

UNIVERSITAT ROVIRA i VIRGILI
Facultat de Ciències
de l'Educació i Psicologia

ENSEYAMENT DE MESTRES GRAU D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

TREBALL DE FI DE GRAU

---

*CONÈIXER EL PASSAT PER A
COMPRENDRE EL PRESENT:
RECERCA SOBRE EL FOLKLORE CALERO
I LES SEVES APLICACIONS FORMATIVES
A L'EDUCACIÓ PRIMÀRIA.*

Nom: Manel Fortuna Gilabert.

Tutor: Pere Boluda López.

L'Ametlla de mar, 7 de maig de 2024.

AGRAÏMENTS

M'agradaria expressar el meu sincer agraïment a totes les persones, institucions i associacions que han contribuït desinteressadament per a que aquest treball de final de grau sigui tot un èxit.

A banda, voldria agrair també el suport del meu tutor del treball, que ha estat al meu costat en tot moment i m'ha ajudat a tirar endavant aquesta proposta.

A tots vosaltres, moltes gràcies per la vostra confiança i suport en la realització d'aquest treball.

Cordialment,

Manel Fortuna.

RESUM

“Conèixer el passat per a comprendre el present: recerca sobre el folklore Calero i les seves aplicacions formatives a l'Educació Primària” és un Treball de Fi de Grau (TFG) que se centra en l'estudi del folklore de l'Ametlla de Mar, un poble pescador de la província de Tarragona en el qual hi predomina la riquesa cultural i patrimonial.

Aquest treball sorgeix de la necessitat de mantenir viva la identitat del poble i garantir la seva pervivència en el temps, sobretot ara que moltes de les entitats que antigament formaven part de la cultura i tradició del poble, han desaparegut.

L'objectiu principal del mateix és el d'investigar quines són les vessants folklòriques per a poder integrar-les significativament al currículum d'Educació Primària a través d'una Situació d'Aprenentatge (SA) anomenada: “L'ànima del territori: Explorant el folklore Calero”, en la qual l'alumnat de 6è té l'oportunitat de descobrir les festes i celebracions tradicionals, la música i la dansa, la gastronomia, l'arquitectura i l'art i el patrimoni Calero. A través d'un conjunt d'activitats interdisciplinàries on sobretot predominen les plàstiques, l'alumnat tindrà l'oportunitat d'explorar les manifestacions del folklore Calero, coneixent el passat i comprenent el present.

Pel que fa al marc teòric, aquest tracta la definició del folklore donada per l'enciclopedia.cat i la va desglossant en les diferents vessants que el conformen; mentre que el marc metodològic se centra en investigar en profunditat el folklore Calero, la seva pervivència en un futur i la manera en la qual aquest pot ser integrat al currículum i a les aules d'Educació Primària, a través d'un seguit d'entrevistes i qüestionaris realitzats a diferents sectors de la població: entitats, equip docent, equip directiu, alumnat i regidoria de cultura.

Finalment s'estableixen línies futures d'investigació en la població i en l'àmbit educatiu, així com tots aquells annexos que contribueixen a la comprensió global d'aquest TFG.

Paraules clau: folklore Calero, Educació Primària, identitat, marc teòric, marc metodològic, integració curricular, pervivència.

RESUMEN

“Conèixer el passat per a comprendre el present: recerca sobre el folklore Calero i les seves aplicacions formatives a l'Educació Primària” es un Trabajo de Fin de Grado (TFG) que se centra en el estudio del folklore de l'Ametlla de Mar, un pueblo pescador de la provincia de Tarragona en el que predomina la riqueza cultural y patrimonial.

Este trabajo surge de la necesidad de mantener viva la identidad del pueblo y garantizar su pervivencia en el tiempo, especialmente ahora que muchas de las entidades que antiguamente formaban parte de la cultura y tradición del pueblo han desaparecido.

El objetivo principal del mismo es investigar cuáles son las vertientes folklóricas para poder integrarlas significativamente en el currículum de Educación Primaria a través de una Situación de Aprendizaje (SA) llamada "L'ànima del territori: Explorant el folklore Calero", en la que el alumnado de 6º tiene la oportunidad de descubrir las fiestas y celebraciones tradicionales, la música y la danza, la gastronomía, la arquitectura y el arte y el patrimonio Calero. A través de un conjunto de actividades interdisciplinarias donde predominan las plásticas, el alumnado tendrá la oportunidad de explorar las manifestaciones del folklore Calero, conociendo el pasado y comprendiendo el presente.

En cuanto al marco teórico, este trata la definición del folklore dada por la enciclopedia.cat y la desglosa en las diferentes vertientes que lo conforman; mientras que el marco metodológico se centra en investigar en profundidad el folklore Calero, su pervivencia en un futuro y la manera en que este puede ser integrado en el currículum y en las aulas de Educación Primaria, a través de un conjunto de entrevistas y cuestionarios realizados a diferentes sectores de la población: entidades, equipo docente, equipo directivo, alumnado y concejalía de cultura.

Finalmente se establecen líneas futuras de investigación en la población y en el ámbito educativo, así como todos aquellos anexos que contribuyen a la comprensión global de este TFG.

Palabras clave: folklore Calero, Educación Primaria, identidad, marco teórico, marco metodológico, integración curricular, pervivencia.

ABSTRACT

“Conèixer el passat per a comprendre el present: recerca sobre el folklore Calero i les seves aplicacions formatives a l'Educació Primària” is a Bachelor's Thesis that focuses on the study of folklore in l'Ametlla de Mar, a fishing village in the province of Tarragona where cultural and heritage richness prevails.

This work arises from the need to keep the village's identity alive and ensure its survival over time, especially now that many of the entities that formerly were part of the village's culture and tradition have disappeared.

The main objective is to investigate the various folkloric aspects to significantly integrate them into the Primary Education curriculum through a Learning Situation (LS) called " L'ànima del territori: Explorant el folklore Calero", where 6th-grade students have the opportunity to discover traditional festivals and celebrations, music and dance, gastronomy, architecture, and Calero heritage and art. Through a set of interdisciplinary activities with a predominant focus on visual arts, students will have the opportunity to explore the manifestations of Calero folklore, understanding the past and comprehending the present.

Regarding the theoretical framework, it addresses the definition of folklore provided by enciclopedia.cat and breaks it down into its different components; while the methodological framework focuses on in-depth research into Calero folklore, its future survival, and how it can be integrated into the curriculum and classrooms of Primary Education, through a series of interviews and questionnaires conducted with different sectors of the population: entities, teaching staff, management team, students, and culture department.

Finally, future lines of research in the population and in the educational field are established, as well as all those annexes that contribute to the overall understanding of this Bachelor's Thesis.

Keywords: Calero folklore, Primary Education, identity, theoretical framework, methodological framework, curricular integration, survival.

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ.....	1
2. JUSTIFICACIÓ	2
3. MARC TEÒRIC.....	3
3.1. QUAN PARLEM DE FOLKLORE, ENS REFERIM A.....	3
3.3. RECERCA DEL FOLKLORE A L'AMETLLA DE MAR	6
3.3.1. FESTES I CELEBRACIONS TRADICIONALS.	6
3.3.2. MÚSICA I DANSA TRADICIONALS.	16
3.3.3. GASTRONOMIA.	21
3.3.4. LLEGENDES I CONTES POPULARS.....	27
3.3.5. ARQUITECTURA I ART.	28
3.3.6. PATRIMONI.	32
4. MARC METODOLÒGIC	34
4.1. INTRODUCCIÓ	34
4.1.1. HIPÒTESI.....	34
4.2. OBJECTIUS DE LA RECERCA	35
4.3. CONTEXT	36
4.4. INSTRUMENTS.....	39
4.4.1. ENTREVISTA A DOS MEMBRES DE LA XARANGA SUQUET CALERO .	40
4.4.2. ENTREVISTA A DOS MEMBRES DE LA COLLA “GEGANTERS DE LA CALA”	41
4.4.3. ENTREVISTA A LA REGIDORA DE CULTURA	42
4.4.4. ENTREVISTA A L'EQUIP DIRECTIU, ENTITATS I REGIDORIA DE CULTURA	43
4.4.5. ANÀLISI DOCUMENTAL	44
4.4.6. QÜESTIONARI A L'ALUMNAT D'UNA CLASSE DE 6È DE PRIMÀRIA...	45
4.4.7. QÜESTIONARI A L'EQUIP DOCENT DE L'ESCOLA	48
4.5. DISSENY DE LA RECERCA	50
4.6. TEMPORITZACIÓ.....	51

4.7.	RESULTATS I ANÀLISI	52
4.7.1.	RESULTAT I ANÀLISI DE L'ENTREVISTA A LA XARANGA SUQUET CALERO.....	52
4.7.2.	RESULTAT I ANÀLISI DE L'ENTREVISTA A LA COLLA "GEGANTS DE LA CALA"	54
4.7.3.	RESULTAT I ANÀLISI DE L'ENTREVISTA A LA REGIDORA DE CULTURA	58
4.7.4.	RESULTAT I ANÀLISI DE L'ENTREVISTA A DOS MEMBRES DE L'EQUIP DIRECTIU, DUES ENTITATS I DOS MEMBRES DE LA REGIDORIA DE CULTURA	60
4.7.5.	RESULTAT I ANÀLISI DEL QÜESTIONARI A L'ALUMNAT D'UNA CLASSE DE 6È DE PRIMÀRIA	67
4.7.6.	RESULTAT I ANÀLISI DEL QÜESTIONARI A L'EQUIP DOCENT DE L'ESCOLA.....	70
5.	CONCLUSIONS	73
5.1.	CONCLUSIONS DEL MARC TEÒRIC	75
5.2.	CONCLUSIONS DEL MARC METODOLÒGIC	78
5.2.1.	CONCLUSIONS SOBRE LES ENTREVISTES I QÜESTIONARIS	78
5.3.	CONCLUSIONS DE LA SITUACIÓ D'APRENENTATGE	81
5.3.1.	CONTEXT I REPTE DE LA SA	81
5.3.2.	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES I TRANSVERSALS	81
5.3.3.	OBJECTIUS D'APRENENTATGE.....	81
5.3.4.	SABERS.....	81
5.3.5.	DESENVOLUPAMENT DE LA SITUACIÓ D'APRENENTATGE.....	82
5.4.	LÍNIES FUTURES D'INVESTIGACIÓ	82
5.4.1.	LÍNIES FUTURES D'INVESTIGACIÓ EN LA POBLACIÓ.....	82
5.4.2.	LÍNIES FUTURES D'INVESTIGACIÓ EN L'ÀMBIT EDUCATIU.....	83
6.	REFERÈNCIES	85

ANNEXOS.....	92
Annex 1. Validació de les entrevistes i qüestionaris.....	92
Annex 2. Entrevista a la Xaranga Suquet Calero	92
Annex 3. Entrevista a una membre de la Colla Gegantera.....	92
Annex 4. Entrevista a un membre de la Colla Gegantera	92
Annex 5. Entrevista a la Regidora de Cultura	93
Annex 6. Entrevista a dos membres de l'equip directiu de l'escola.....	95
Annex 7. Entrevista a una membre de la Banda de Cornetes i Tambors.....	97
Annex 8. Entrevista a una membre del Grup Escènic de la SCER	97
Annex 9. Entrevista a dos membres de la Regidoria de Cultura	98
Annex 10. Qüestionari previ a la realització de la SA	100
Annex 11. Qüestionari posterior a la realització de la SA.....	105
Annex 12. Qüestionari equip docent.....	109
Annex 13. Situació d'aprenentatge	110
Annex 14. Kahoot!	127
Annex 15. Sorteig de temàtiques.....	127
Annex 16. Canva amb els ítems mínims	127
Annex 17. Rols a desenvolupar.....	127
Annex 18. Preguntes a contestar respecte de les presentacions	127
Annex 19. Rúbrica d'autoavaluació grupal.....	128
Annex 20. Rúbrica d'avaluació.....	135

1. INTRODUCCIÓ

L'Ametlla de Mar o, com diem els seus habitants, “La Cala”, és un petit poble costaner del Baix Ebre. Tot un paradís pels amants de les platges, caletes i “xiringuitos” sobretot quan comença el bon temps, però si investiguem la seva història, ens n'adonem de que és molt més que un indret estiuenç i que està marcat per les seves tradicions i cultura.

El propòsit d'aquest estudi és aprofundir en tots els elements folklòrics Caleros, amb l'objectiu de determinar de quina manera aquests van lligats a l'educació en general i, específicament, a l'educació primària.

En l'actualitat, tot i que trobem molts llibres d'història local escrits per autors autòctons, hi ha una manca d'estudis específics sobre la integració del folklore (tradició, cultura, costums, balls tradicionals i danses, cançons i altres elements) a l'Ametlla de Mar. Les recerques que s'han fet sobre aquest tema són bastant limitades i, per aquest motiu, es pretén aprofundir-ne i aproximar-les a l'alumnat de l'escola.

Aquest Treball de Fi de Grau, doncs, vol contribuir a la preservació del patrimoni de La Cala, ajudant a mantenir vives les seves tradicions. A més, la seva integració a l'educació primària pot tenir un impacte positiu en l'alumnat i permetre-li conèixer una mica més a fons algunes entitats que formen part del poble i el seu paper en les festivitats i tradicions, entre d'altres, proporcionant una visió més àmplia i una anàlisi detallada sobre com aquest patrimoni pot ser aprofitat en un entorn educatiu.

Respecte de la part pràctica, es vol aproximar el folklore d'una manera lúdica i enriquidora a nivell personal per a l'alumnat, a través d'una situació d'aprenentatge anomenada “L'ÀNIMA DEL TERRITORI: EXPLORANT EL FOLKLORE CALERO”, on predominen les activitats de tipus artístiques.

La durada de la recerca i escriptura és d'aproximadament dos mesos, amb les seves respectives fases de recopilació d'informació i preparació d'activitats. Durant el mes d'abril i principis de maig es preveu l'aplicació de les mateixes i l'anàlisi de resultats i les conclusions que se'n poden extreure.

Finalment, pel que fa al to del treball, aquest serà un equilibri entre la rigorosa informació que un TFG demana i una utilitat pràctica del mateix, amb l'objectiu de fer accessible al públic destinatari del mateix la informació trobada.

2. JUSTIFICACIÓ

Com a futur mestre d'educació primària hi ha una cosa que em preocupa: que s'acabi perdent la cultura i tradició del meu poble.

El poble de La Cala ha sigut partícip de com agrupacions i associacions que anteriorment han estat molt importants en quant al folklore, han acabat desapareixent. Jo mateix, com a redactor d'aquest TFG, he sigut partícip del final d'aquestes entitats que, en algun moment, han estat en el seu punt més àlgid. Per aquest motiu hi ha una pregunta que els docents ens hauríem de plantejar: de quina manera els i les mestres podem evitar que la tradició i cultura pròpies d'un poble, com en aquest cas La Cala, es perdin?

El poble de l'Ametlla de Mar té un patrimoni cultural de segles d'història, a partir de les quals s'han forjat les seves tradicions, i sense l'estudi i documentació del seu patrimoni i dels seus elements històrics seria impossible comprendre el passat. És important que les futures generacions Caleres i/o persones que viuen aquí entenguin el per què de les coses, de les celebracions, de les cultures, de la nostra manera de fer.

Malgrat l'existència de llibres d'història local i sobretot de la guerra civil, encara no s'ha estudiat de quina manera la cultura i tradicions del poble poden ser incorporades de manera significativa en el currículum, enriquint l'experiència educativa del seu alumnat. Per tant, mitjançant l'aplicació didàctica a l'educació primària de diferents activitats envers el folklore Calero, aquest treball busca tenir un impacte significatiu i positiu en l'alumnat de 6è curs d'Educació Primària.

Penso que no hi ha millor manera d'entendre d'on venim que estudiant i treballant tant de forma teòrica les nostres arrels i tot allò que, en conjunt, forma el folklore. Per això, per una banda que aquesta investigació pot cobrir en certa manera la manca d'informació recollida en un sol document pel que fa als costums, tradicions i cultura de l'Ametlla de Mar i per l'altra, que la SA que a continuació es presenta pot ajudar a estimular el sentiment de pertinença i interès de l'alumnat cap a les seves arrels.

3. MARC TEÒRIC

3.1. QUAN PARLEM DE FOLKLORE, ENS REFERIM A...

Per començar aquesta investigació s'ha dut a terme una recerca per a poder entendre a què ens referim quan parlem de "folklore".

Segons el portal de coneixement enciclopèdia.cat, el folklore és l' "Estudi de les tradicions, els costums, les llegendes i les dites populars" (*Folklore* | *enciclopedia.cat*, s. d).

A continuació podem veure desglossada aquesta definició:

- Quan parlem de les **tradicions**, ens referim a totes aquelles pràctiques que es mantenen a través del temps dintre d'una societat i que es van transmetent de generació en generació. En aquest cas, veurem aquelles tradicions que actualment continuen vigents, però també moltes altres que van perdurar en el temps i que poc a poc s'han anat bé perdent o bé recuperant al llarg dels anys.
- Per altra banda, els **costums** són aquelles pràctiques que habitualment es realitzen una cultura o una comunitat determinades. Quins costums tenim a l'Ametlla de Mar? D'on sorgeixen?
- Les **llegendes** fan referència a totes aquelles narracions o relats els quals poden incloure algun que altre element fantàstic (com en el cas de "La Llegenda de Sant Jordi", per exemple) i que s'utilitzen per explicar fets històrics. Aquestes també poden contenir morals de vida. Si bé en aquest TFG ens centrem més aviat en les dues primeres parts de la definició de "folklore", cal destacar que també en formen part.
- Per últim, les **dites populars** són aquells refranys que es consideren ja part d'una mateixa cultura perquè s'han adoptat com a pròpies d'una comunitat en concret i que moltes vegades s'utilitzen per transmetre consells sobre la vida. A La Cala (nom popular donat pels Caleros al seu poble), quasi totes les dites populars o refranys que tenim solen provenir d'altres llocs tant de Catalunya com de la resta d'Espanya però en la seva traducció al català, per aquest motiu en aquest treball no se'n usaran.

3.2. INCLUSIÓ DEL FOLKLORE A L'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Ensenyar els costums i tradicions d'una comunitat determinada a l'alumnat d'educació primària ajuda a promoure el sentit de pertinença i arrel, i a reforçar la identitat cultural de l'alumnat, alhora que poden fomentar el desenvolupament de diverses habilitats en els estudiants, com són la col·laboració i el treball en equip, però també l'expressió oral, entre d'altres.

Si ens parem a pensar amb el vincle del folklore amb les àrees del currículum, ens hem de centrar sobretot en:

➤ **Educació artística:**

- Educació Plàstica, Audiovisual i Visual: El folklore ofereix una infinitat d'elements tant visuals com simbòlics, els quals es poden expressar a través de diferents tècniques artístiques dintre de qualsevol d'aquests tres àmbits.
- Música: Dintre de les tradicions i costums del folklore trobem que la música hi està estretament relacionada. Quines evidències trobem? Les danses i balls populars que poden incloure tant música gravada com en directe, llegendes que han perdurat en temps i que es transmeten de forma cantada (musical) i no llegida, instruments musicals que han perdurat en el temps i d'altres que han canviat la seva forma, estructura i material... Incorporar músiques i balls tradicionals a les aules, així com instruments folklòrics a les classes de música permet als estudiants culturitzar-se sobre els temps passats i els seus elements.
- Arts escèniques i performatives: Per últim i dintre també de l'educació artística, trobem les arts escèniques i les performances entre les quals s'inclouen el teatre, les danses, etc., a través de les quals l'alumnat pot desenvolupar habilitats comunicatives i aprendre sobre les tradicions.

- **Educació Física:** Un dels elements folklòrics més rellevants dintre de l'àrea d'Educació Física, deixant de banda aquells ja esmentats anteriorment com ara les danses i els balls, són els jocs tradicionals; els quals permeten promoure el benestar i l'activitat física de l'alumnat alhora que descobreixen quines són les seves arrels, es relacionen amb els altres, aprenen i sobretot juguen i es diverteixen.

- **Coneixement del medi natural, social i cultural:** No tindria sentit estudiar el folklore sense parlar del l'àrea de coneixement del medi i les seves tres vessants: història, natura i societat, úniques i diferents en cada regió. A través del folklore l'alumnat pot aprendre sobre com les relacions entre humans i entorn fan que avui siguem on som i tinguem els costums que tenim. Per aquest motiu s'ha de **“conèixer el passat per a comprendre el present”**.

En definitiva, incorporar el folklore a l'educació primària és una manera de preservar el patrimoni cultural i permetre a l'alumnat entendre d'on ve.

3.3. RECERCA DEL FOLKLORE A L'AMETLLA DE MAR

3.3.1. FESTES I CELEBRACIONS TRADICIONALS.

3.3.1.1. Festes de la Candelera.

La setmana del 2 de febrer se celebra la festa major de l'Ametlla de Mar en honor a la Mare de Déu de la Candelera, la Patrona del poble. (Bertomeu Cabrera, 2016.).

Des de fa alguns, anys, però, les festes majors comencen alguns dies abans del 2 de febrer, amb activitats sobretot d'àmbit esportiu i musical el cap de setmana anterior; entre els quals destaquem el "Correbars" d'hivern, organitzant pels **Quintos**¹ d'aquell any i la Xaranga Suquet Calero, on es fa una ruta per diferents bars del poble amb la música de la Xaranga.

En l'actualitat, la vespra de la Candelera, és a dir, el dia 1 de febrer; se celebra el pregó de festes majors. Als baixos de l'ajuntament els i les pregoneres que han anat passant al llarg del temps s'encarreguen de firmar un llibre d'honor tot esperant la tirada del coet que marca l'inici de les festes majors i la consegüent sortida en seguici cap al poliesportiu de l'Ametlla de Mar o l'espai que s'hagi adaptat aquell any (tinglat o derivat) per a la realització dels actes massius, com ara el pregó.

En acabar el pregó, un dels altres actes a destacar de la vespra de les festes és el concert que realitza la Xaranga pels bars i cafès del poble, una tradició que data des d'almenys finals del segle XIX, quan els músics anaven a tocar, entre molts altres llocs, a les cases de les autoritats Caleres, però que cada cop compta amb menys participació.

Tot i que s'ha reduït el sentit religiós d'aquestes festes cada cop més, els Caleros i Caleres continuen guardant una especial devoció a la Verge Candelera, a la qual se li rendeix homenatge tots els vespres de cada 2 de febrer mitjançant una Processó amb ciris o atxes enceses que donen llum als principals carrers de la població.

Per començar el dia de festa major, normalment hi ha una cercavila pels carrers de la població amb la Xaranga i els capgrossos, seguida de la benedicció de les candeles a l'església; una tradició que s'ha mantingut any rere any i que s'ha anat transmetent de generació en generació.

---

¹ Els quintos són aquelles persones encarregades de portar la figura de la Verge Candelera la vespra de la processó l'any en què compleixen 20 anys.

Per altra banda, a l'ajuntament es fa una recepció amb un esmorzar popular i, seguidament, una cercavila cap a l'església amb tots els i les protagonistes de les festes acompanyats dels capgrossos, els grallers i geganters, la banda de música i la banda de cornetes i tambors.

Quan tot el seguici popular arriba a l'església, on es fa l'ofrena floral a la Mare de Déu de la Candelera; el capellà oficia una Missa Major, presidida pels quintos i quintes; encarregats de cantar la Salve a la Candelera, una versió adaptada de la Salve Marinera traduïda al català i que fa referència a la Verge Candelera, la figura de la qual podem veure a la Foto 1.

Foto 1. Figura de la Mare de Déu de la Candelera.
Font pròpia.

En acabar la Missa Major els quintos es desplacen cap a la Plaça Nova, lloc on es realitza el vermut popular de festa major i el Ball de la Candela, del qual en parlarem més endavant.

Per la tarda, després del partit de futbol de Candelera, es realitza la solemne processó en el seu honor, que fa el següent recorregut: Carrer Bruc, Carrer Andreu Llambrich, costera de Sant Roc i Carrer Major fins a la plaça del Canó, on s'organitzen un seguit de files formant un dibuix amb els ciris i atxes encesos.

Aquesta processó tant antigament com a dia d'avui sol rebre la presència de persones d'arreu de Catalunya les quals s'apleguen al voltant del port, on es canta un altre cop la Salve i s'acaba cridant "Visca la Mare de Déu de la Candelera".

Cal destacar, també dintre d'aquesta processó, la figura de les prometences, introduïda als anys 40. Aquesta fa referència a aquelles persones (normalment dones) que caminen descalces durant tota la processó, situant-se en una fila diferent enmig de la processó i complint amb un sacrifici ofert a la Mare de Déu a canvi d'algun acte per part seva.

Fins a principis dels anys 80 les persones encarregades de portar la Verge a les seves espatlles eren aquells nois que havien complert el servei militar durant aquell any; però com totes les tradicions, aquest fet també va canviar. Des de fa aproximadament tres dècades, els "quintos", que son aquells nois i noies que compleixen els 20 anys durant aquell mateix any; encarregats també de portar la Mare de Déu, a banda de convertir-se, juntament amb les pubilles, en protagonistes de les festes majors. (Bertomeu Cabrera, 2016).

El dia 3 se celebra el dia de Sant Blai, una festivitat també religiosa on es presenten els infants nascuts durant el darrer any a la Mare de Déu.

Entre tots aquests dies de festa, fa uns anys hi havia un dia dedicat a la figura de la Dona on aquestes portaven els capgrossos, "governaven" la població per un dia i gaudien d'un seguit d'actes culturals pensats expressament per a elles, i també un dia dedicat a la Gent Gran, on encara ara els jubilats es reuneixen tots junts en un dinar de germanor.

L'últim dia de festes, que pot coincidir o no amb el dia de Sant Blai, se celebra el ball de la Darrera Coca, on es fa el sorteig d'una coca normalment farcida de crema i que, tot i que es desconeix, podria tenir els seus orígens en les subhastes de coques que es feien per finançar les festes antigament.

Cal remarcar que totes les nits hi sol haver una orquestra, una tradició introduïda a les festes durant les darreres dècades i que sol anar seguida d'una sessió de música amb DJ tant de dintre com de fora de la població.

Com es podrà comprovar més endavant, en l'apartat de "gastronomia", els dolços típics de les festes són els Pastissets i Corassons, que solen culminar les sobretaules de qualsevol dia d'aquestes festes tant a les cases Caleres com als seus restaurants.

Les festes solen finalitzar amb un gran castell de focs d'artifici l'últim dia, on tota la població s'aplega al voltant del passeig marítim vora les set de la tarda.

3.3.1.2. Festes de Sant Pere²

Les festes de Sant Pere són les festes majors d'estiu de l'Ametlla de Mar les quals se celebren el 29 de juny (Garcia, s. d.).

El dia 28, la revetlla, marca el començament d'aquesta festivitat que organitzen any rere any, amb un seguit d'activitats per a gent de totes les edats i sobretot actes esportius que formen part de la tradició del poble, finançades pels membres de la Confraria de Pescadors de l'Ametlla de Mar: proves de natació, la barra del cos, actuacions musicals, ball popular, sessions de DJ i entrega de premis del concurs de Literatura i Dibuix que organitzen tant l'escola de la població com el seu institut (Garcia, s. d.).

Tal com podem veure al vídeo del peu de pàgina nº2, la vesprada del dia 29 se celebra la missa en solemne honor a Sant Pere Pescador, patró dels pescadors, la qual es du a terme mar endins i culmina amb un gran castell de focs d'artifici i de la qual en gaudeixen centenars de persones, tenint en compte que també marca el final del curs escolar.

---

² Festes Sant Pere 2022 a l'Ametlla de Mar: Processó Marítima. Font: Canal Terres de l'Ebre, 2022, Youtube (<https://www.youtube.com/watch?v=T9p420wnSn0&t=1s>)

3.3.1.3. Altres festes i celebracions tradicionals.

A banda de les festes majors tant d'hivern com d'estiu, a l'Ametlla de Mar també es celebren un seguit d'actes que formen part de la tradició i cultura del poble, com són:

- **Carnestoltes:** Un parell de setmanes més tard de la Candelera, es celebra el Carnaval de l'Ametlla. Aquesta festa sempre ha estat precedida per un pregó d'en Carnestoltes i la Serafina, dues figures d'aquesta festivitat molt notòries. Fa uns anys, aquest pregó es realitzava per part del Grup Escènic de la SCER en divendres a la Plaça Nova, una plaça cèntrica de la població; però actualment aquesta figura ha desaparegut. També cal destacar la rua que es realitzava per part de l'Escola Sant Jordi abans de la pandèmia de la Covid-19, que tampoc es realitza en l'actualitat; i la rua de la Llar d'Infants Xerinola, que es va perdre però que l'AFA ha intentat recuperar aquest 2024.

Aquesta festa té el seu punt més àlgid el dissabte per la tarda/nit, quan es realitza una rua pels carrers del poble amb un seguit de disfresses que participen al concurs que organitza cada any la regidoria de festes i que abans començava a l'ajuntament i actualment ho fa a la rambla de la "Part de Cala", la qual finalitza al Pavelló Poliesportiu Galetet. Per la nit es reparteixen els diferents premis de cada categoria i es realitza una gran festa gratuïta per a tota la població, també al mateix pavelló.

El diumenge per la tarda es du a terme la rua dels més petits del poble, també amb un concurs de disfresses (Foto 2) que finalitza amb una xocolatada popular.

Foto 2. Concurs de disfresses infantil
Font Pròpia.

- **Fira Alternativa:** Tot i tractar-se d'una fira artesanal i de menjar, aquesta fira marca l'inici de la Setmana Santa. Cada cop més, tant la gent autòctona com els i les visitants que venen d'altres llocs de Catalunya i d'arreu del món, gaudeixen d'aquesta fira que fins aquest 2024 s'havia celebrat a la Plaça Nova i als seus carrers annexos i que aquest any s'ha passat a realitzar al Parc del Bon Repòs. A la figura 1 podem veure el cartell anunciant la fira d'aquest 2024.

Figura 1. Cartell de la 31ª Fira Alternativa
Font: Visitametllademar, 2024,
(<https://www.visitametllademar.com/ca/events/30a-fira-alternativa>)

- **Diada al Castell de Sant Jordi:** El cap de setmana del 23 d'abril es realitza una diada al Castell de Sant Jordi, la qual aquest 2024 compleix el seu 40è aniversari. Aquesta diada sempre inicia amb una caminada popular pel GR-92 (Foto 3) la qual finalitza al mateix castell. Més tard, es dona inici a la sardinada popular que antigament era gratuïta i en l'actualitat costa 1€ (preu popular).

Normalment, pel matí es realitzen diferents tallers i activitats pels més petits i se celebra una jornada de portes obertes del Castell, amb diferents exposicions de l'Associació Dones Endavant.

Passat migdia, es dona inici al popular Concurs de Paelles que finalitza amb l'entrega de premis a les cinc de la tarda.

La diada sol estar amenitzada per la Xaranga Suquet Calero, de la qual en parlarem més endavant.

Foto 3. Participants a la caminada en el marc de la diada al Castell de Sant Jordi.

Font: Àrea Municipal d'Esports, 2016, (<https://www.ametllamar.cat/esports/2016/04/25/mes-de-115-participants-gaudeixen-del-magnific-trajecte-que-separa-lametlla-de-mar-del-castell-de-sant-jordi/?lang=cat>)

- **Diada al Mas Platé (Dia del treballador):** Durant tot l'1 de maig se realitza una bicicletada popular, amb prèvia inscripció, des de la sortida del poble fins al Mas Platé, una masia antiga del poble. Allà es fan activitats (Foto 4) relacionades amb la bicicleta amb diferents premis i categories.

Foto 4. Bicicletada al Mas Platé.

Font: La Cala RTV, 2022, (<https://www.lacalartv.cat/2022/04/27/la-tradicional-diada-de-la-bicicleta-a-mas-plate-sera-el-15-de-maig/>)

- **Catifes de Corpus:** Les Catifes de Corpus (Foto 5) són una festa tradicional que aquest any 2024 marquen la seva 38ena edició. Després de diverses setmanes recollint flors, els veïns i les veïnes de la població s'ajunten la nit anterior a la festa del Corpus per guarnir els carrers principals amb les tradicionals catifes per a que la tarda següent, els nens i les nenes que aquest any han fet la Primera Comunió, les puguin aixafar. (Festacatalunya, s. d.)

Foto 5. Catifa de Corpus a la sortida de l'església.
Font pròpia.

- **Revetlla de Sant Joan:**³ La revetlla de Sant Joan, la qual se celebra la nit del 23 de juny, és una data que marca la nit més curta de l'any a causa de l'arribada del solstici d'estiu (Ajuntament de l'Ametlla de Mar, s. d.). A la platja de l'Alguer; la platja principal del poble, s'encén una foguera amb la "flama del Canigó" per part de les pubilles infantil i major de la Candelera, just després del correfoc que durant els darrers anys han realitzat els Dimonis de Rasquera. Abans de mitjanit, al Club Nàutic, comença la revetlla de Sant Joan, amenitzada cada any per una orquestra diferent. Normalment, es reparteix cava i coca, tant farcida de crema com normal.
- **Diada Nacional de Catalunya:** La diada Nacional de Catalunya és una jornada que des de fa alguns anys ve marcada per la hissada de la Senyera a la Plaça

³ Revetlla de Sant Joan a l'Ametlla de Mar. Font: Canal Terres de l'Ebre, 2021, Youtube (<https://www.youtube.com/watch?v= beimLlprdA>)

Catalunya del poble i per l'actuació, normalment, de la Banda de la Cala, la Banda de Cornetes i Tambors, la Coral Verge Candelera i els Geganters de La Cala.

- **Proclamació de la Pubilla Major i presentació dels Quintos:** Cap al mes d'octubre o novembre, hi ha un dissabte per la tarda que se celebra la presentació dels hereus i pubilles i la proclamació de l'hereu infantil (Foto 6) i major, de la pubilla infantil i major i de les seves damisel·les, les quals antigament es proclamaven mitjançant una votació i que actualment es fa per sorteig entre les noies que ho volen ser. A banda, també té lloc la presentació dels quintos d'aquell any amb una tradicional fotografia "familiar" dels mateixos.

Foto 6. Proclamació hereus i pubilles Candelera 2024.
Font pròpia.

➤ **Nadal i Reis:** Per nadal i reis hi ha un seguit d'actes que tenen lloc a l'Ametlla de Mar:

- Mercat de Nadal i mostra d'animals de granja al Carrer Pau Casals i al Parc del Bon Repòs amb tallers, animació infantil, cantada de nades, xocolatada, degustació de vermut, pinxos i vins, figues i borraïnes. Tot i ser una activitat relativament nova, ha tingut molt bona acollida els darrers anys i s'està convertint en una nova tradició.
- Arribada del Pare Noel i el Caga Tió a la Plaça Nova, el 24 de desembre al vespre.
- Entrega de premis del concurs de postals de nadal de l'Escola Sant Jordi el 26 de desembre per la tarda.
- Arribada del Patge Reial i de la Bústia Reial, la qual es deixa durant els darrers dies de desembre i principis de gener perquè els nens i nenes de la població puguin deixar la seva carta (Foto 7).

Foto 7. Arribada del Patge Reial a la Sala de la SCER de l'Ametlla de Mar.

Font pròpia.

- Arribada de SSMM els Reis Mags d'Orient al Port de l'Ametlla de Mar, amb la posterior cavalcada i arribada al Poliesportiu Municipal Galetet, on es donen els regals als nens i nenes els pares dels quals ho hagin sol·licitat.

3.3.2. MÚSICA I DANSA TRADICIONALS.

3.3.2.1. Agrupacions musicals:

- **Xaranga Suquet Calero:**⁴ La Xaranga Suquet Calero és una formació musical d'aproximadament 13 músics dels quals més de la meitat són Caleros i Caleres. (Festes Majors, 2024).

La seva trajectòria va iniciar fa aproximadament 14 anys i des de llavors no han parat d'amenitzar festes majors, cercaviles, casaments, processons i qualsevol altre tipus de celebració on la música en forma una part important; arribant a realitzar unes 60 actuacions anuals.

A l'Ametlla de Mar són els encarregats de posar música als "Correbars" tant d'estiu com d'hivern, organitzats pels quintos, i també amenitzen la Diada del Castell de Sant Jordi i les cercaviles pels carrers de la població que tenen lloc els matins de les festes majors.

- **Banda de La Cala:**⁵ La Banda de La Cala (antiga Agrupació Musical Mestral), és una banda musical amb 40 anys de trajectòria musical i aproximadament 70 músics que la conformen. Pel que fa al seu paper dintre de la població, s'encarreguen de posar música a la processó en honor a la Verge Candelera, formen part de les cercaviles que es realitzen al poble i, des de fa uns anys, el cap de setmana anterior a les festes majors d'hivern realitzen un concert ballador, on la gent pot estar asseguda i escoltar les seves cumbies, pasdobles, ranxeres i altres estils musicals o bé ballar-les.

Dintre de la pàgina web *Les bandes de música* (2003) de la Diputació de Tarragona, trobem més història sobre aquesta: "*A inicis del segle XX existia una banda a l'Ametlla de Mar, potser vinculada a la Societat Unió Ametllense,*

---

⁴ Vídeo Promocional Xaranga Suquet Calero 2020. Font: Xaranga Suquet Calero, 2020, Facebook.
(<https://www.facebook.com/watch/?v=2649332935181855>)

⁵ Concert de la Banda de la Cala. Font: La Cala RTV, 2022, YouTube.
(<https://www.youtube.com/watch?v=dFjcfpse-FA>)

que oferia sessions de ball i de teatre. La tradició, però, es va perdre fins al 1979. Llavors l'Ajuntament va crear una banda de música, induït pel mestre Joaquin Arqués, qui havia estat també mestre fundador de la recuperada Societat Musical L'Artística de Sant Jaume d'Enveja. A partir del 1983 es va consolidar com a Agrupació Musical Mestral, dirigida per Adolfo Cloquell, i el 1985 va ingressar a la Federació Catalana de Societats Musicals. Des de llavors inicia una nova etapa, sota la direcció del mestre Ramis, i a partir del 1990 dirigida per Alex Castells. La Banda assoleix prestigi internacional, amb intercanvis culturals a Txecoslovàquia, Txèquia i, dirigida per Pere Bono, França i Andorra. A més a més actua dins l'àmbit, i també a Catalunya i a l'Estat espanyol. Actualment la formen cinquanta músics, i realitza tot tipus d'actuacions, concerts, processons, cercaviles, etc. Compta també amb una Banda juvenil, sorgida de l'Escola de Música de l'entitat, de la qual destaca l'Aula de Música Moderna, dirigida per Francisco Suárez, creada el 1998.”.

- **Banda de Cornetes i Tambors “Verge Candelera”:** La Banda de Cornetes i Tambors és una popular banda que juntament amb les ja anteriorment esmentades, forma part de les agrupacions musicals del poble. En l'antiguitat, i debutant la Candelera de l'any 1982 tal i com ens explica Callau (2021), aquesta banda tocava amb la corneta convencional. No va ser fins l'any 2021 quan els seus integrants van decidir incorporar les trompetes Pockets de tres pistons a la seva banda.

- **Batucada Kalakatà:** Batucada amb ritmes brasilers creada aproximadament l'any 2012 sota el nom de “Kalakatà”, que és una manera de cantar els ritmes amb la boca. Cal remarcar que aquesta agrupació musical ha patit els seus alts i baixos des de la seva creació, però a pesar de la seva poca aflluència de membres en l'actualitat, continua essent una peça clau en les festes i celebracions Caleres.

- **Grallers i Timbalers de la Colla “Geganters de La Cala”:**⁶ La colla gegantera de l'Ametlla de Mar, actual “Geganters de la Cala” i antiga “Ja la

---

⁶ 3a Trobada de Gegants Candelera 2023 BALLADA FINAL (L'Ametlla de Mar - Episodi nº2). Font: arditproduccions, 2023, YouTube. (https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=SrdC-CK8_7s)

ballem”, té una formació annexa a la mateixa de grallers i timbalers. Amb creació l'any 1994, els membres encarregats de la música en aquesta colla van començar els seus assajos a les escoles velles de l'Ametlla de Mar, on actualment hi ha el pàrquing municipal. Tant l'agrupació de grallers i timbalers com la de geganters van cessar la seva activitat farà aproximadament 15 anys i van tornar a iniciar la seva activitat sota el seu nom actual l'any 2021, integrant-se a la Societat Cultural Esportiva i Recreativa de l'Ametlla de Mar (SCER), (Gonzalez, 2021).

3.3.2.2. Cançons Populars:

- **“La Farola, La Farola”, de Miquel del Roig:**⁷ Si parlem d'identitat i ens referim a les cançons populars i tradicionals Caleres, hem de parlar de “La Farola, La Farola”.

Miquel del Roig (*Miquel del Roig – Canet Rock*, s. d.), és un cantant Calero el qual es caracteritza per les seves lletres amb paraules rebuscades i místics missatges. Durant tota la seva vida ha estat mestre d'escola a l'Escola Sant Jordi i actualment es troba, des de ja fa uns anys, jubilat.

La seva cançó més famosa, la qual parla sobre la gent del poble, compta amb més de 290.000 reproduccions a Spotify i 230.000 a Youtube. A continuació en podem veure un tros de la seva lletra (*La Farola, la Farola, de L'àlbum «la Farola, la Farola» (Miquel del Roig)*, s. d.):

*“Conten del Tio Pequeño, un vell pescador d'arràs,
que un dia mentre xorraven no parava de cantar:
No en gafarem cap, no en gafarem cap,
no en gafarem cap, no en gafarem cap.
A bordo se li enfotien, poc se podien pensar
que de cosir La Corona, ell no se'n va recordar.
La farola, la farola, la farola, la farola,
la farola, la farola, la farola, la farola,
la farola.”*

---

⁷ La Farola, La Farola. Font: Miquel del Roig – Tema, 2015, YouTube.
(<https://www.youtube.com/watch?v=dcLIDhGhrvo>)

- **Himne de La Cala:** L'himne de La Cala és l'himne compost l'any 1980 pel compositor Antoni Salut Payà i interpretat per la Banda de la Cala. Aquest, se sol interpretar després del pregó de les festes majors d'hivern tant per la banda com per la Coral Verge Candelera, la qual comença amb aquesta famosa estrofa coneguda per tots i totes els Caleros i Caleres:

*“Des de l'Àlia a l'Almadrava, la natura és cel i mar.
Tot rocam, platges i algues, verdejant els bells pinars.
En el centre, nostra Cala, valenta de cara al vent”.*

- **Salve a la Candelera:** Com ja s'ha esmentat en anterioritat, la Salve a la Candelera és un himne que Caleros i Caleres coneixen des de ben petits i que s'aprèn del boca a boca, adaptat de la Salve marinera. Aquesta, diu així:

*“Salve, Patrona de l'Ametlla, de l'Ametlla iris, d'eterna ventura.
Salve, oh, fènix de bellesa, mare del diví amor.
Les tristeses, del teu poble, les consoli la teva pietat.
Fervorosa, arribi al cel, fins a tu, fins a tu nostre clamor”.*

3.3.2.3. Balls populars:

- **Ball de la Candela:**⁸ Tal i com explica Bertomeu Cabrera (2016), El tradicional Ball de la Candela de les festes de la Candelera és una jota tradicional recuperada el 2015, després d'altres intents de recuperació en dècades anteriors, la qual es balla any rere any per pubilles, quintos i quintes de la població. Aquest ball va ser recuperat a partir de l'obra del folklorista Joan Amades. Bertomeu continua explicant que *“la semblança amb la jota que es balla a altres poblacions com Benifallet o Paüls pot ser explicada per què era habitual que la banda de música de Paüls toqués a les festes de la*

---

⁸ Anem de Festa: Candelera 2023 a l'Ametlla de Mar – Actes del dia 2. Font: Canal 21 Ebre, 2023, YouTube. (<https://youtu.be/Lk3TF6pA08M?t=542>)

Candelera i a molts pobles del territori des dels anys vint fins als anys seixanta del segle XX”.

- **Geganters i capgrossos de l'Ametlla de Mar:** La Colla “Gegants de La Cala” és una entitat de la SCER i una colla de recent creació que succeeix l'antiga “Ja La Ballem” i que compta amb els gegants de la Candelera i Sant Pere (1980), Sant Jordi i El Drac (1991) i Josep de Ca Figuerola, de recent adquisició (2022) (*Geganters de la Cala, s. d.*). Pel que fa als capgrossos, tal i com explica Bertomeu Cabrera (2016), *“la majoria dels actuals són de l'Ajuntament de l'Ametlla de Mar, però també es compta amb altres capgrossos cedits pel poble veí del perelló i alguns que són propietat de molts xiquets i xiquetes de la població, elaborats en els darrers anys gràcies a diversos tallers que s'han anat realitzant. Els primers nanos que van desfilar pels carrers del poble eren cedits per l'Ajuntament de Tortosa, que en tenia molts en propietat, igual que succeïa amb altres poblacions, fins on es desplaçaven els nanos i, si es podia pagar, també els gegants tortosins. Els primers nanos que l'Ajuntament de l'Ametlla de Mar va tenir en propietat van ser comprats l'any 1947. Alguns d'aquests i altres de nous surten en cercavila tots els matins de festes acompanyats de la xaranga”.*

- **Majorettes:**⁹ Les majorettes (1975) va ser una formació creada fa 49 anys i que aquest proper 2025 celebrarà el seu 50è aniversari. L'any 2017, Vicent Boquera, el seu president mentre aquesta agrupació va estar en actiu, van decidir tornar a sortir al carrer per la festa major d'hivern (LaCalaRTV & drodriguez, 2017).
Actualment han tornat a cessar la seva activitat, però preveuen retornar el proper any per últim cop coincidint amb el seu 50è aniversari, tal i com afirmen algunes fonts properes a Boquera.

---

⁹ Actuació de les Majorettes Veteranes acompanyant l'arribada dels Reis Mags d'Orient! Font: Majorettes Veteranes de l'Ametlla de Mar, 2019, Facebook.
(<https://www.facebook.com/watch/?v=1221434608006243>)

3.3.3. GASTRONOMIA.

3.3.3.1. Pastissets i Corassons: Si parlem de dolços típics Caleros hem de fer referència als Pastissets i Corassons de Candelera. En aquest cas hem agafat la recepta del llibre “*Meleta de Romer*” de la xef del *Restaurant Meleta de Romer* i actual col·laboradora del programa *Cuines* de TV3 Caramés Núñez (2021):

Pastissets i Corassons de la Gessa

PASTISSETS (Foto 8).

Per a la massa (10 racions):

- Farina fluixa 250 g
- Oli de gira-sol o d'oliva suau 125 g
- Licor d'anís 40 g
- Mistela 40 g
- Sucre 20 g

Farcit (uns 400 g):

- Cabell d'àngel, mató, crema de cacau...

En un bol a mà barregem tots els ingredients de la massa i la pastem fins que es desenganxi de les parets. Fem boletes de 40 g i les aixafem amb els dits o amb un corró, de manera que ens quedin en forma de cercle. Els omplim amb uns 40 g del farcit que més ens agradi i els tanquem com si fossin *empanadilles*.

Ara els passem a una safata de forn plana amb un paper sulfurat i els fornem a 180°C uns 15', o fins que estiguin ben daurats.

Quan surtin del forn, els passem per sucre i els deixem refredar.

CORASSONS (Foto 9).

Per a 24 Corassons (12 racions):

- Farina fluixa 340 g
- Farina d'ametlla 75 g
- Llard de porc 65 g
- Oli de gira-sol 130 g
- Ou sencer 50 g (1 de talla M)
- Rovell 15 g (1 de talla M)
- Sucre 200 g
- Aromes de vainilla i ratlladura de llimona
- Ou batut per pintar

Escalfem el llard de porc just fins que es fongui, no més, ja que no ha d'estar massa calent. Barregem el llard, l'oli, l'ou i el rovell prèviament batut, el sucre i les aromes.

En un bol a banda barregem les dos farines.

Ara incorporem la barreja líquida a la barreja sòlida, i la treballem amb les mans fins que tinguem una massa homogènia.

Estirem la massa entre dos papers de forn fins que faci 1 cm de gruix. La portem al congelador 15'. La descongelem per les dos bandes del paper de forn i la tallem amb talladors en forma de cor, estrella, lluna, etc.

Disposem les galetes sobre una safata de forn amb un paper sulfurat, les pintem amb ou batut hi espolssem sucre per sobre i les fornem a 180°C uns 12' o fins que estiguin ben daurades.

Foto 8. Pastissets.

Font: Torres, M.A & Polo, A; 2021. Extret del llibre
"Meleta de Romer" de Gessamí Caramés.

Foto 9. Corassons.

Font: Torres M.A & Polo, A; 2021. Extret del llibre
"Meleta de Romer" de Gessamí Caramés.

3.3.3.2. Fideus "arrossejats": Si parlem de menjars típics Caleros hem de parlar dels fideus "arrossejats"; un menjar típic que no pot faltar a la cuina Calera. Per aquest motiu, en aquest apartat se'n parla d'una versió innovadora del llibre "*Els Ranxos de la Gessa*" de la mateixa xef anteriorment esmentada, Caramés Núñez (2023):

Fideus "arrossejats" de la Gessa* (Foto 10)

Per als fideus:

- 400 g de fideus del número 2
- Oli OVE
- 750 g de fumet roig
- Sal

En una paella roent fregim els fideus fins que siguin ben rossos; si cal en retirem l'excés d'oli. Ara afegim el caldo i deixem que cogui fins que els fideus siguin cuits i s'hagi evaporat tot el líquid. Si veiem que els fideus encara no estan i no hi queda caldo, podem afegir-hi una mica més de fumet calent a meitat de la cocció. Ara tapem la paella

i deixem reposar 10 minuts. Si la paella ens cap al forn la podem posar 5 minuts per donar el puntet cruixent als fideus que s'aixequen.

PER AL CARPACCIO DE GALERA

- 10 galeres fresques

Pelem les galeres i posem tota la carn entre dos plàstics o dos papers de forn. Ara ho xafem fins que quedi ben fi amb l'ajuda del cul d'un cassó. Tallem un cercle ben rodó amb un motlle per a pastissos o un cercle gros i ho congelem per poder-ho manipular més tard.

PER A LA CREMA DE PEBROT ESCALIVAT

- 2 pebrots vermells molt escalivats
- Oli OVE
- Sal

Pelem bé els pebrots i els emulsionem bé triturant-los amb oli i sal fins a obtenir una crema ben fina. Ara la passem a una mànega o a un biberó.

PER A L'ALLIOLI DE CÍTRICS

- 1 rovell
- El suc de ½ llimona
- Ratlladura de ½ llimona, taronja i llima
- 1 gra d'all pelat i sense germen
- Sal
- 200 g d'oli de gira-sol

Posem tots els ingredients en un got alt i emulsionem fins que es munti. Ho reservem en una mànega o biberó.

MUNTATGE

Quan els fideus han reposat 10 minuts hi posem al damunt el disc de carpaccio de galera congelat i ho decorem amb allioli de cítrics i crema de pebrot escalivat.

* Per a 4 persones.

Foto 10. Fideus “arrossejats” de la Gessa.
Font: Torres, M.A & Polo, A; 2023. Extret del
llibre “Meleta de Romer” de Gessamí
Caramés.

3.3.3.3. Suquet Calero: Per acabar, hem de fer referència a un altre dels plats de la cuina tradicional Calera, el Suquet Calero, també conegut com a suquet de peix. Seguint la recepta del llibre “*Els ranxos de la Gessa*” la xef Caramés Núñez (2023), obtenim aquesta nova versió:

Suquet Calero del iaio Manuel v. 2.0* (Foto 11)

Ingredients:

- 4 supremes de peix blanc
- 16 llagostins frescos
- 20 cloïsses
- 2 patates

Per al suquet:

- 1 kg de peix morralla
- 500 g d'espines, caps o minva de peix
- 5 grans d'all pelats i sense germen
- 2 culleradetes de pebrot vermell dolç
- 1 culleradeta de sal

- 2 tomaques de penjar ratllades
- 1 got de vi blanc
- Fumet de peix o aigua

En una cassola gran sofregim el peix i les espines. Mentrestant, fem la picada en un morter, posem primer els alls i la sal i ho piquem; després, el pebrot vermell dolç, la tomaca i, per últim, el vi blanc. Retirem el peix de la cassola, hi posem un bon raig d'oli OVE i sofregim la picada. Un cop s'ha reduït el vi, tornem a afegir el peix i ho cobrim amb aigua o fumet.

Ho deixem a foc mitjà durant 30 minuts, ho retirem del foc i ho deixem reposar 2 hores. Ara ho colem molt bé amb un colador de malla fina i, després, amb un colador de drap.

MUNTATGE

Posem el suquet colat en 4 cassoles individuals i les fem bullir.

Pelem les patates i les escapcem a dintre dels suquets. Ho deixem coure fins que la patata sigui ben tova.

A banda coem les supremes de peix a la planxa pel costat de la pell.

Pelem els llagostins deixant el cap i la cua i retirant-ne l'intestí.

Quan la patata sigui cuita posem les cloïsses a dintre i deixem que s'obrin.

Ara posem les supremes de peix en una cassola o plat fondo, amb els llagostins, i les banyem amb el suquet, les patates i les cloïsses.

* Per a 4 persones.

Foto 11. Suquet Calero del iaio Manuel v. 2.0
Font: Torres, M.A & Polo, A; 2023. Extret del llibre
"Meleta de Romer" de Gessamí Caramés.

3.3.4. LLEGENDES I CONTES POPULARS.

3.3.4.1. LA COVA DEL LLOP MARÍ, història o llegenda?

“Conten els més vells, que el nostre poble fa moltíssims anys fou visitat per un llop marí. La ignorància que rodejava tots aquells temps, donaren aquesta interpretació d'allò que segurament era una foca o una morsa, que havia traspassat les seves aigües seguint una corrent que l'havia transportat a les tranquil·les aigües de la nostra costa. I voltejava entre l'espès i abrupte rocam de les nostres cales. Ben cert, que la seva aparició es convertí en tot un esdeveniment entre tota la gent del poble. No trigaren massa temps en batejar-la amb el nom de LLOP MARÍ.

Ara, coneixem amb certesa el caràcter talment pacífic de les foques o morsos. Però abans no s'havia vist mai. Els més valents anaven a espigar-la a la seva cova. El batec de les aletes contra la grava se'ls ho afigurava com una pedregada. “Ens tirava pedres” comentaven després. La seva recerca i captura es tornà gairebé obsessiva. S'ha de matar la fera comentaven de bell nou.

Els elements prou primaris que disposaven no era suficient per tal que aquell “monstre marí” caigués al seu parany. Una vegada i altra, el llop marí burlava la seva vigilància, i s'escabullia entre les profunditats de les aigües a una velocitat increïble.

“Sembla una llamp aquest dimoni” corria la veu mentre feien petar les xerrades de cafè.

Veritat o no, cada esquinq o forat que trobaren a les seves xarxes era imputat sense cap mena de dubte al “llop marí”.

Vigilaren les seves costums, astuts com pocs, els més juvenils s'adonaren que solia anar a menjar, al desaparegut ara “Clot de les senyores”. Més concretament al clot més petit i que l'anomenaven “clot de xiquets”. Allí com podem recordar l'aigua, al punt més baix de la baixada de la marinada quedava gairebé aïllada de la mar oberta, perquè la gran llosa que havia entre mig, restava talment seca. Llavors els peixos molt més abundants que no pas ara, quedaven empresonats i les llisses i sardinola, voltava a l'entorn del clot tot cercant una sortida que no trobaven fins que les aigües no tornaven a pujar.

Aquell, es veu, que era un dels moments triats pel llop marí, tot aprofitant, el tancament de les aigües i l'empresonament dels peixos al clotet per a fer-se el seu particular i suculent tiberi. La costum no passà desapercibuda als més jovenets de la Cala.

Així, un dia al començar a enfosquir i distret aquell monstre a la recerca de peix, silenciosament rodejaren l'animal en una peça de tonaire. Poc a poc, anant-se atansant, el cercaren, fins que aconseguiren empresonar-la. La seva lluita per desfer-se de les fortes malles de niló fou en va. El Tio Mariano de Daxa, Mariano Domènech i Martí, i el vell Rosquilla; sembla que varen ésser dos dels airosos caçadors del llop marí; que cada cop més debilitada la seva força al voler-se despenllongar de la xarxa presonera, va caure rendida en uns bufecs que feien estremir.

La fi que trobà aquella foca o morsa no és massa clar, però és cert que aquells homes la varen vendre viva a Barcelona. No sabem si per la pell o pel zoo.

Els seus indrets habituals coneguts com la Cova del Llop Marí, avui, a més de record per la llegenda, resten com a senya dels nostres pescadors, per orientació d'enganxadors a la mar.”

Ametllademartur, & Margalef Benaiges, R. (2015).

3.3.5. ARQUITECTURA I ART.

3.3.5.1. Museu de Ceràmica: El museu de ceràmica (Foto 12) és un museu ubicat a la N-340, just a l'entrada a la urbanització de Sant Jordi d'Alfama. Aquest, tot i que actualment està tancat permanentment, fa anys va ser considerat el major fons exposat del seu gènere a Europa, amb explicacions sobre els usos de la ceràmica, els centres terrissers i les varietats de càntirs i formes de produir ceràmica (*M@RC - Museu de Ceràmica Popular de L'Ametlla de Mar*, s. d.)

Foto 12. Exteriors del Museu de Ceràmica de l'Ametlla de Mar.

Font: M@RC – Museu de Ceràmica Popular de l'Ametlla de Mar, s. d.,

(<https://www.diputaciodetarragona.cat/marc/web/diputacio-de-tarragona/ametlla-de-mar-l-/museu-de-ceramica-popular-de-l-ametlla-de-mar>).

3.3.5.2. Centre d'Interpretació de la Pesca: El Centre d'Interpretació de la Pesca (CIP) (Foto 13) és una actual sala d'exposicions polivalent on actualment es guarden els gegants del poble i on s'hi duen a terme un seguit d'activitats relacionades tant amb l'àmbit marítim-pesquer com amb la seva cultura. (*Centre d'Interpretació de la Pesca*, 2016).

Foto 13. CENTRE D'INTERPRETACIÓ DE LA PESCA.

Font: Centre D'Interpretació de la Pesca, 2016,

(<https://terresdelebre.travel/que-fer/cultura/museus-i-centres-dinterpretacio/centre-dinterpretacio-de-la-pesca>).

3.3.5.3. Mans i Rems: Mans i Rems o Braços i Rems (Foto 14), és una obra de l'artista Joan Martí la qual va respondre a la idea del pintor Calero Joan Rebull. Aquesta mostra dues mans agafant uns remes amb força, representant la gent del mar i els pescadors de la població. Feta de bronze, aquesta es situa sobre un pedestal de formigó folrat amb fusta tropical. (*Monument Braços i Rems - L'Ametlla de Mar - Pobles de Catalunya, 2019.*)

Foto 14. Monument Braços i Rems. Font: Esteves A., 2019, (<https://www.poblesdecatalunya.cat/element.php?e=13097>)

3.3.5.4. Cala Cultura: Cala Cultura (Foto 15) és una agrupació cultural Calera que se sol reunir al CIP i que organitzen diverses activitats culturals envers la poesia, converses amb escriptors locals i presentacions dels seus llibres, nits de poesia al carrer i premis de narrativa, etc. (*Cala Cultura, s. d.*)

Foto 15. Taller de Haikus. Font: Calacultura, 2022, (https://www.instagram.com/p/CkOUseoNZ_Q/?img_index=1).

3.3.5.5. Ateneu Calero: L'Ateneu (Foto 16) és una associació cultural de l'Ametlla de Mar que promou la cultura i organitza presentacions de llibres, conferències, fomenta programes de formació en la tolerància a les escoles, ofereix un club de lectura on es comenten llibres de tot tipus, etc. (Ambelsulsdelangel, 2019).

Foto 16. Celebració del dia internacional de la Llengua Materna.

Font: Ateneucalero, 2024,
(https://www.instagram.com/p/C3_UOXJtZ4i/?img_index=1)

3.3.5.6. Grup Escènic de la SCER: La SCER és la Societat Cultural Esportiva i Recreativa de l'Ametlla de Mar, la qual compta amb més de 50 anys d'història. Dintre d'aquesta s'inclouen, entre molts altres, el Grup Escènic (Foto 17), l'Equip de Fútbol, l'Ateneu Calero... En aquest cas, el Grup Escènic compta amb tres seccions diferents: infantil, juvenil i adults. (*Grup Escènic de la SCER*, s. d.).

Foto 17. Representació de "La Casa de Bernarda Alba" a la Sala de la SCER de l'Ametlla de Mar.

Font Pròpia.

3.3.6. PATRIMONI.

3.3.6.1. Castell de Sant Jordi d'Alfama: El castell de Sant Jordi d'Alfama (Foto 18) és un bé cultural d'interès nacional que se situa a la platja de Sant Jordi i fundat al segle XIII, quan per l'ordre de Sant Jordi d'Alfama es va construir una casa forta que tenia com a objectiu principal la repoblació del terme i la defensa dels pirates. Al 1650 aquest va ser bombardejat per les galeres castellanques i a partir del segle XVIII es va construir el que actualment es coneix com a castell, amb les seves particulars vuit estances que es van acabar de restaurar l'any 1985. (*Castell de Sant Jordi D'Alfama - L'Ametlla de Mar - Pobles de Catalunya*, s. d.)

Foto 18. Castell de Sant Jordi d'Alfama. Font: Escauriaza, A., 2010, (https://ca.wikipedia.org/wiki/Fitxer:Castell_de_Sant_Jordi_d%27Alfama.jpg).

3.3.6.2. Búnquer d'artilleria de costa “Les Fortificacions”:¹⁰ Les Fortificacions de l'Ametlla de Mar, situades just al costat de la platja de l'Estany, van ser un punt estratègic durant la Guerra Civil Espanyola entre els anys 1936 i 1939, tant per part de la Generalitat de Catalunya com de la II República Espanyola. Dues de les seves entrades es troben al camí principal, tot seguint el camí de ronda (GR-92), i és per on s'aprovisionaven els polvorins i les sales de recanvis, mentre que les altres dues es troben als extrems de la plataforma de tir i abastien de munició els obusos, que són uns projectils per peces d'artilleria (*Les Fortificacions*, 2016).

---

¹⁰ Vídeo Fortificacions Turisme. Font: admin, 2011, La Cala RTV. (<https://www.ametllamar.cat/lacalartv/entrada/2011/8/5/video-fortificacions-turisme>).

Pel que fa al complex interior de les Fortificacions, aquest servia com a refugi antiaeri, ja que hi havia possibilitats de patir bombardejos per via aèria. Actualment es realitzen diverses visites guiades durant l'any, però aquestes es fan sempre sota prèvia reserva de l'espai a l'Ajuntament de l'Ametlla de Mar (*Les Fortificacions*, 2016).

4. MARC METODOLÒGIC

4.1. INTRODUCCIÓ

El folklore Calero és un objecte d'estudi el qual ens permet entendre el present del poble de l'Ametlla de Mar i sense el qual moltes de les actuals tradicions o costums no entendríem. Per aquest motiu és important que els i les alumnes de l'escola Calera entenguin d'on venen i el per què de tot allò folklòric que els envolta: festivitats, costums, tradicions, música popular, entitats que en formen part i la seva implicació amb el poble, etc.

L'objectiu d'aquest Treball de Fi de Grau és el de determinar de quina manera es pot transmetre el folklore Calero a través de l'educació primària. Per aquest motiu el marc metodològic de la investigació es centrarà principalment en l'observació de l'alumnat d'una classe de 6è de primària de l'Ametlla de Mar, analitzant el seu coneixement sobre la cultura i tradicions Caleres i la seva implicació pel que fa a la preservació i pervivència de la mateixa, la importància que li donen, etc.

A més a més es podran conèixer diversos punts de vista relacionats de forma directa o indirecta amb el folklore i la seva importància en l'àmbit educatiu, la seva integració (o no) dintre del currículum d'Educació Primària...

En definitiva, en aquesta part del Treball de Fi de Grau es podrà observar tant la recerca duta a terme en una classe de 6è de primària de l'escola anteriorment esmentada la qual servirà com a mostra d'aquest estudi; així com els seus resultats. Això es farà a través d'un qüestionari respost per l'alumnat abans de la realització de les activitats de la SA, en primera instància, i després d'haver-les realitzat, com a conclusió de la mateixa. Així doncs, el qüestionari serà quasi bé el mateix però contestat en dos moments diferents.

4.1.1. HIPÒTESI

Pel que fa a la hipòtesi, s'ha plantejat: **De quina manera es pot transmetre el folklore Calero a través de l'educació primària?** És a dir, de quina forma podem fer que el conjunt de costums i tradicions del nostre poble arribin a l'alumnat? Per tant, gràcies a aquesta investigació es podrà donar una resposta clara i objectiva, amb opinions diverses tant pel que fa a les entitats i associacions que formen part de la cultura i tradició de La Cala com per part de la regidoria de cultura i l'equip directiu del centre educatiu d'educació primària.

4.2. OBJECTIUS DE LA RECERCA

Pel que fa als objectius generals d'aquest Treball de Fi de Grau, n'hi ha 2, amb els seus objectius específics. A banda, es presenten els instruments d'avaluació dels mateixos.

OBJECTIUS DE LA RECERCA
Objectiu 1. Investigar en profunditat el folklore de l'Ametlla de Mar, els orígens, les reproduccions presents i la pervivència en el futur.
<i>1.1. Analitzar les manifestacions culturals del folklore de l'Ametlla de Mar.</i>
<i>1.2. Idear un futur optimista que garanteixi l'existència de les manifestacions culturals a la localitat.</i>
Objectiu 2. Emprendre accions que comportin assegurar la supervivència del folklore Calero dins el marc de les escoles de primària de La Cala.
<i>2.1. Dissenyar i aplicar una SA que tingui a veure amb el folklore Calero al llarg de tot l'any.</i>
<i>2.2. Valorar la importància de la SA abans esmentada dins el currículum de l'educació primària en el context geogràfic concret.</i>
<i>2.3. Establir ponts de connexió culturals entre les agrupacions culturals del folklore Calero i el centre educatiu.</i>

Taula 1. Objectius de la recerca del TFG.
Font pròpia.

Pel que fa a l'Objectiu 1., "*Investigar en profunditat el folklore de l'Ametlla de Mar, els orígens, les reproduccions presents i la pervivència en el futur*", s'ha desenvolupat en dos d'específics:

- 1.1. Analitzar les manifestacions culturals del folklore de l'Ametlla de Mar.*
- 1.2. Idear un futur optimista que garanteixi l'existència de les manifestacions culturals a la localitat.*

Amb aquests, es pretén investigar quin tipus de manifestacions folklòriques hi ha en aquest poble i saber quines previsions de futur tenen, des de la regidoria de Cultura, pel que fa al futur de les mateixes.

Per altra banda, l'Objectiu 2., "*Emprendre accions que comportin assegurar la supervivència del folklore Calero dins el marc de les escoles de primària de la Cala*", aquest s'ha dividit en tres objectius específics:

- 2.1. Dissenyar i aplicar una SA que tingui a veure amb el folklore Calero al llarg de tot l'any.*
- 2.2. Valorar la importància de la SA abans esmentada dins el currículum de l'educació primària en el context geogràfic concret.*

2.3. Establir ponts de connexió culturals entre les agrupacions culturals del folklore Calero i el centre educatiu.

L'Objectiu 2.1. respon a la necessitat de que l'alumnat Calero entengui d'on ve, conegui les seves arrels, el patrimoni que l'envolta, la gastronomia i qualsevol altre tipus de manifestació folklòrica. A la vegada, ens trobem amb la necessitat de que tant l'alumnat estranger com aquell nouvingut, compregui i respecti totes i cadascuna de les vessants folklòriques que, en aquests moments i en les circumstàncies amb les quals es troba pel fet d'estudiar en aquesta escola, l'envolten en major o menor mesura; tal i com, de forma idíl·lica, hauria de passar sempre quan les persones viatgem fora d'on vivim.

Si ens centrem amb el 2.2., no hi ha agent més important que ho pugui fer que no sigui l'equip docent de l'escola. En aquest cas, se'ls demana la seva participació i valoració pel que fa a la Situació d'Aprenentatge creada específicament per a dur a terme amb l'alumnat de 6è l'escola anteriorment esmentada, i es necessita que valorin la seva rellevància i expressin la seva opinió envers a la mateixa.

Finalment, ens trobem amb l'Objectiu Específic 2.3., el qual implica establir ponts de col·laboració entre els diferents agents que, tant de forma directa com indirecta (tal i com s'ha esmentat anteriorment) formen part del folklore, i únicament ells poden dur a terme aquesta connexió: agrupacions, equip directiu i regidoria de cultura.

4.3. CONTEXT

De vegades ens fa falta marxar d'on vivim per arribar a valorar allò que tenim o, tal i com afirma l'entrada del bloc TALENTUM (2023), *“no es que no valoramos lo que tenemos hasta que lo perdemos, sino al contrario. No valoramos nada en absoluto porque pensamos que pronto lo perderemos.”*

Aquesta llei, anomenada “llei del canvi”, parla de que hauríem d'aprendre a viure cada instant perquè, al final, els trobarem a faltar.

El mateix passa amb el folklore: s'hauria de reconèixer la seva importància i fer un esforç generalitzat per preservar-lo abans que sigui tard, i no esperar a perdre'l per començar-lo a valorar.

L'Ametlla de Mar té la sort de ser una població rica en cultura i tradicions, de les quals moltes han sorgit en els darrers anys i d'altres són antigues i perduren en el temps. Què menys que valorar el que tenim i començar a donar-li la importància que es mereix?

Al llarg de la història Calera s'han vist sorgir una diversitat de diades, celebracions, entitats i monuments que abans no existien. En el cas de les entitats i agrupacions, les podem dividir en tres grans grups:

- **Entitats i agrupacions que han desaparegut:** És el cas de la Colla Castellera, la Colla de Sardanes...
- **Entitats i agrupacions que han tornat:** Colla Gegantera, Banda de Cornetes i Tambors, Majorettes (tot i que de forma esporàdica)...
- **Entitats i agrupacions que perduren en el temps:** Xaranga Suquet Calero, Batucada Kalakatà, Banda de La Cala (anterior Agrupació Musical Mestral), Cala Cultura...

La investigació es durà a terme en una classe de 6è de Primària de l'escola Calera, un dels tres centres educatius de l'Ametlla de Mar, juntament amb la llar d'infants i l'institut. Realitzar la investigació en aquesta classe ens permet, entre altres coses, saber el coneixement que l'alumnat té sobre el folklore i el significat d'aquesta paraula i tot el que abasteix. Alhora, podem observar la manera amb la qual ells es relacionen amb el folklore Calero concretament i tot allò que han après al llarg del seu pas per l'escola, tenint en compte que són alumnes d'últim curs.

L'escola en concret està localitzada a l'Avinguda U d'Octubre S/N, a l'anomenada "Part de Cala", la part més "apartada" del centre del poble, on es localitzen també els altres dos centres educatius esmentats anteriorment de l'Ametlla de Mar, i on segons l'IDESCAT (2023) l'any 2023 hi havia un total de 7330 empadronats i dos anys endarrere un 23,7% de població en edat escolar (educació primària o inferior).

Tal i com s'estableix en el seu PEC, l'escola escollida és un centre d'ensenyament públic identificat amb un model d'escola laic i inclusiu, que vetlla per la cohesió social, l'equitat, la transmissió i la consolidació dels valors d'una societat democràtica plural i diversa, respectuosa amb la pluralitat, amb el medi i amb els recursos naturals; i que promou i afavoreix el coneixement de Catalunya, l'arrelament dels alumnes al país i el respecte a la convivència. (Escola Sant Jordi, 2021).

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, s'estableix com a llengua vehicular d'Ensenyament-Aprenentatge.

La seva línia metodològica fomenta una escola activa, inclusiva, i aposta per una educació integral i un ensenyament personalitzat adequat al ritme evolutiu i les capacitats de cadascú.

Pel que fa a la seva missió, el propòsit de la línia de treball de l'escola és el d'aconseguir formar persones amb un bon domini de les competències per tal que es puguin integrar, conviure, participar de la societat que els toca viure i la puguin millorar.

El seu objectiu principal és el de promoure el respecte als drets i les llibertats fonamentals de les persones i als principis bàsics de la convivència i la democràcia; i es regeix pel principi de la coeducació, entenent aquest procés com un intent d'educar per la igualtat d'oportunitats als nens i a les nenes sense cap mena de discriminació per raó de gènere.

Dintre de l'escola, trobem dos edificis; un que engloba des d'I3 fins a I5 i un altre per a tota la resta d'educació primària:

EDUCACIÓ INFANTIL	EDUCACIÓ PRIMÀRIA	
Dues tutories Sala d'impressió Aula d'anglès Aula d'ordinadors Sala de psicomotricitat Sala de mestres	Tres aules de suport Tres aules de cicle Aula de música Aula d'acollida Aula de plàstica, reconvertida en aula de religió Aula d'idiomes	Dues aules d'informàtica Gimnàs Sala d'impressió Sala de mestres Aula de meteorologia Biblioteca escolar
Menjador escolar i sala per a l'AMPA		

Taula 2. Espais del centre. Font: Escola Sant Jordi, 2021. (<https://docs.google.com/document/d/1-BLFRtXpRkGPr4saq-41MAa100EsX6hy/edit?usp=sharing&ouid=116082203133088721983&rtpof=true&sd=true>)

Pel que fa al professorat de l'Escola, aquest està format per 40 mestres, una TEI, una auxiliar d'educació especial i una educadora, repartits entre educació infantil (I3, I4 i I5) i educació primària.

L'aula en la qual es farà l'observació és la de 6èB, on hi ha un total de 26 alumnes procedents tant de l'Ametlla de Mar com d'altres països del món com són el cas de Marroc i França.

Cal destacar que aquest és l'únic centre educatiu de primària de la població al qual assisteix tant alumnat que viu a La Cala com a les seves urbanitzacions; Sant Jordi d'Alfama, Tres Cales i Calafat, als quals se'ls ofereix servei de transport escolar per poder-hi arribar.

4.4. INSTRUMENTS

A continuació es presenten els instruments de recerca d'informació els quals estan relacionats directament amb els objectius anteriorment presentats (Figura 1).

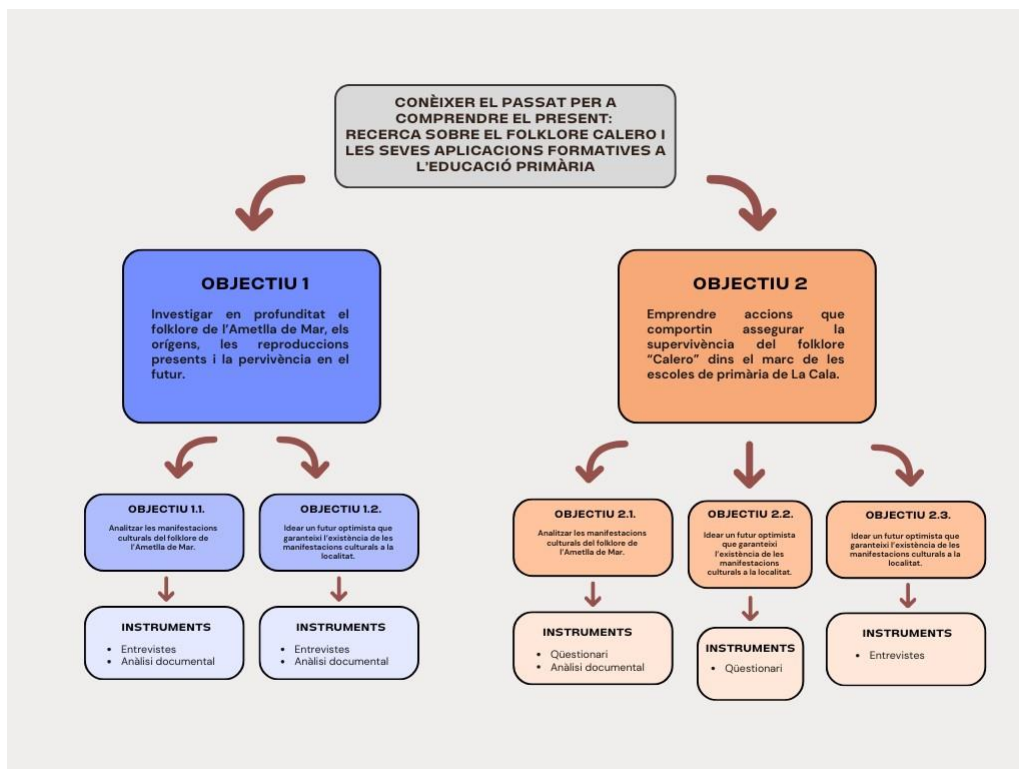

Figura 1. Esquema dels objectius i instruments del TFG.
Font Pròpia.

Els instruments de recerca d'informació de l'Objectiu 1, han estat els següents:

- **Objectiu 1.1.:** Entrevista a dos membres de la Xaranga Suquet Calero, entrevista a 2 membres de la colla gegantera i anàlisi documental.
- **Objectiu 1.2.:** Entrevista a la regidora de Cultura i anàlisi documental.

En canvi, pel que fa als instruments de recerca d'informació de l'Objectiu 2, han estat els següents:

- **Objectiu 2.1.:** Qüestionari plantejat per a l'alumnat d'una classe de 6è de primària abans i després de la posada en pràctica de la SA i anàlisi documental.
- **Objectiu 2.2.:** Qüestionari plantejat per a la comunitat educativa i, en concret, als i a l'equip docent de l'escola.
- **Objectiu 2.3.:** Entrevista a la directora i cap d'estudis de l'escola, a dos membres de dues entitats Caleres diferents i a dos membres de la regidoria de Cultura.

Cal remarcar que tant les entrevistes com els qüestionaris han estat validats per un professor de la URV. Aquesta validació es pot consultar a l'annex 1.

4.4.1. ENTREVISTA A DOS MEMBRES DE LA XARANGA SUQUET CALERO

Aquest instrument servirà per a poder conèixer, pel que fa a la pervivència futura del folklore, la opinió de dos membres de la **Xaranga Suquet Calero**; una agrupació musical essencial en les festes que se celebren a l'Ametlla de Mar i la qual ajuda a mantenir viva la tradició i el folklore Calero.

L'entrevista s'enregistrarà en àudio per tal de poder establir una comunicació fluïda entre els membres de la xaranga i l'entrevistador.

Les preguntes de l'entrevista són les següents:

1. Bona tarda! És un plaer poder-vos entrevistar avui. Com esteu?
2. Abans de començar, em podríeu parlar una mica sobre la història de la Xaranga Suquet Calero i el seu paper dins del poble?
3. Quin creieu que és el vostre principal objectiu com a Xaranga?
4. Quin criteri seguïu a l'hora de seleccionar les peces musicals que representen la cultura Calera en les vostres actuacions?

5. Creieu que la música i la dansa tradicionals tenen a veure amb la pervivència de la identitat i cultura Caleres?
6. Heu observat, com a Caleros, algun canvi en la manera com la gent del poble participa en les tradicions locals?
7. Com a membres de la Xaranga, creieu que actualment hi ha més o menys participació respecte de fa uns anys en les festes Caleres on actueu?
8. De quina forma creieu que com a Xaranga podeu enriquir l'experiència educativa dels nens a l'educació primària? (Exposant-los a la música des de petits, contribuint al seu desenvolupament integral...)
9. Creieu que es podria millorar la integració del folklore Calero a l'educació primària? Com ho faríeu?
10. I per últim, quin consell donaríeu a totes aquelles persones interessades en preservar les tradicions Caleres? Les animaríeu a participar de la vida cultural?

4.4.2. ENTREVISTA A DOS MEMBRES DE LA COLLA “GEGANTERS DE LA CALA”

Aquest instrument servirà per a poder conèixer, pel que fa a la pervivència futura del folklore, la opinió de dos membres de la colla **Geganters de la Cala**; una colla gegantera de recent creació i que succeeix a l'antiga colla **Ja la Ballem**.

L'entrevista s'enregistrarà en un parell d'àudios diferents, una per tal de conèixer l'opinió d'una membre dels grallers i timbalers de la colla i l'altra per conèixer la d'un membre de la colla gegantera. Tal i com en l'anterior entrevista, s'enregistra verbalment per tal de poder establir una comunicació fluïda entre els membres de la colla i l'entrevistador.

Les preguntes de l'entrevista són les següents:

1. Benvingut/Benvinguda! És un plaer tenir l'oportunitat d'entrevistar-te avui. Com estàs?
2. Ens podries explicar quin és el teu paper dintre de la Colla Gegantera de La Cala
3. Com va sorgir la idea de tornar a posar en marxa la Colla Gegantera i quin és el seu significat cultural?
4. Quin paper creus que juguen els gegants en la preservació de la identitat del nostre poble?

5. Creus que la Colla Gegantera pot influir en la consciència cultural dels joves de l'Ametlla de Mar?
6. Has observat, com a Calero/Calera, algun canvi en la manera com la gent del poble participa en les tradicions locals?
7. Com a membre de la Colla Gegantera, creus que actualment hi ha més o menys participació respecte de fa uns anys en les festes Caleres on actueu?
8. De quina forma creus que com a Colla Gegantera podeu enriquir l'experiència educativa dels nens a l'educació primària? (Exposant-los a la tradició dels gegants des de petits, contribuint al seu desenvolupament integral...).
9. Creus que es podria millorar la integració del folklore Calero a l'educació primària? Com ho faries tu?
10. I per últim, quin consell donaries a totes aquelles persones interessades en preservar les tradicions Caleres? Les animaries a participar de la vida cultural?

Com es pot observar, tenint en compte que l'objectiu és el mateix que en l'entrevista realitzada a la Xaranga Suquet Calero, hi ha algunes preguntes que son iguals o bastant similars.

4.4.3. ENTREVISTA A LA REGIDORA DE CULTURA

Canviant de parer, ens trobem amb la necessitat de conèixer la importància que es dona, des del càrrec més alt de la **Regidoria de Cultura**, al folklore Calero; la seva coneixença pel que fa a les festivitats i esdeveniments que es celebren al llarg de l'any a la població, el finançament actual o el suport que es dona des de la mateixa regidoria, etc.

L'entrevista, en aquest cas, es realitzarà de forma escrita i mitjançant un intermediari entre la regidora i l'entrevistador, encarregat de fer arribar l'entrevista a ambdues parts.

Les preguntes de l'entrevista són les següents:

1. Benvolguda, és un plaer tenir l'oportunitat de parlar amb vostè avui. Com està?
2. Quin es el seu càrrec dintre de l'Ajuntament de l'Ametlla de Mar?
3. Com d'important creu vostè que és la cultura per al desenvolupament i la identitat Caleres?
4. Quines són les principals festivitats i esdeveniments culturals que se celebren a La Cala durant l'any?

5. De quina forma creu que aquestes contribueixen a enriquir la cultura Calera i les seves tradicions?
6. Quines iniciatives s'estan duent a terme actualment des de l'Ajuntament per preservar el folklore de l'Ametlla de Mar?
7. De quina manera la Regidoria de Cultura proporciona suport o finançament per a la realització de projectes culturals i artístics al poble?
8. Com a Regidora de Cultura, creu que a l'escola es treballen les tradicions i els costums del poble de forma suficient?
9. Creu que des de l'Ajuntament es podria establir algun tipus d'estratègia o iniciativa per fomentar les activitats culturals i les festes Caleres als nostres centres educatius?
10. Teniu algun projecte de futur que ajudi a preservar l'art, la cultura, els costums i les tradicions Caleres?

4.4.4. ENTREVISTA A L'EQUIP DIRECTIU, ENTITATS I REGIDORIA DE CULTURA

L'última de les entrevistes plantejades per a aquest TFG, ha estat una entrevista que busca conèixer la importància que es dona al folklore per part de dues **entitats** diferents a les anteriorment entrevistades, a la **directora i cap d'estudis** de l'escola i a dos **membres de la regidoria de cultura**.

Mitjançant aquesta, es busca també conscienciar les diferents parts de la importància d'establir ponts de connexió culturals entre l'escola i les entitats, per poder desenvolupar iniciatives que fomentin aquesta col·laboració.

Les preguntes de l'entrevista són les següents:

1. Primer de tot, agraiem enormement la vostra participació en aquesta entrevista. Per començar, voldríem saber quin és el vostre càrrec actualment.
2. Com us sentiu sobre la oportunitat de compartir la vostra visió actual sobre el folklore Calero?
3. Què en penseu sobre la importància de connectar el folklore de La Cala en l'àmbit educatiu?

4. Creieu que les diferents entitats que folklòriques Caleres tenen col·laboració suficient amb l'escola? A què és degut?
5. Quins avantatges creieu que podrien sorgir arrel d'aquestes col·laboracions?
6. Si mai hi heu col·laborat, us heu trobat amb algun tipus de repte? Quin?
7. Penseu que fan falta recursos per a que tant des de l'escola com de les diferents agrupacions i entitats es pugui establir aquesta col·laboració? Quins?
8. Des del vostre punt de vista, creieu que a l'escola es treballa de forma suficient la cultura i tradició de La Cala?
9. Hi ha algun pas que considereu indispensable per establir ponts de connexió culturals entre escola i les diferents entitats Caleres?
10. I per finalitzar, què us sembla el fet d'integrar el folklore local dintre del món educatiu?

4.4.5. ANÀLISI DOCUMENTAL

L'instrument d'avaluació de l'anàlisi documental està relacionat tant amb els Objectius 1.1. i 1.2. com amb el 2.1.

La recerca realitzada en el marc teòric és important per conèixer les vessants que formen el folklore Calero i reconèixer-les com a pròpies. Per aquest motiu, s'han documentat un seguit de festes i celebracions tradicionals, música i dansa tradicionals, gastronomia, una llegenda popular (tot i no haver-se treballat a l'aula a causa de la seva desconexió), arquitectura i art i, finalment, patrimoni.

Pel que fa als documents treballats en aquest anàlisi documental, aquests han estat tant llibres físics com pàgines web amb informació de les diferents vessants folklòriques de la població. Entre aquests, destaquem els llibres de receptes de la Gessamí Caramés, els diversos comptes d'Instagram de les entitats investigades i les webs "Visitametllademar" i "La Cala RTV".

El recull d'informació de les més de 40 referències d'aquest apartat ha permès compilar en un mateix document aquells elements característics del folklore, els quals formen part de la identitat de La Cala i de la seva població.

Haver pogut realitzar aquesta recerca ha permès poder establir els objectius del treball i els instruments amb els quals poder-los tractar; fet que, directament, es relaciona amb la

hipòtesi del treball: **De quina manera es pot transmetre el folklore Calero a través de l'educació primària?**

4.4.6. QÜESTIONARI A L'ALUMNAT D'UNA CLASSE DE 6È DE PRIMÀRIA

A banda de l'anàlisi documental, dintre de l'objectiu 2.1. sorgeix l'oportunitat de poder passar un qüestionari a l'alumnat de l'aula de 6è on es realitzarà l'aplicació didàctica de la SA; el qual també s'inclou dintre de les activitats al principi i al final de la mateixa.

Aquesta SA, la qual podem trobar a l'annex 13, pretén que l'alumnat conegui el folklore Calero a través del treball en grup en el qual cadascun s'encarrega d'investigar sobre una vessant diferent per a poder-ho plasmar, posteriorment, en un lapbook, i exposar-ho a la resta de grups.

El qüestionari permet, en primera instància, saber quin coneixement té l'alumnat sobre el folklore Calero i totes les seves vessants, la importància que li donen, com es relacionen en el seu dia a dia amb el mateix, etc.

El qüestionari posterior, permet conèixer tot allò que l'alumnat ha après al llarg de l'aplicació de la SA, quin tipus d'activitats li ha agradat més, si creuen o no que el folklore té importància i, en cas de no col·laborar en cap entitat, si pensen fer-ho arrel del seu coneixement sobre les mateixes.

4.4.6.1. QÜESTIONARI PREVI A L'APLICACIÓ DE LA SA

Les preguntes i respostes possibles del qüestionari [previ](#)¹¹ a l'aplicació són les següents:

1. Abans de començar, què creus que significa o a què et recorda la paraula "folklore"? **[Resposta lliure]**
2. En saps alguna cosa sobre els costums, tradicions, gastronomia, música... de l'Ametlla de Mar?
  - a. Si
  - b. No

---

¹¹ Enllaç al Formulari de Google.

3. Si és que si, el què? **[Resposta lliure]**
4. Com et sents quan participes en activitats culturals (Sant Jordi, Candelera...) a l'escola?
  - a. M'agrada i m'ho passo bé
  - b. No m'agrada
  - c. Em sento indiferent
5. Què et pareixeria realitzar activitats que tinguin a veure sobre el folklore Calero a l'escola?
  - a. M'agradaria
  - b. No m'agradaria
  - c. Em donaria igual
6. Sobre quins aspectes t'agradaria aprendre més? Pots escollir més d'una resposta.
  - a. Les festes
  - b. Els balls i la música
  - c. L'Arquitectura i l'art
  - d. El patrimoni
  - e. La gastronomia
7. Quin tipus d'activitats t'agradaria realitzar? (musicals, plàstiques, de llengua, d'educació física...) I per què? **[Resposta lliure]**
8. Creus que el folklore Calero és important per al poble? Per què? **[Resposta lliure]**
9. Has après alguna cosa al llarg del teu pas per l'escola sobre la cultura, tradicions, música, gastronomia... de l'Ametlla de Mar? **[Resposta lliure]**
10. Participes actualment en alguna agrupació o entitat del poble que tingui relació amb el folklore? En quina? (Batucada, Cornetes i Tambors, Gegants, Banda...)
  - a. Batucada
  - b. Cornetes i tambors
  - c. Banda de la cala
  - d. Gegants
  - e. Altres: _____
11. Hi ha algun comentari que vulguis afegir? **[Resposta lliure]**

4.4.6.2. QÜESTIONARI POSTERIOR A L'APLICACIÓ DE LA SA

Les preguntes i respostes possibles del qüestionari [posterior](#)¹² a l'aplicació són les següents:

1. Ara que ja has realitzat les activitats, què creus que significa “folklore”?
[Resposta lliure]
2. Què has après sobre els costums, tradicions, gastronomia, música... de l'Ametlla de Mar amb aquestes activitats? **[Resposta lliure]**
3. Què t'ha paregut realitzar activitats sobre el folklore del poble a l'escola?
  - a. M'ha agradat i m'ho he passat molt bé
  - b. No m'ha agradat molt
  - c. M'ha estat indiferents
4. Com t'has sentit? **[Resposta lliure]**
5. Sobre quins aspectes has après més?
  - a. Les festes
  - b. Els balls i la música
  - c. L'Arquitectura i l'art
  - d. El patrimoni
  - e. La gastronomia
6. Quin tipus d'activitats t'han agradat més? (musicals, plàstiques, de llengua, d'educació física...) **[Resposta lliure]**
7. Ara, creus que el folklore Calero és important per al poble? Per què? **[Resposta lliure]**
8. Has après alguna cosa nova? **[Resposta lliure]**
9. Penses col·laborar amb alguna entitat Calera? Si és així, en quina? (Batucada, Cornetes i Tambors, Gegants, Banda...)
  - a. Batucada
  - b. Cornetes i Tambors
  - c. Banda de La Cala
  - d. Gegants
  - e. Altres: _____
10. Hi ha algun comentari que vulguis afegir? **[Resposta lliure]**

---

¹² Enllaç al Formulari de Google.

4.4.7. QÜESTIONARI A L'EQUIP DOCENT DE L'ESCOLA

Per últim, el darrer [qüestionari](#)¹³ plantejat per poder respondre a la nostra hipòtesi va adreçat a l'equip docent de l'escola i permet valorar la importància d'una SA d'aquestes característiques i la importància que cadascú, de forma individual, li dona a la mateixa.

Les preguntes i respostes possibles del qüestionari són les següents:

1. Quan parlem de folklore "Calero", a què creieu que ens estem referint? [**Resposta lliure**]
2. És important que l'alumnat de l'escola aprengui sobre aquest?
  - a. Si
  - b. No
3. Per què? [**Resposta lliure**]
4. Quins aspectes del mateix (música, dansa, costums, tradicions, gastronomia...) considereu més rellevants i significatius per als estudiants? Per quin motiu? [**Resposta lliure**]
5. Quins recursos penseu que són necessaris per integrar-lo amb èxit a les vostres classes i fer participants als vostres alumnes? [**Resposta lliure**]
6. Quina és la vostra opinió sobre que es porti a terme una SA a 6è de Primària relacionada amb el folklore en el context geogràfic de l'Ametlla de Mar? [**Resposta lliure**]
7. Quins beneficis creieu que pot aportar la realització d'activitats envers el folklore local a l'alumnat d'aquesta escola? [**Resposta lliure**]
8. Pot, una SA d'aquest tipus, afavorir el coneixement i la valoració de la cultura i tradicions?
  - a. Si
  - b. No
9. Per què? [**Resposta lliure**]
10. Quins valors o habilitats creus que l'alumnat pot adquirir mitjançant la participació en activitats folklòriques dintre del centre? [**Resposta lliure**]
11. Quins desafiaments creus que poden sorgir en aplicar una Situació SA relacionada amb el folklore Calero? Pots triar més d'una resposta.
  - a. Barrera lingüística amb l'alumnat estranger

---

¹³ Enllaç al Formulari de Google.

- b. Poca disponibilitat de recursos per a realitzar la SA
  - c. Sensibilitat cultural i religiosa
  - d. Altres (digues quins)
12. Teniu algun suggeriment a realitzar el qual pugui enriquir la posada en pràctica de la seqüència didàctica d'un TFG anomenat *“CONÈIXER EL PASSAT PER A COMPRENDRE EL PRESENT: RECERCA SOBRE EL FOLKLORE CALERO I LES SEVES APLICACIONS FORMATIVES A L'EDUCACIÓ PRIMÀRIA”*?
- [Resposta lliure]**

4.5. DISSENY DE LA RECERCA

Figura 2. Disseny de la recerca.
Font pròpia.

4.6. TEMPORITZACIÓ

El tema del treball es va escollir al gener d'aquest mateix any. Pel que fa al marc teòric, es va redactar de febrer a abril; mes en que també es va començar el marc metodològic. Pel que fa als instruments, aquests han estat posats en pràctica durant la segona meitat d'abril i principis de maig.

A continuació es presenta una taula amb les fases d'investigació i la temporització de les mateixes:

Fases de la investigació	2024					
	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY
Tema del treball						
Marc Teòric						
Marc Metodològic						
Instruments + Posada en pràctica						
Anàlisi de les dades						
Conclusions						
Resum executiu						
Entrega definitiva						
Tribunals						

Taula 3. Temporització del Treball de Fi de Grau.
 Font pròpia.

4.7. RESULTATS I ANÀLISI

Aquest TFG busca analitzar de quina manera es pot transmetre el folklore Calero a través de l'Educació Primària, investigant en profunditat les vessants folklòriques que hi ha a la població i empenent accions, entre les quals s'inclou la Situació d'Aprenentatge elaborada per a l'alumnat d'una classe de 6è de Primària.

Per a trobar la resposta a la nostra hipòtesi, es va dur a terme una recerca de dos mesos i mig aproximadament, revisant referència per referència i buscant aquella informació més rellevant pel que fa al tema del treball. A banda, es van realitzar una sèrie d'entrevistes i qüestionaris a diferents membres tant d'agrupacions Caleres com de l'escola, per conèixer la seva opinió respecte de la pervivència en un futur de les tradicions i la cultura, les diferències que veuen pel que fa a la manera com es celebraven abans les festivitats i com es celebren ara, de quina forma la gent es relaciona amb el folklore, quin tipus d'activitats (si se'n fan) es realitzen a l'escola referents a aquesta temàtica, etc.

La informació recollida en el marc teòric deixa entreveure la riquesa cultural i tradicional Calera. Al llarg de la investigació es pot observar la diversitat de festes, música, dansa, patrimoni, arquitectura, art i gastronomia que defineixen el poble de l'Ametlla de Mar.

A continuació podem observar els resultats i anàlisi de les diferents entrevistes, amb el mateix ordre en què han estat exposades en l'apartat 4.4. del marc metodològic.

4.7.1. RESULTAT I ANÀLISI DE L'ENTREVISTA A LA XARANGA SUQUET CALERO

L'entrevista realitzada a la Xaranga Suquet Calero (annex 2) dona una perspectiva molt àmplia de la forma en que aquesta agrupació es relaciona amb la cultura tant de dintre del poble com d'arreu de Catalunya. A continuació anem a extreure'n un seguit de conclusions:

- **El seu objectiu principal és fer gaudir a la gent**, tant del poble com de fora, escollint la música en base als gustos de la gent i a les seves pròpies improvisacions, intentant acontentar a tothom.
- **La dansa i la música ajuden a que una cohesió del poble sigui possible.** Cal remarcar que el fet de que quasi tothom tingui algun membre de la família

relacionat amb alguna entitat o agrupació, facilita la pervivència de les nostres festes i tradicions.

- **La participació de la gent respecte de la seva relació amb les festes, ha millorat en els últims anys**, i sobretot passada la pandèmia de la Covid-19. Un dels membres comenta que molts grups musicals van haver de desfer-se, però molts altres van continuar un cop va passar tot, participant de forma activa sobretot amb el “correbars”. Avui en dia, però, aquesta participació s’ha “estabilitzat”.

Una de les persones entrevistades comenta: “la música té molt més a dir dins de l’educació, sobretot en les etapes més primerenques”, fet que ens fa reafirmar la importància de la música i de la dansa dins de les tradicions i de la cultura Caleres.

- **Mai hi ha hagut relació directa amb l’escola:** La vessant de l’ensenyament, comenten, mai s’ha relacionat de forma directa amb la Xaranga Suquet Calero; mai els han demanat de fer un taller, xerrada o projecte en conjunt, fet que seria molt enriquidor per als alumnes de l’escola. Per què, amb la importància que es dona a les llengües dintre de les escoles, no s’ensenya el llenguatge musical? Per què no se li dona la importància que hauria de tenir i se li obren les portes com a qualsevol altre tipus de llenguatge?

Els dos membres entrevistats creuen que si als més petits no se’ls ensenya el folklore propi de La Cala, s’acabaran perdent tant els costums i tradicions com la identitat com a poble. Per tant, la solució que donen és la de que entitats i centres educatius teixeixin una xarxa, retroalimentant-se entre si; que les entitats puguin mostrar la seva feina als centres educatius (tant a l’alumnat com als seus professionals) i que d’aquesta manera es puguin assegurar les tradicions a anys vista.

Destaquen també la importància de la recuperació del Ball de la Candela dels Quintos i Pubilles amb els seus pares i mares, el qual es balla el dia 2 de febrer a la Plaça Nova; recomposta per dos membres actuals de la xaranga a l’edat de 14 anys.

- **Els entrevistats demanen implicació:** Per últim, el consell que donen a totes aquelles persones interessades en formar part d'aquestes entitats i agrupacions, és implicació. Es necessiten persones que vulguin tirar endavant la vida cultural de La Cala, sobretot jovent. Tot i això, comenten que les instal·lacions, sobretot musicals, estan en una situació dolenta que esperen que es pugui arreglar.

En resum, aquesta entitat destaca la seva relació amb la cultura i tradicions locals, parlant de la importància de la música i la dansa i el seu impacte sobretot passada la pandèmia, on hi va haver un pic en la forma en la qual la gent del poble es relacionava amb la xaranga. Es qüestiona la falta de vinculació entre entitats i escola i es destaca també la necessitat de preservar les tradicions Caleres, ja que sense aquestes, es perdrà la identitat del poble.

4.7.2. RESULTAT I ANÀLISI DE L'ENTREVISTA A LA COLLA “GEGANTS DE LA CALA”

A continuació anem a analitzar i extreure conclusions dues entrevistes realitzades a una membre del grup de grallers i geganters de la colla gegantera i a un membre portador de gegants, respectivament. La primera entrevista es pot recuperar a l'annex 3, mentre que la segona es troba disponible a l'annex 4.

4.7.2.1. ENTREVISTA A UNA MEMBRE DE LA COLLA GEGANTERA

- **Recuperació de la colla gegantera al poble:** L'entrevistada ens comenta que alguns membres de l'anterior colla gegantera, la “Ja La Ballem”, van decidir posar-la en marxa un altre cop, sortint al seguici popular fa uns anys, coincidint amb les festes de la Candelera. Al trobar-se sense “grallers” i “timbalers”, un noi de la colla li va proposar anar a donar “un cop de mà”, ja que sabien que anys endarrere aquesta persona havia tocat la gralla a la colla castellera. Finalment i després de “provar”, va decidir formar-ne part.
- **La colla busca ficar cara als sants del poble:** Quan se li pregunta quin creu que és el significat cultural de la colla, ens respon: “ficar-los una cara als sants del poble (Pere i Candelera), conèixer-los...”, i comenta la importància que té que els nens i nenes coneguin aquestes figures i se'ls pugui respondre qualsevol inquietud respecte de les mateixes. Exemple: “*Com es diu aquest gegant?*”.

Formar part de la colla gegantera és formar part d'una activitat de caire social, creant una segona família amb gent que pot ser en altres circumstàncies no haguessis pogut arribar a conèixer. És una activitat per a xalar.

- **La participació de la gent està “en transició”:** La participació de la gent pel que fa a les festes Caleres, ens diu que està “en transició”, ja que hi ha algunes entitats que han notat una baixa participació sobretot en els darrers anys, però en el cas de la colla gegantera, aquesta ha experimentat una forta rebuda; passant de tenir una sola gralla a tenir-ne unes cinc aproximadament avui dia, fet que va en augment.
- **Es pot enriquir l'experiència educativa de l'alumnat a través de la coneixença i participació:** Poder fer. “Si només es pot mirar sense participar, molta gent acaba perdent l'interès”, ens comenta.

Portar la tradició dels gegants a l'escola, creu que es podria fer a través d'algun “pacte” o “Projecte Educatiu d'Entorn”, amb diversos tallers i activitats per part de l'entitat dintre de l'escola. “Tu has de conèixer les teves arrels i la teva cultura”, continua dient. A banda comenta que “és important que els (immigrants) coneguin el lloc on estan, les tradicions que hi ha, que les respectin”, i que “les arribin a estimar”.

- **Es poden adaptar les músiques als nous temps:** Per millorar la integració del folklore Calero a l'Educació Primària, la nostra entrevistada, parlant des de l'àmbit musical, pensa que hi ha moltes cançons que es poden treballar a l'escola a través de plataformes digitals, adaptant-les als nous temps, per exemple.
- **La gent els coneix gràcies a l'Instagram i al “boca-boca”.** Un de les formes amb les quals aquesta entitat ha captat més gent ha estat mitjançant el seu compte d'Instagram, i també gràcies al “boca-boca”, els quals han fet que molta gent que no els coneixia, pugui acabar formant-ne part.

- **Encoratjament per formar part de la cultura i tradicions Caleres:** Com a Calera, la nostra entrevistada anima la gent a estimar les seves arrels i cultura, formant-ne part i ajudant a la seva preservació.

En definitiva, seguint una mica en la línia de l'entrevista anterior, es pot entreveure que tot i formar part d'entitats diferents, no hi ha molta diferència entre aquestes, i que totes dues creuen que és important preservar la nostra cultura i les nostres tradicions, així com la identitat Calera.

4.7.2.2. ENTREVISTA A UN MEMBRE DE LA COLLA GEGANTERA

- **Dintre de la colla gegantera es poden tenir molts papers:** En el seu cas, forma part de les persones portadores de gegants, toca també la gralla i és secretari de la colla.
- **La nova colla es va posar en funcionament fa 10 o 12 anys, només en dates assenyalades:** Tot i que actualment participen en trobades geganteres i n'organitzen de pròpies, fa uns anys només sortien en dates assenyalades com poden ser les festes de la Candelera i de Sant Pere i ho feien gràcies a la Regidora de Cultura que hi havia.
- **Els gegants de La Cala representen les nostres arrels:** Dintre dels gegants que actualment formen la colla, Sant Pere és el patró dels pescadors i porta una agulla per reparar les xarxes i La Candelera va vestida de Pubilla.
- **La cultura vers els gegants està poc arrelada al poble:** Antigament sí que hi havia més cultura pel que fa als gegants, però actualment aquesta s'ha perdut.
- **“Tenim un xiquet de tres anys que comença a veure l'activitat de la colla gegantera com una activitat extraescolar”:** Aquest nen ha crescut veient els gegants, per tant, tindrà més interioritzada aquesta activitat que no pas un nen o una nena que només els veu sortir per festes.
- **Quan antigament es feien trobades al poble, els carrers estaven replets de gent.** Actualment, però, no hi ha tant de públic ni participació: 200 persones màxim. Si els joves no recuperen aquesta tradició, s'anirà perdent.

- **En aquests 10 anys que porten en actiu**, tot i tenir moments daltabaixos, la colla està formada per aproximadament 30 persones.
- **Els gegants es relacionen amb l'escola** a través de casals organitzats per l'ajuntament, anant a les jornades culturals de l'escola, organitzant una diada gegantera anual, etc. D'aquesta manera ajuden a que els nens i nenes sentin que en formen part. Tot i això, ens comenta, sempre es pot establir més col·laboració que la que hi ha.
- **Els agradaria que a l'escola es pogués aprendre a tocar la gralla**, ja que és un instrument que està molt arrelat a La Cala.
- **Fan falta diners** si es vol apostar per la cultura Calera. Actualment l'ajuntament col·labora amb aquesta entitat cedint els seus capgrossos a la colla.
- **Les subvencions no s'ajusten a la realitat**. Si aquestes ho fossin, es podrien realitzar moltes més activitats.
- **La gent s'apunta i s'anima a practicar a través del boca-orella**: Portar un gegant implica tenir ganes de passar-ho bé. El fet de portar-lo en si, s'aprèn a base de practicar i dedicar-hi temps. Sense dedicació, no hi ha aprenentatge.

La colla "Gegants de La Cala" tot i ser de recent creació, ha anat creixent en membres en aquests 10 anys que porta en actiu. Tot i això, s'ha trobat en una sèrie de problemàtiques com són la disminució de la participació de la gent del poble en les trobades geganteres i la manca de finançament per part de la Regidoria de Cultura, tenint en compte que es tracta d'una entitat sense ànim de lucre.

Pel que fa a l'establiment de vincles amb l'escola, aquesta entitat manté una relació estreta i intenta participar en un seguit d'activitats al llarg de l'any per promoure la cultura gegantera entre els joves i petits Caleros.

En conclusió, l'entrevistat mostra el seu fort desig de preservar aquesta tradició i el seu compromís pel que fa a la conservació de la cultura i tradicions caleres, a pesar de les dificultats anteriorment esmentades.

4.7.3. RESULTAT I ANÀLISI DE L'ENTREVISTA A LA REGIDORA DE CULTURA

De l'entrevista realitzada a la Regidora de Cultura de l'Ametlla de Mar (annex 5), després d'haver analitzat les seves respostes en podem extreure les següents conclusions:

- **Des de la regidoria, es reconeix la importància de la cultura per al desenvolupament i la identitat del poble:** La regidora destaca per sobre de tot la importància de mantenir vives les tradicions de La Cala, així com els seus trets d'identitat; i ressalta el fet d'introduir noves cultures per a poder millorar el desenvolupament com a societat.
- **La Regidora de Cultura enumera les principals festivitats i esdeveniments culturals que tenen lloc al poble:** Cal destacar que tot i tractar-se d'una persona no-Calera, reconeix i enumera les festivitats Caleres, començant per la Cavalcada dels Reis Mags i acabant amb les festes de Nadal. A més, destaca altres tipus d'activitats que es realitzen a l'Ametlla de Mar, sobretot pel que fa a les entitats culturals.
- **L'Ajuntament de l'Ametlla de Mar realitza iniciatives per preservar el folklore Calero:** Des de l'ajuntament es realitzen diverses iniciatives i projectes de futur les quals ajuden a la pervivència de la cultura i tradicions del poble. A banda, el pressupost de Cultura es destina a tota mena de projectes culturals i artístics que es realitzen i tenen lloc a La Cala, finançant esdeveniments concrets o ajudant mitjançant algun tipus de subvenció a les entitats del poble.
- **El folklore sí que es treballa a l'escola:** La Regidora assegura que a l'escola es treballa el folklore, apropant-lo a l'alumnat a través de l'educació, i que des de l'Ajuntament s'està treballant en diverses iniciatives que fomenten tant les activitats culturals com les festes del poble dintre dels centres educatius en general, entenent que s'està fent des de l'Educació Infantil fins a l'Educació Secundària Obligatòria.

➤ **S'estan ideant projectes que ajudin a la preservació de la cultura i tradicions**

Caleres: Tot i que en l'entrevista no ens ha pogut detallar quin tipus de projectes s'estan treballant des de l'Ajuntament, la Regidora assegura que té propostes sobre la taula en fase inicial, les quals ajuden a mantenir viva la nostra identitat.

En aquesta entrevista es revela un fort compromís cultural per part de l'ajuntament i específicament per part de la Regidoria de Cultura, les quals deixen entreveure una preservació i promoció de les tradicions i de la cultura del poble de La Cala.

Resumint, a través d'un seguit d'iniciatives i mitjançant suport econòmic, la Regidora busca garantir la continuïtat de les entitats i agrupacions Caleres, fomentant la identitat del poble, enriquint la seva vida cultural i el sentiment de pertinença dels seus habitants.

4.7.4. RESULTAT I ANÀLISI DE L'ENTREVISTA A DOS MEMBRES DE L'EQUIP DIRECTIU, DUES ENTITATS I DOS MEMBRES DE LA REGIDORIA DE CULTURA

4.7.4.1. EQUIP DIRECTIU DE L'ESCOLA

Per a poder realitzar aquesta entrevista (la qual es pot recuperar a l'annex 6), s'ha contactat amb l'equip directiu de l'Escola Sant Jordi. En aquest cas, les persones entrevistades i que ens han donat a conèixer la seva visió sobre el folklore Calero i la importància que té en el món educatiu, han estat la directora i la cap d'estudis.

A continuació, després d'haver analitzat les seves respostes, anem a extreure un seguit de conclusions:

4.7.4.1.1. DIRECTORA DE L'ESCOLA

La directora de l'escola no té molta informació sobre el folklore Calero, però considera que integrar-lo en l'àmbit educatiu pot ser una oportunitat per apropar l'alumnat de l'escola a la seva cultura; la de l'Ametlla de Mar.

L'entrevistada destaca que anteriorment ja hi ha hagut col·laboracions amb entitats folklòriques i comenta que se'n faran de noves, però amb entitats diferents.

En una de les respostes, comenta que potser manca un espai on les entitats folklòriques Caleres puguin trobar-se totes juntes.

Finalment, ens fa saber que a l'escola es treballa, transversalment, la cultura i tradició de La Cala a través de l'àrea d'educació artística i coneixement del medi.

En definitiva, aquesta membre de l'equip directiu ens fa saber que l'escola està disposada a col·laborar amb les entitats folklòriques del poble i creu que si s'incrementa aquesta col·laboració, l'alumnat se sent motivat i la seva experiència educativa es veu enriquida.

4.7.4.1.2. CAP D'ESTUDIS DE L'ESCOLA

La cap d'estudis de l'escola, tal i com ho fa l'anterior entrevistada; destaca la importància d'apropar el folklore Calero a l'alumnat treballant-lo en l'àmbit educatiu; aproximant així la cultura i les tradicions a l'escola.

Després, comenta les iniciatives de col·laboració amb entitats folklòriques Caleres que s'estan duent a terme en l'actualitat, com és el cas de l'escola de música, durant el curs.

Seguint en la mateixa línia, l'entrevistada considera que l'ajuntament de l'Ametlla de Mar podria promoure algun espai a la població on es poguessin realitzar trobades entre l'escola i les entitats folklòriques.

A banda, destaca l'ús de la música tradicional del poble a l'escola i la creació d'una Xaranga a l'escola, sorgida per fer ballar els caps de nano en la rua que es realitza a l'escola per Candelera.

Finalment, creu que la integració del folklore local a l'educació és indispensable si es vol que l'alumnat valori el patrimoni cultural de la població.

En resum, aquesta membre de l'equip directiu reconeix la importància de col·laborar amb diferents entitats folklòriques Caleres i es mostra compromesa en quant a la seva integració a l'escola.

4.7.4.2. ENTITATS (Falta explicar les entitats entrevistades)

4.7.4.2.1. BANDA DE CORNETES I TAMBORS

Una de les entitats a les quals s'ha realitzat aquesta entrevista ha estat la Banda de Cornetes i Tambors de La Cala, la qual podem trobar a l'annex 7. En aquest cas, s'ha fet a una membre veterana de la Banda, la qual toca el bombo.

Les conclusions que es poden extreure després d'analitzar les seves respostes són les següents:

- **Aquesta membre se sent orgullosa de formar part de la Banda:** La membre comença explicant l'orgull que sent de formar part d'una entitat que col·labora en la difusió de les tradicions Caleres.
- **És fonamental connectar el folklore en l'àmbit educatiu:** La joventut és el relleu de les persones que ara formen part de les diferents entitats, per tant en algun moment seran els joves d'avui dia els quals hauran d'agafar les rendes de les tradicions.
- **Hi ha algunes entitats que tenen més col·laboració que d'altres en l'àmbit educatiu:** En el cas de la Banda de Cornetes i Tambors no hi ha hagut, de moment, cap tipus de col·laboració directa amb l'escola o amb qualsevol altre tipus de centre educatiu, ja que a causa de les diferents fases per les quals ha passat aquesta agrupació (des de tenir molts membres a quedar-se amb pocs i fins i tot desaparèixer per un període curt de temps), no hi ha hagut un contacte directe amb l'àmbit educatiu.
- **Col·laborar amb els centres educatius tindria com a resultat la difusió de les agrupacions:** L'entrevistada explica que col·laborar amb l'escola, per exemple, tindria un impacte positiu en la Banda. Destaca que per fer-se membre d'aquesta agrupació no fa falta tenir grans nocions de música i que només hi ha tres instruments que la formen: corneta, bombo i caixa.
- **L'escola cedeix un espai per a que la banda pugui assajar:** La banda assaja a les instal·lacions esportives de l'escola de l'Ametlla de Mar gràcies a un conveni que hi ha establert. Per tant, aquesta membre creu que com a entitat "privada"

dintre de la SCER, haurien de tenir el seu propi espai per poder assajar. Aquest fet no només passa amb la Banda de Cornetes, sinó també amb altres associacions, les quals no estaria de més que tinguessin un espai comú (com ara un auditori) per poder dur a terme aquests assajos. Podem extreure també, com a conclusió, que assajar en un espai cedit per l'escola no facilita en cap moment la col·laboració entre les entitats que hi assagen i el centre educatiu.

- **Fa falta donar a conèixer la seva activitat mitjançant tallers de difusió o activitats extraescolars:** Més que recursos econòmics, comenta, fa falta “encaixar” la seva activitat en l'entorn educatiu.
- **Els centres educatius del poble fomenten les tradicions locals a l'alumnat que en forma part:** A l'escola, comenta, es treballa el folklore tant Calero com d'altres llocs d'arreu de Catalunya. A banda, destaca que aquesta és la manera que es té de transmetre el nostre patrimoni, llengua i cultura.
- **Les institucions del poble haurien de conèixer la diversitat d'agrupacions i entitats Caleres:** Una de les respostes que ens ha donat l'entrevistada a la pregunta “Creu que hi ha algun pas indispensable per establir ponts de connexió entre l'escola i les entitats?” és que s'haurien d'organitzar jornades culturals o altres tipus d'activitats que comptin amb la col·laboració d'associacions culturals del poble, ja que sempre que es demana, s'intenta col·laborar en tot.
- **Es podria intentar fomentar algun tipus de col·laboració entre les entitats i l'escola.** Això es pot fer oferint tallers, extraescolars, col·laborant en moments puntuals durant l'any...
- **Integrar el folklore dintre del món educatiu és indispensable** si es volen preservar les tradicions i que el jovent se'n faci càrrec en un futur.

En definitiva, és important que s'estableixi una col·laboració entre les entitats culturals i els centres educatius si es volen preservar i difondre les tradicions locals. Això, però, implica la necessitat de crear nexes d'unió entre ambdues parts. Si es fomenta la participació del jovent Calero en les tradicions i es busca la forma d'integrar l'activitat de les diverses entitats i agrupacions en l'entorn educatiu, s'acabarà enfortint la identitat del poble i es garantirà la continuïtat i pervivència de les tradicions.

4.7.4.2.2. GRUP ESCÈNIC DE LA SCER

L'altra entitat en la qual ens hem volgut centrar a l'hora d'extreure conclusions pel que fa al marc metodològic ha estat el Grup Escènic de la SCER. En aquest cas, també a una membre veterana i actual directora del grup juvenil. Aquesta entrevista es pot recuperar a l'annex 8.

Les conclusions que es poden extreure després d'analitzar les seves respostes, tal i com ha passat en l'anterior entrevista, han estat les següents:

- Per començar ens explica que **“És molt gratificant fer-m'hi”**, fent referència a poder dedicar-se a exercir de directora del grup juvenil i al teatre en general.
- **El Grup Escènic no està ben connectat amb l'escola:** Fa uns anys, les col·laboracions entre Grup Escènic i escola eren bastant freqüents, però des de fa uns anys i fins a l'actualitat, aquestes s'han deixat de realitzar. Quan l'entrevistada, antigament, feia de directora del grup infantil i juvenil, l'escola i l'institut obrien les seves obres per a poder-la representar als seus respectius gimnasos.
- **“Cadascú va a la seva”:** La membre del Grup Escènic de la SCER continua dient que mai hi ha suficient col·laboració, ni per part de les entitats ni per part de l'escola. Ens explica que els principals motius són tant la incompatibilitat horària com l'enveja (d'unes entitats cap a unes altres).
- **Tot el que sigui cultura és positiu:** Obrir portes a la cultura és positiu. El teatre obre les seves portes a tothom que hi vulgui participar.
- **Deixadesa** és la paraula que millor defineix el principal repte a l'hora d'establir aquest tipus de col·laboracions. Mai hi ha hagut, més enllà, cap tipus de repte; ans al contrari: els centres educatius Caleros sempre havien obert les seves portes al teatre.
- **El teatre no només és actuar:** El teatre està format per diverses tasques a realitzar com són les llums, les músiques, els decorats... A l'institut s'ha arribat a tenir, fins i tot, un grup de teatre intern. A l'escola, això, mai ha passat.

- **El fet de sortir del centre i anar fins a la SCER implica mobilitzar un seguit d'agents** que molts cops no estan disposats a fer-ho. No tothom està disposat a “perdre” aquest temps, comenta.
- **El principal recurs que fa falta és econòmic.** “Si els tens econòmics, ja els tens materials”. El Grup Escènic rep tan sols una subvenció de 2000 euros l'any per part de l'ajuntament. Aquest fet ens dona motius per pensar que des de l'ajuntament no es valora la feina de les diferents entitats Caleres.
- **Al'escola no es treballa de forma suficient el folklore:** Si s'entén com a folklore celebrar actes com ara el caga tió, la castanyera... sí que es treballa. L'entrevistada, però, explica que els pares i les mares antigament s'organitzaven per a realitzar activitats a l'escola com ara cuinar “corassons”, i que actualment aquesta implicació no es té.
- **El folklore s'ha de regar, sinó no creix:** És imprescindible integrar el folklore, en tots els sentits i des de ben petits, en l'educació.

En resum, en aquesta entrevista es destaca la gratificació personal que suposa formar part del Grup Escènic de la SCER, però també es comenten els desafiaments amb els quals s'han trobat actualment a l'hora de col·laborar amb l'escola, a causa de la “desconnexió” entre ambdós agents. Malgrat això, es reitera la importància de valorar i fomentar la cultura, tant des de casa com des de l'escola per garantir la preservació del folklore Calero.

4.7.4.3. REGIDORIA DE CULTURA

L'Entrevista a la regidoria de cultura ha estat passada al Tècnic de la Regidoria de Cultura i a la Bibliotecària (annex 9) ja que també forma part de la Regidoria de Cultura.

Un cop analitzades les seves respostes, s'han extret les següents conclusions:

4.7.4.3.1. TÈCNIC DE LA REGIDORIA DE CULTURA

El tècnic de la Regidoria de Cultura s'ha mostrat motivat a l'hora de compartir el seu punt de vista sobre el folklore Calero, a banda d'interessat per promoure'l i potenciar-lo en l'àmbit educatiu. Tot i reconèixer la importància d'establir un nexa de connexió entre les entitats i l'escola, reconeix que hi pot haver reptes, com ara encaixar la dinàmica escolar amb la disponibilitat de les entitats (horària, de personal interessat en col·laborar, etc.); identificant també la falta de recursos per a que s'estableixi aquesta col·laboració.

Per acabar, creu que un dels factors clau perquè això passi és la motivació del professorat de l'escola i considera que el fet de poder integrar el folklore local a l'educació hauria de ser obligatori, ja que d'aquesta manera l'alumnat reconeix les seves costums i tradicions, entre altres.

D'aquesta entrevista podem concloure que tot i mostrar la seva clara motivació per potenciar aquest vincle i destacar-ne la seva necessitat, desconeix la manera de fer-ho. Per tant, es necessita continuar treballant des de la regidoria de cultura per a que aquesta col·laboració acabi ocorrent, mostrant el seu suport i oferint algun tipus de subvenció, si s'escau.

4.7.4.3.2. BIBLIOTECÀRIA

La bibliotecària ens aporta un punt de vista diferent de l'anterior, expressant la seva nul·la col·laboració amb l'escola i les entitats folklòriques del poble. Per tant, no s'ha pogut extreure molta informació de la seva resposta.

Tot i ser desconixedora de la temàtica sobre la qual contesta l'entrevista, mostra el seu suport a l'hora d'integrar el folklore de La Cala als centres educatius i considera que pot ser un fet molt positiu de cara als infants.

De la seva resposta podem concloure que en un dels espais més singulars del poble com és la seva biblioteca, tot i estar relacionada de forma indirecta amb el folklore, no realitza cap tipus de col·laboració, ni amb l'escola ni amb les entitats Caleres. Per aquest motiu, podem afirmar que fa falta algun tipus de formació respecte de les activitats que es poden dur a terme en aquest singular edifici, ja que mostra una manca de coneixement específic sobre aquesta temàtica.

En definitiva, la biblioteca, a banda d'utilitzar-se com a espai de treball, de lectura i de préstec de llibres, també es podria utilitzar per a poder establir aquest tipus de col·laboracions, realitzant algun tipus de taller o de jornada que impliqués la participació de diverses entitats, de l'escola i de la biblioteca del poble.

4.7.5. RESULTAT I ANÀLISI DEL QÜESTIONARI A L'ALUMNAT D'UNA CLASSE DE 6È DE PRIMÀRIA

Els gràfics d'aquest qüestionari es poden visualitzar als annexos 10 i 11. A continuació anem a analitzar pregunta per pregunta:

4.7.5.1. PREVI AL DESENVOLUPAMENT DE LA SA:

- 1- Tot i no tenir clar què significa la paraula "folklore", l'alumnat contesta amb total sinceritat, apropant-se mínimament al seu significat o, en alguns casos, a la seva vessant.
- 2- En aquesta pregunta, veiem una forta tendència a contestar "Sí", tot i que en la pregunta 3 es pot veure que molts no en saben res i d'altres en tenen alguna noció.
- 3- Com bé s'ha comentat, alguns en tenen petites nocions i d'altres no en saben res. Això demostra la feina que hi ha, encara, per fer, si es vol preservar la cultura i la identitat del poble.
- 4- Sorpren que en una pregunta d'aquest tipus el 100% de l'alumnat contesti "M'agrada i m'ho passo bé", tenint en compte que molts no en saben res.
- 5- El 76% dels enquestats contesten que els agradaria dur a terme activitats sobre el folklore, mentre que la resta responen que els donaria igual.
- 6- Quan se'ls pregunta sobre quins aspectes els agradaria aprendre més, no hi ha ningú que contesti "El patrimoni", fet que ens fa plantejar si realment coneixen el significat d'aquesta paraula. Només el 16% contesta que vol aprendre sobre la gastronomia i la resta d'enquestats reparteixen els seus vots entre "Les festes",

- “Els balls i la música” i “L’Arquitectura i l’art”. Cal tenir en compte que no hi ha ningú que respongui a més d’una opció, tot i especificar que es pot escollir més d’una resposta.
- 7- Pel que fa al tipus d’activitats que els agradaria realitzar, 8 entrevistats contesten activitats d’educació física. Molt poca gent respon a “activitats plàstiques o musicals”. Destaquem la resposta d’un enquestat que contesta “activitats sobre l’espai o la pesca”, tenint en compte que l’Ametlla de Mar és un poble costaner.
  - 8- Aproximadament el 100% dels enquestats contesten que el folklore és important per al poble, tot i que pocs ofereixen una resposta clara sobre el seu per què.
  - 9- 22 dels 25 enquestats responen que han après alguna cosa sobre el folklore, mentre que els altres 2 responen: “no entenc la pregunta”, “no sé” i “no, ja ho sabia tot”. Es comença a notar la tendència a “contestar per contestar”, sense tenir en compte la importància d’un qüestionari d’aquest tipus.
  - 10- Dels 25 enquestats, 14 afirmen no participar en cap agrupació o entitat Calera, mentre que els altres 11 contesten que sí. Un cop més, es demostra la poca implicació de l’alumnat pel que fa a la preservació de la cultura i de les tradicions, tenint en compte que més de la meitat no tenen relació directa amb cap tipus d’entitat cultural.
  - 11- Tres dels enquestats responen “no”, “cap” i “ninguna”, tot i tenir en compte que es demanava contestar la pregunta només en cas de participar-hi. De la resta, tres participen a la Batucada Kalakatà i dos a la formació infantil i juvenil de la Banda de La Cala, anomenada “Bandeta”.
  - 12- Finalment, a la pregunta 12, no hi ha cap comentari a destacar per sobre dels altres, ja que la majoria de respostes han estat: “No”.

En resum, gràcies a aquest qüestionari es nota que hi ha un interès generalitzant en quant al folklore i les seves vessants, però també hi ha un desconeixement profund sobre el mateix.

Tot i observar que la participació en les activitats culturals Caleres és baixa i necessita una implicació per part de tothom, l’alumnat considera important preservar la cultura i tradició del poble.

4.7.5.2. POSTERIOR AL DESENVOLUPAMENT DE LA SA

- 1- L'alumnat mostra un coneixement més concret i detallat de la paraula "folklore": les seves festes, costums, tradicions, gastronomia...
- 2- Els enquestats consideren que amb aquestes activitats han après que el folklore és important i s'ha de conservar, que hi ha festes que fan que la gent del poble es retrobi, entre altres.
- 3- El 91,7% de l'alumnat considera que s'ha divertit realitzant activitats sobre el folklore del poble a l'escola i l'altre 8,3% restant diu que li ha estat indiferent, a diferència del qüestionari previ on només un 76% va contestar que li agradaria dur a terme activitats sobre aquesta temàtica. Això demostra que la SA ha tingut un impacte positiu en les persones que l'han realitzat.
- 4- En la quarta pregunta, aproximadament el 95,6% respon que s'ha sentit "bé" o "bastant bé" realitzant aquesta SA.
- 5- Els aspectes sobre els quals l'alumnat ha après més han estat "festes i tradicions", amb un 45,8%, seguit de "gastronomia" i "balls i música" amb un 20,8% en ambdós casos.
- 6- Per altra banda, les activitats que més han agradat han estat en primer lloc el lapbook (37,5%) el qual ha ocupat la majoria de les sessions de la SA, seguit del Kahoot! que es va dur a terme en la primera de les sessions (29,2%) i la presentació dels lapbooks davant de la resta de companys i companyes, amb el mateix percentatge.
- 7- El 100% dels enquestats considera que el folklore Calero és important per al poble, ja que com alguns d'ells diuen: "fa que tot el poble s'uneixi" i "sense el mateix no existirien les festes". Aquí tenim una altra clara evidència de l'impacte positiu de la SA en l'alumnat.
- 8- El 91,7% de l'alumnat respon que ha après coses que no sabia, mentre que l'altre 8,3% restant creu que no ha après res de nou.
- 9- Entre aquests nous coneixements, apareixen "les fortificacions", un element patrimonial Calero; "que Miquel del Roig va ser professor", una de les curiositats del lapbook del grup de "música i dansa"; "quin és el menjar tradicional", ja que el grup que va investigar sobre la gastronomia va parlar sobre els pastissos i els fideus "arrossejats", etc.
- 10- El 54,2% dels enquestats pensen en col·laborar amb alguna entitat Calera, si encara no ho feien.

11- Entre les respostes més votades en la pregunta 11, predominen la Batucada Kalakatà (26,7%), la Banda de "La Cala" (20%) i els Gegants de La Cala (13%).

12- Pel que fa als comentaris afegits, no n'hi ha cap de rellevant.

En definitiva, el conjunt de les respostes mostren els aprenentatges que han adquirit els alumnes gràcies a aquesta seqüència d'activitats centrades en el folklore Calero i totes les seves vessants.

4.7.6. RESULTAT I ANÀLISI DEL QÜESTIONARI A L'EQUIP DOCENT DE L'ESCOLA

Els gràfics d'aquest qüestionari es poden visualitzar a l'annex 12. A continuació n'anem a extreure les conclusions:

- 1- Les respostes donades a la pregunta 1 han estat molt encertades. En resum, es podria dir que el 100% dels mestres de l'equip docent que han contestat les preguntes, saben a què fa referència la paraula "folklore" i, en concret, folklore Calero: Festivitats, expressions, costums, gastronomia...
- 2- El 100% respon que és important que l'alumnat aprengui sobre aquest.
- 3- La resposta que més es repeteix a "Per què", és: Perquè forma part de la seva vida diària i del seu entorn.
- 4- Els aspectes més rellevants del folklore, doncs, creuen que són tots, tot i que predominen comentaris positius envers a la vessant de les tradicions, ja que es considera que són aquelles que passen de generació en generació.
- 5- Seguint amb la mateixa línia que molts dels entrevistats per a aquest TFG, la forma en què creuen que s'hauria d'integrar amb èxit a l'escola és col·laborant amb les entitats del poble, conèixer-les com a mestres, fer tallers, recollir-les en una SA...
- 6- Pel que fa a l'opinió dels enquestats, el 71% es mostra a favor a l'hora de que es realitzi una SA d'aquest tipus amb alumnat de 6è, mentre que l'altre 29% creu que és excessiu i/o que s'hauria d'integrar a l'escola diàriament i no pas mitjançant una SA.
- 7- Els beneficis més repetits els quals els i les mestres creuen que poden aportar aquest tipus d'activitats són: curiositat envers el folklore, sentiment de pertinença, interès i ganes de formar-hi part activament...

- 8- Un altre cop, el 100% creu que una SA d'aquest tipus pot afavorir el coneixement de l'alumnat pel que fa a la cultura i les tradicions.
- 9- A l'hora de contestar "Per què", hi ha diversitat de respostes. Les més repetides es basen en què al conèixer les tradicions i la cultura, les pots arribar a estimar i valorar ja que, quan coneixes, valors més.
- 10- Els valors o habilitats que creuen que l'alumnat pot adquirir mitjançant la participació en activitats folklòriques dintre del centre són: respecte, tolerància, companyonia, empatia, cohesió de grup... Per tant, podem observar que totes elles fan referència a habilitats relacionades tant amb la interacció social com amb les relacions humanes.
- 11- Dintre dels desafiaments que creuen que poden sorgir en aplicar una SA relacionada amb el folklore Calero, destaquen la barrera lingüística amb l'alumnat estranger, la poca disponibilitat de recursos i la sensibilitat cultural i religiosa; totes elles amb un 50% de vots.
- 12- Finalment, pel que fa als suggeriments a l'hora de posar en pràctica aquesta SA, en destaquem un el qual diu que "tot i que la idea és interessant, es pot treballar de manera transversal en comptes de realitzar tota una seqüència respecte a aquesta temàtica". Aquest comentari ens deixa entreveure que, tot i que es creu que la temàtica és important i rellevant per a la vida dels infants, no se li dona tot el reconeixement que mereix o es creu que no és prou important com per dedicar-li una SA sencera.

En resum, l'equip docent de l'escola on s'ha passat el qüestionari mostra un ampli coneixement i suport pel folklore Calero i creu que els i les alumnes del centre l'haurien de conèixer.

Per a que així sigui, proposa un seguit de formes, totes elles diferents entre si: a través de Situacions d'Aprenentatge (SA), col·laborant amb agrupacions caleres a través de tallers o jornades culturals, etc.

Els i les mestres creuen que si es treballa el folklore a les classes, es pot enriquir l'experiència educativa de l'alumnat i es poden promoure valors com són la tolerància i el respecte, tant per part de l'alumnat autòcton com de l'alumnat estranger.

Finalment es reconeix de forma generalitzada la falta de recursos per a establir aquest tipus de col·laboracions i la barrera lingüística amb què es poden trobar si hi participa alumnat que no parla el català.

5. CONCLUSIONS

El present TFG, basat en el folklore de l'Ametlla de Mar o "La Cala", nom popular amb el qual és conegut el poble pels seus habitants, ha intentat contribuir a la preservació de la seva identitat, destacant la seva cultura i les seves tradicions a través d'una recerca exhaustiva dels elements que el conformen i el seu posterior anàlisi.

Un dels principals motius pels quals s'ha realitzat aquest estudi ha estat per la manca dels mateixos, ja que a dia d'avui no existeix cap tipus de font que englobi les vessants que conformen el folklore Calero i molt menys estudis que demostrin que la seva aplicació a les aules d'educació primària és efectiva i/o que l'alumnat en té informació sobre el mateix.

A banda, s'ha demostrat la seva rellevància dintre de l'àmbit educatiu, buscant enriquir l'experiència educativa de l'alumnat d'una aula de 6è de primària. Per això, aquest treball representa una oportunitat única per aprofundir en la cultura local i explorar de quina forma aquesta pot ser incorporada significativament al currículum d'Educació Primària, desenvolupant estratègies pedagògiques per a l'ensenyament i aprenentatge de l'alumnat i promovent una educació inclusiva que incorpori els valors i les tradicions del poble de l'Ametlla de Mar.

Per aquest motiu, i responent a la hipòtesi del treball "**De quina manera es pot transmetre el folklore Calero a través de l'educació primària?**", s'ha realitzat una SA titulada "L'Ànima del Territori: Explorant el Folklore Calero", destinada a l'alumnat d'una aula de les dues aules de 6è de Primària de l'Escola Sant Jordi.

Així doncs, podem afirmar que amb aquesta SA s'ha intentat apropar el folklore a l'alumnat d'una manera lúdica, fomentant la participació activa, la cooperació i permetent-los conèixer el folklore del poble o almenys tenir-ne alguna noció.

A continuació, anem a desglossar les conclusions d'aquest TFG:

- **Conclusions del marc teòric:** En aquesta part de les conclusions es destaca la riquesa del folklore en un poble com l'Ametlla de Mar. En primer lloc es comença explorant la definició de folklore i tots els elements inclosos dintre d'aquesta definició, fent una comparativa amb els que s'han inclòs finalment: festes i celebracions tradicionals, música i dansa, gastronomia, llegendes, arquitectura i art, i patrimoni.

Es destaca també el paper de les festes majors, tant d'hivern com d'estiu, i la seva importància dintre del món educatiu a l'hora de transmetre el folklore i preservar la cultura Calera.

Finalment es ressalta la importància del patrimoni Calero i la seva importància si es vol comprendre el present del poble. En resum, es subratlla com el folklore Calero no només serveix per enriquir l'experiència educativa de l'alumnat de l'escola, sinó que també serveix perquè totes i cadascuna de les persones que formen part del poble de La Cala gràcies a la seva història.

- **Conclusions del marc metodològic:** Tot i que inicial no hi havia una hipòtesi clara sobre la qual investigar, finalment i gràcies a un seguit d'entrevistes i qüestionaris aquesta va anar cobrant sentit, tractant la rellevància del folklore Calero en l'àmbit educatiu i establint una connexió entre les entitats, l'escola i l'administració.
- **Conclusions de la Situació d'Aprenentatge:** En tercer lloc, s'estableixen les conclusions de la SA realitzada a l'alumnat d'una classe de 6è de Primària, comentant la rellevància de cadascun dels apartats.
- **Línies futures d'investigació:** Per acabar, s'estableixen línies futures d'investigació referents a la població Calera i també en l'àmbit educatiu, fent referència a totes aquelles actuacions que encara es poden realitzar per ajudar a que el folklore Calero perduri per molts anys.

5.1. CONCLUSIONS DEL MARC TEÒRIC

Quan parlem de folklore, ens referim a un conjunt d'elements que si els haguéssim de numerar esdevindrien en una llista infinita, sobretot si ens referim al folklore d'un lloc en concret com és el poble de l'Ametlla de Mar, en el qual predomina la seva riquesa cultural i la seva tradició i identitat, tal i com es pot observar al mateix marc teòric.

Remuntant-nos a la definició de la paraula "folklore", que com bé recordarem és l' "Estudi de les tradicions, els costums, les llegendes i les dites populars" (*Folklore | enciclopedia.cat*, s. d); ens trobem en el punt de partida del TFG, el qual ens obliga a cercar pel que fa a tots aquests aspectes esmentats dintre de la definició d'aquest mot.

En primer lloc, doncs, es va estructurar la recerca del folklore a l'Ametlla de Mar en diferents apartats: **Festes i celebracions tradicionals, música i dansa tradicionals, gastronomia, llegendes i contes populars, arquitectura i art** i, finalment, **patrimoni**.

Es pot observar que, de la definició donada per la web "enciclopedia.cat", tant les festes i celebracions com la música i la dansa es poden englobar tant dintre de l'apartat de "tradicions" com del de "costums", ja que inclou una diversitat de factors ambivalents que es poden considerar part d'un o de l'altre respectivament.

L'educació primària és un terreny inexplorat pel que fa la transmissió del folklore Calero, i les seves festes i tradicions (sobretot les festes de la Candelera a l'hivern i les de Sant Pere a l'estiu), proporcionen un punt de partida per treballar amb l'alumnat de primària la cultura i tradició del seu poble, en el cas de l'alumnat autòcton, o bé representen una oportunitat per treballar amb l'alumnat estranger i/o nouvingut la cultura i tradició pròpia del lloc on estan vivint i/o estudiant; enriquint a la vegada la seva experiència educativa.

Centrant-nos en les festes majors d'hivern, les quals giren al voltant de la Mare de Déu de la Candelera, observem també la oportunitat que aquestes ofereixen a l'hora de treballar la música i la dansa tradicionals. El Ball de la Candela, recuperada en els darrers anys per un parell de nois del poble; els Gegants de La Cala amb la seva recuperació en els darrers 10 anys; la Xaranga Suquet Calero amb els seus famosos Correbars (en col·laboració amb la Quinta de l'any corresponent) i la Banda de La Cala amb els més de 70 membres que la formen actualment, són només alguns exemples que enriqueixen la aquesta vessant folklòrica, juntament amb l'Himne de La Cala i "La Farola, La Farola" de Miquel del Roig.

Pel que fa a les celebracions d'estiu, ens trobem amb les festes de Sant Pere, on es realitzen un seguit d'actes culturals dels quals molts estan pensats per a l'alumnat de l'escola, com és el cas del concurs de literatura i dibuix, organitzat per la Confraria de Pescadors "L'Ametlla de Mar", juntament amb l'Institut Candelera i l'Escola Sant Jordi. Gràcies a aquesta iniciativa, any rere any aquest concurs s'introdueix a l'alumnat com a part integral de la seva herència cultural.

A part de les festes majors, a l'Ametlla també hi ha un seguit de celebracions tradicionals com són el cas del Carnaval, la Fira Alternativa, Sant Joan, l'arribada del Patge Reial, etc.; on cadascun d'elles representen una oportunitat diferent per explorar el folklore a través de totes les seves vessants.

Així doncs, aquest conjunt de festes i celebracions Caleres representen un paper molt important en la transmissió del folklore a les aules i la seva posterior preservació per part de l'alumnat, encarregat de la seva pervivència en un futur.

La gastronomia, tot i no ser un apartat específic de la definició del folklore, també es pot incloure dintre de les "tradicions", ja que representa tot el menjar típic d'aquella població o regió en particular, el qual es cuina i menja en una època de l'any en concret, o bé durant tot l'any.

Basant-nos en la hipòtesi del treball, podem observar que a La Cala, els pastissos i corassons, els fideus "arrossejats" i el Suquet Calero ofereixen un valor cultural i una forma d'expressar la identitat cultural del poble a través de la gastronomia Calera, i que tot i que cada família li doni un toc especial i diferent a cadascuna de les receptes (afegint o traient ingredients segons convingui), aquestes ofereixen una oportunitat a l'alumnat per aprendre sobre la història i tradició del poble, així com dels seus costums.

La seva integració en el currículum ofereix una exploració a través de la cultura local, permetent la participació dels nens i nenes de l'escola en activitats educatives. A més, la seva preparació in-situ pot ajudar-los a sentir-se connectats amb el folklore Calero, ajudant a la seva pervivència.

Per altra banda, quan parlem de llegendes i contes populars Caleres, ens trobem tant sols amb una llegenda: "La Cova del Llop Marí", una història que tot i que no està molt extensa, s'ha cregut necessari incloure-la dintre del treball ja que també forma part del folklore.

Normalment, les llegendes i contes populars d'un poble o d'una regió en concret com podria ser el cas de "La Llegenda de Sant Jordi" a Catalunya, es poden utilitzar com a recursos educatius per transmetre el folklore en l'àmbit educatiu, oferint una visió diferent sobre la cultura local. En el cas de la llegenda Calera, aquesta es pot integrar a les aules sempre i quan s'adapti el seu vocabulari i la seva sintaxi, ja que tal i com està escrita actualment es fa una mica difícil la seva comprensió, tal i com es pot observar al mateix marc teòric.

Finalment, tant pel que fa a l'arquitectura i art com al patrimoni, s'ha cregut necessari indagar per tenir una mica més d'informació referent a les entitats i als monuments emblemàtics de La Cala que conformen aquesta vessant, els quals també formen part de la seva identitat.

Agrupacions com ara Cala Cultura, l'Ateneu Calero i el Grup Escènic de la SCER representen una part important del folklore Calero i de la identitat del poble. En cadascuna d'aquestes, s'ofereix una manera diferent de treballar la cultura: mitjançant la poesia, la narrativa, la fotografia i fins i tot mitjançant les arts escèniques i performatives. Per aquest motiu, espais de trobada cultural com aquests poden ser utilitzats com a recursos educatius a l'hora de transmetre el folklore Calero en l'àmbit educatiu.

Per altra banda, el patrimoni del poble i tota la seva història, representen una oportunitat única de treballar i conèixer el passat per a comprendre el present; títol donat a aquest TFG. Tant "Les Fortificacions" com el Castell de Sant Jordi d'Alfama són dos elements patrimonials que es poden visitar i que ofereixen una visió diferent de la Guerra Civil Espanyola i del bombardeig del 1650, permetent a l'alumnat conèixer de primera mà aquests bens culturals.

En definitiva, el folklore Calero, tot i ser un terreny inexplorat pel que fa a la seva integració dintre del currículum i a les aules, ens fa entendre el present d'una manera que, si no fos per tot el llegat que hi ha al darrere i tots els seus anys d'història, no seria possible.

5.2. CONCLUSIONS DEL MARC METODOLÒGIC

El present TFG representa una immersió profunda del folklore Calero i destaca la seva rellevància dintre de l'àmbit educatiu; especialment en Educació Primària.

Pel que fa al marc metodològic, aquest presenta una clara estructura enfocada en el seu estudi, destacant una interconnexió entre aquest i la identitat del poble.

Abans de començar la redacció del marc metodològic, no hi havia un clar objectiu en sobre què es volia investigar ni de quina manera s'anava a obtenir aquella informació, però poc a poc i a mesura que s'anava avançant el marc teòric, les idees es van anar fent més clares fins arribar a obtenir la hipòtesi actual del treball, sobre la qual s'ha realitzat la investigació.

No va ser fins una reunió al mes d'abril, però, quan es van decidir els objectius de la recerca i els instruments de recerca d'informació, gràcies a una reunió realitzada amb el tutor d'aquest mateix TFG.

Un cop decidits, es va començar a contactar amb les diferents persones, entitats i membres de la regidoria; així com amb l'equip directiu i docent de l'escola, planificant així les diferents entrevistes i la possibilitat de realitzar-les en forma d'àudio en comptes d'escrites, en la mesura de lo possible.

A continuació anem a extreure conclusions sobre aquesta investigació, centrada en la transmissió del folklore Calero a través de l'Educació Primària, gràcies a la qual s'han pogut explorar les manifestacions culturals que en formen part i la seva implementació dintre de l'educació.

5.2.1. CONCLUSIONS SOBRE LES ENTREVISTES I QÜESTIONARIS

5.2.1.1. Xaranga Suquet Calero

L'entrevista als dos membres de la Xaranga Suquet Calero ha proporcionat una visió única sobre el seu paper dintre del folklore Calero i la seva visió sobre el futur i la pervivència del mateix, sempre des de la vessant de la música; de la qual en formen part.

A banda, tots dos han demostrat la seva intenció de mantenir vives les tradicions i la identitat del poble.

Finalment, després de posar en valor l'augment de la participació del poble en quant a les festes que s'hi celebren (post-pandèmia) i en les quals hi estan involucrats han destacat la manca de recursos tant econòmics com materials els quals dificulten la col·laboració entre les entitats i l'escola Calera.

5.2.1.2. Colla "Geganters de la Cala"

L'entrevista als dos membres de la Colla "Geganters de la Cala" ha proporcionat una visió integral sobre el paper de la seva agrupació tant des de la vessant musical com de la vessant de la dansa, en la qual els gegants juguen un paper molt important.

Continuant amb l'entrevista, tots dos han compartit les seves opinions sobre la importància dels gegants en les festes locals, de quina manera els Caleros i les Caleres s'involucren i participen en els actes que organitza la colla i com ho fan per captar nous membres per a la seva colla.

Tal i com ocorre en el cas dels membres de la Xaranga, aquests també destaquen la poca subvenció que reben per part de la Regidoria de Cultura i la seva relació amb el centre educatiu Calero, ja que a diferència de l'anterior agrupació, aquesta sí que manté relació amb l'escola i participa en diferents activitats durant l'any.

5.2.1.3. Regidora de Cultura

L'actual Regidora de Cultura de l'Ametlla proporciona una perspectiva institucional pel que fa al suport i finançament material i econòmic que proporciona a les entitats culturals i folklòriques Caleres.

En aquesta entrevista també es destaca la importància de les festivitats i esdeveniments anuals que es realitzen a la població, així com les iniciatives en les quals s'està treballant actualment des de l'ajuntament per preservar el folklore Calero.

Finalment, reconeix la necessitat de millorar la integració del folklore dintre de l'educació, així com la importància de la realització de futurs projectes que ajudin a preservar la identitat del poble.

5.2.1.4. Equip directiu, entitats i Regidoria de Cultura

Aquestes entrevistes, sorgides de la necessitat de conèixer la opinió dels diferents col·lectius anteriorment esmentats respecte de la col·laboració de les entitats caleres amb l'escola i si creuen que aquesta és suficient o no, destaquen la importància de la col·laboració entre les entitats Caleres i l'escola per a poder enriquir l'experiència educativa de l'alumnat.

A banda, es destaquen els beneficis a llarg termini com són la transmissió del folklore a aquell alumnat tant autòcton com estranger i/o nouvingut.

Finalment, cadascun dels entrevistats explica la seva opinió sobre el fet d'integrar el folklore local dintre del món educatiu, i tots coincideixen en què és indispensable que l'alumnat conegui les seves arrels i ajudi a preservar-lo en un futur.

5.2.1.5. Alumnat i equip docent

Els qüestionaris pre i post-aplicació de la SA han proporcionat informació valuosa sobre quin era el nivell de coneixement de l'alumnat sobre folklore Calero en un principi i quin era després de realitzar les diferents activitats. Així doncs, es pot observar un canvi en les respostes, millorant el seu coneixement i la seva predisposició a col·laborar amb les entitats Caleres.

Per altra banda, el qüestionari adreçat als mestres de l'escola, deixa entreveure també quin és el seu nivell de coneixement i quina importància li donen a la realització d'una SA d'aquestes característiques, creada específicament per enriquir l'experiència educativa de l'alumnat de 6è i preservar el folklore.

En conjunt, totes aquestes entrevistes i qüestionaris han proporcionat una visió ampla i detallada sobre la importància que es dona, en el conjunt del poble, al folklore Calero i a les seves aplicacions a l'escola. A més, es posa de manifest la riquesa cultural Calera i es destaca la importància d'establir ponts de connexió entre les entitats i l'escola, però també amb la Regidoria de Cultura, responsable de proporcionar suport per a que així sigui i perquè es pugui transmetre aquest llegat cultural a les futures generacions.

5.3. CONCLUSIONS DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE

A partir de la Situació d'Aprenentatge plantejada i realitzada en una de les aules de 6è de Primària de l'Escola Sant Jordi, es poden extreure les següents conclusions:

5.3.1. CONTEXT I REpte DE LA SA

Aquesta SA es realitza amb l'objectiu de conscienciar l'alumnat sobre la importància de conèixer les seves arrels i valorar la seva cultura, fomentant el coneixement del folklore Calero i presentant els continguts d'una manera atractiva que ajudi a que tinguin ganes d'aprendre sobre el mateix.

5.3.2. COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES I TRANSVERSALS

Les CE, centrades en les àrees de Llengua Catalana i Literatura, Educació Artística i Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural, inclouen habilitats com ara la comprensió de textos orals i escrits, la cerca i selecció d'informació per a la seva posterior redacció al lapbook...

Pel que fa a les Competències Transversals (CC, CD, CPSAA...), aquestes inclouen aspectes tals com la cultura local, l'ús responsable dels Chromebook i motors de recerca, treball en equip i cooperació, entre altres.

5.3.3. OBJECTIUS D'APRENTATGE

Els objectius d'aprenentatge d'aquesta SA inclouen objectius referents tant al treball en equip com a la confecció del lapbook i la seva posterior exposició a la resta de companys i companyes. Per tant, es busca que l'alumnat adquireixi responsabilitat i compromís en el treball en grup, desenvolupant un rol específic dintre del mateix i arribant a construir un producte final.

5.3.4. SABERS

Els sabers escollits per a treballar aborden des de l'expressió oral i escrita fins a la comprensió de textos, passant per l'ús de recursos digitals, la resolució de problemes, i la valoració del patrimoni cultural de l'Ametlla de Mar.

5.3.5. DESENVOLUPAMENT DE LA SITUACIÓ D'APRENENTATGE

Dintre del desenvolupament de la SA destaquen estratègies metodològiques com el treball en grups cooperatius de 4 a 5 persones, la investigació d'una vessant folklòrica específica mitjançant recursos variats (revistes, diaris, programes de festes, internet...), la creació de productes com és el cas dels lapbooks, i la presentació dels mateixos.

Pel que fa als materials, aquests inclouen cartolines, Chromebook, tisores, diaris, revistes, pegament, colors, fulls i tot allò que es cregui necessari per a la realització del lapbook i la seva posterior presentació.

En definitiva, aquesta SA ofereix una oportunitat única a l'hora d'explorar i comprendre el folklore Calero de manera lúdica utilitzant una varietat d'estratègies metodològiques i fomentant la col·laboració i la participació activa de l'alumnat en la mateixa. L'equip docent de l'escola, doncs, s'hauria de plantejar el tractament d'aquesta temàtica en edats més primerenques i la col·laboració amb les entitats que hi formen part, ja que d'aquesta manera l'alumnat se sentiria més identificat amb les seves arrels del que ho fa actualment, interioritzant els seus costums i les seves tradicions.

5.4. LÍNIES FUTURES D'INVESTIGACIÓ

El present treball cerca mantenir viva la seva cultura i tradició, així com la seva identitat; a través de les festes i celebracions tradicionals, la música, la dansa i la gastronomia, entre molts altres.

En aquest apartat es detallen les línies futures d'investigació per continuar explorant i aprofundint en el folklore Calero en la població i en l'àmbit educatiu.

5.4.1. LÍNIES FUTURES D'INVESTIGACIÓ EN LA POBLACIÓ

Les futures investigacions d'aquest TFG podrien anar dirigides cap a l'impacte del folklore Calero en la població, explorant de quina forma les pràctiques folklòriques entre les quals predominen les tradicions i la cultura, contribueixen a reforçar el sentiment d'identitat i els lligams en tot el conjunt de la població.

Després de veure la falta de recursos econòmics que hi ha i la poca disponibilitat d'espais on exercir pràctiques culturals, també es pot investigar la repercussió econòmica del folklore en la població, així com el seu paper pel que fa al turisme i al desenvolupament econòmic. En aquest cas, es pot investigar l'impacte dels esdeveniments que tenen lloc al llarg de l'any en l'economia local i les oportunitats que representen o les desavantatges que comporten.

A banda, cal ser conscients de que el folklore no tindria sentit si no hi hagués una població que el practiqués, que el mantingués viu i que el transmetés de generació en generació. Per aquest motiu, na àrea d'investigació totalment inexplorada podria ser la transmissió intergeneracional del folklore, contestant a les següents preguntes: de quina forma les tradicions i la cultura Caleres es transmeten de generació en generació? Com ha evolucionat la manera de transmetre les pràctiques folklòriques al llarg dels anys?.

Finalment, s'investigarien tots aquells desafiaments que han sorgit en l'actualitat pel que fa a la preservació del folklore Calero per part de les noves generacions, ja que s'ha notat que no tenen la mateixa implicació que la que hi havia fa uns anys.

5.4.2. LÍNIES FUTURES D'INVESTIGACIÓ EN L'ÀMBIT EDUCATIU

Si bé els punts anteriorment exposats inclouen el conjunt de la població, entre els quals es troben els centres educatius i, amb ells, l'alumnat que hi forma part; hi ha diverses àrees específicament educatives sobre les quals es pot explorar.

Una d'aquestes àrees és l'avaluació de l'impacte del folklore Calero en el desenvolupament integral de l'alumnat, investigant el seu efecte en el rendiment escolar i la seva motivació pel que fa a les activitats proposades.

A banda, es pot explorar també de quina manera aquest tipus d'activitats fomenten la inclusió i la diversitat de l'alumnat a les aules, així com la manera en què la inclusió del folklore al currículum promou el coneixement del mateix.

Centrant-nos ara amb els docents de l'escola, una línia futura d'investigació podria ser l'anàlisi de la formació de l'equip docent en relació al folklore, ja que sobretot a l'Escola Sant Jordi no tothom en té un coneixement exhaustiu i la majoria de mestres són provinents d'altres llocs, fet que entorpeix el treball del mateix a les aules. Així

doncs, es podria buscar la forma de cobrir les necessitats del professorat, millorant el seu coneixement pel que fa al folklore i col·laborant amb experts que formin part de qualsevol entitat i/o vessant folklòrica.

Finalment, continuant amb la línia d'investigació d'aquest treball, es podria estudiar la relació entre l'educació i la preservació del folklore, buscant la forma d'establir ponts de connexió entre la comunitat educativa, les entitats folklòriques i la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de l'Ametlla de Mar, garantint a la vegada la pervivència del folklore tant a curt com a llarg termini.

6. REFERÈNCIES

Admin. (2011, 25 juliol). Vídeo fortificacions turisme. La Cala RTV. Recuperat el 7 d'abril de 2024, de

<https://www.ametllamar.cat/lacalartv/entrada/2011/8/5/video-fortificacions-turisme>

Ajuntament de l'Ametlla de Mar. (s. d. -a). *Cultura*. Ajuntament de L'Ametlla de Mar.

Recuperat el 2 de març de 2024, de <https://www.ametllamar.cat/ajuntament/per-temes/cultura/>

Ajuntament de l'Ametlla de Mar. (s. d. -b). *Festes i protocol*. Ajuntament de l'Ametlla de Mar. Recuperat el 2 de març de 2024, de

<https://www.ametllamar.cat/ajuntament/per-temes/festes-i-protocol/>

Ambellsulsdelangel. (2019, 12 setembre). *Que és l'Ateneu Calero de la SCER?*

Recuperat el 19 d'abril de 2024, de

<https://ambellsulsdelangel.blogspot.com/2019/09/que-es-lateneu-calero-de-la-scer.html>

Ametllademartur, & Margalef Benaiges, R. (2015, 3 juliol). *LA COVA DEL LLOP*

MARÍ, història o llegenda? Enjoy L'Ametlla de Mar. Recuperat el 3 d'abril de 2024, de <https://visitametllademar.wordpress.com/2015/07/03/la-cova-del-llop-mari-historia-o-llegenda/>

arditproduccions. (2023, 13 febrer). *3ª Trobada de Gegants Candelera 2023 BALLADA*

FINAL (L'Ametlla de Mar - Episodi nº 2) [Vídeo]. YouTube. Recuperat el 7 d'abril de 2024, de https://www.youtube.com/watch?v=SrdC-CK8_7s

Ateneucalero. (2024, 2 març). *Aquest és un mini reportatge de l'acte que per 3r any fem en celebració del dia internacional de la Llengua Materna. (...)*

#llenguamaterna #diainternacionaldelallenguamaterna #actesculturals

- #quèfemalacala #losdomengesdelateneu*. Instagram.com. Recuperat el 19 d'abril de 2024, de https://www.instagram.com/p/C3_U0XJtZ4i/?img_index=1
- bandadelacala. (2013, 1 febrer). *Himne de la Cala* [Vídeo]. YouTube. Recuperat el 2 de març de 2024, de https://www.youtube.com/watch?v=u_CZhR21OrY
- Bertomeu Cabrera, I. (2016, 29 gener). *Les Festes Majors de l'Ametlla de Mar, per la Candelera*. Recuperat el 4 d'abril de 2024, de <https://ipcite.cat/inventari/2/25>
- Cala cultura*. (s. d.). Instagram. Recuperat el 4 d'abril de 2024, de <https://www.instagram.com/calacultura/>
- Calacultura. (2022, 27 octubre). *Celebrem l'èxit del taller de haikus del passat dissabte (...)* #CalaCultura #aprenem. [Fotografia] Instagram. Recuperat el 8 d'abril de 2024, de https://www.instagram.com/p/CkOUSeoNZ_Q/?img_index=1
- Callau, F. (2021, 5 agost). *La Banda de Cornetes i Tambors obre les portes a noves incorporacions*. La Cala RTV. Recuperat el 2 de març de 2024, de <https://www.lacalartv.cat/2021/08/04/la-banda-de-cornetes-i-tambors-obre-les-portes-a-noves-incorporacions/>
- Canal Terres de l'Ebre. (2021, 25 juny). *Revetlla de Sant Joan a l'Ametlla de Mar* [Vídeo]. YouTube. Recuperat el 7 d'abril de 2024, de <https://www.youtube.com/watch?v=beimLIprdA>
- Canal Terres de l'Ebre. (2022, 30 juny). *Festes Sant Pere 2022 a L'Ametlla de Mar: Processó Marítima* [Vídeo]. YouTube. Recuperat el 7 d'abril de 2024, de <https://www.youtube.com/watch?v=T9p420wnSn0>
- Caramés Núñez, G. (2021). *Meleta de Romer. Les postres de la Gessa*. (1.ª ed.). Cossetània Edicions ©.
- Caramés Núñez, G. (2023). *Els ranxos de la Gessa*. Cossetània Edicions ©.

Castell de Sant Jordi d'Alfama - L'Ametlla de Mar - Pobles de Catalunya. (s. d.).

Recuperat el 3 de març de 2024, de

<https://www.poblesdecatalunya.cat/element.php?e=13094>

Catifes de Corpus a l'Ametlla de Mar - Fires, festes, oci i llocs per visitar. (s. d.).

Copyright (C) 2006 - Festacatalunya. Recuperat el 3 de març de 2024, de

https://www.festacatalunya.cat/articles-mostra-1146-cat-catifes_de_corpus_a_lametlla_de_mar.htm

Centre d'Interpretació de la Pesca. (2016, 28 juliol). Terres de L'Ebre. Recuperat el 2

de març de 2024, de <https://terresdelebre.travel/que-fer/cultura/museus-i-centres-dinterpretacio/centre-dinterpretacio-de-la-pesca>

Escauriaza, A. (2010, 12 desembre). *Fitxer:Castell de Sant Jordi d'Alfama.jpg* -

[Fotografia]. Viquipèdia, l'enciclopèdia lliure. Recuperat el 7 d'abril de 2024, de

https://ca.wikipedia.org/wiki/Fitxer:Castell_de_Sant_Jordi_d%27Alfama.jpg

Escola Sant Jordi. (2021). *PROJECTE EDUCATIU DE L'ESCOLA SANT JORDI DE*

L'AMETLLA DE MAR. Documents de Google. Recuperado 20 de abril de 2024,

de <https://docs.google.com/document/d/1-BLFRTxPRKgPr4saq-41MAa100EsX6hy/edit?usp=sharing&oid=116082203133088721983&rtpof=true&sd=true>

Esteves, A. (2019). Monument Braços i Rems [Fotografia]. *Monument Braços i Rems -*

L'Ametlla de Mar - Pobles de Catalunya. Recuperat el 7 d'abril de 2024, de

<https://www.poblesdecatalunya.cat/element.php?e=13097>

Festacatalunya. (s. d.). *Catifes de Corpus a l'Ametlla de Mar.* Recuperat el 5 d'abril de

2024, de https://www.festacatalunya.cat/articles-mostra-1146-cat-catifes_de_corpus_a_lametlla_de_mar.htm

- Festes Majors. (2024, 13 gener). *XARANGA SUQUET CALERO - XARANGUES DE CATALUNYA*. Festes Majors de Catalunya - L'AGENDA DE FIRES I FESTES DE CATALUNYA. Recuperat el 4 d'abril de 2024, de <https://festesmajorsdecatalunya.cat/xaranga-suquet-calero/>
- folklore* | *enciclopedia.cat*. (s. d.). Recuperat el 8 de gener de 2024, de <https://www.enciclopedia.cat/gran-enciclopedia-catalana/folklore-0>
- Garcia, À. L. (2023a, juny 12). *Mercat de Nadal i Mostra d'animals de granja*. Patronat Municipal de Turisme de L'Ametlla de Mar. Recuperat el 4 d'abril de 2024, de <https://www.visitametllademar.com/ca/events/mercat-de-nadal-i-mostra-d-animals-de-granja>
- Garcia, À. L. (2023b, 9 novembre). *Diada Nacional de Catalunya*. - Patronat Municipal de Turisme de L'Ametlla de Mar. Recuperat el 4 d'abril de 2024, de <https://www.visitametllademar.com/ca/events/diada-nacional-de-catalunya>
- Garcia, À. L. (s. d.). *Festes de Sant Pere (29 juny)*. Patronat Municipal De Turisme De L'Ametlla De Mar. Recuperat el 8 de gener de 2024, de <https://www.visitametllademar.com/ca/pois/festes-de-sant-pere-29-juny>
- Geganterers de la Cala*. (s. d.). Instagram. Recuperat el 4 d'abril de 2024, de <https://www.instagram.com/geganterersdelacala/>
- Gonzalez, A. (2021, 23 novembre). *La Colla Gegantera de l'Ametlla de Mar s'integra a la S.C.E.R.* La Cala RTV. Recuperat el 2 de març de 2024, de <https://www.lacalartv.cat/2021/11/23/la-colla-gegantera-de-lametlla-de-mar-sintegra-a-la-s-c-e-r/>
- Grup Escènic de la SCER*. (s. d.). Facebook.com. Recuperat el 19 d'abril de 2024, de <https://www.facebook.com/GrupEscenicSCER/>

Idescat. (2023). *Idescat. El municipi en xifres.: l'Ametlla de Mar (Baix Ebre)*. Institut

D'Estadística de Catalunya. Recuperat el 20 d'abril de 2024, de

<https://www.idescat.cat/emex/?id=430136>

La Cala RTV. (2022, 1 febrer). *Concert de la Banda de la Cala* [Vídeo]. YouTube.

Recuperat el 7 d'abril de 2024, de <https://www.youtube.com/watch?v=dFjcfpse->

[FA](#)

La farola, la farola, de l'àlbum «La farola, la farola» (Miquel del Roig). (s. d.).

Viasona. Recuperat el 3 de març de 2024, de

<https://www.viasona.cat/grup/miquel-del-roig/la-farola-la-farola/la-farola-la-farola>

LaCalaRTV, & Drodriguez (Ed.). (2017, 27 abril). *L'entrevista - Les «Majorettes» de*

l'Ametlla de Mar. Recuperat el 4 d'abril de 2024, de

<https://www.ametllamar.cat/lacalartv/entrada/2017/4/27/lentrevista-les-majorettes-de-lametlla-de-mar>

Les bandes de musica. (s. d.). Recuperat el 4 d'abril de 2024, de

<https://www.dipta.cat/RBIV/biblioteca/bandes/files/assets/basic-html/page16.html>

Les fortificacions. (2016, 20 setembre). Terres de L'Ebre. Recuperat el 5 de març de

2024, de <https://terresdelebre.travel/que-fer/cultura/els-castells-del-territori/les-fortificacions>

M@RC - Museu de ceràmica popular de l'Ametlla de Mar. (s. d.). Recuperat el 4 de

març de 2024, de [https://www.dipta.cat/marc/web/diputacio-de-](https://www.dipta.cat/marc/web/diputacio-de-tarragona/ametlla-de-mar-l-museu-de-ceramica-popular-de-l-ametlla-de-mar)

[tarragona/ametlla-de-mar-l-museu-de-ceramica-popular-de-l-ametlla-de-mar](https://www.dipta.cat/marc/web/diputacio-de-tarragona/ametlla-de-mar-l-museu-de-ceramica-popular-de-l-ametlla-de-mar)

Majorettes Veteranes de l'Ametlla de Mar. (2019, 7 gener). *Actuació de les Majorettes*

Veteranes acompanyant l'arribada dels Reis Mags d'Orient! [Vídeo]. Facebook.

Recuperat el 7 d'abril de 2024, de

<https://www.facebook.com/watch/?v=1221434608006243>

Més de 115 participants gaudeixen del magnífic trajecte que separa L'Ametlla de Mar del Castell de Sant Jordi – Àrea Municipal d'Esports. (2016, 25 abril).

Recuperat el 7 d'abril de 2024, de

<https://www.ametllamar.cat/esports/2016/04/25/mes-de-115-participants-gaudeixen-del-magnific-trajecte-que-separa-lametlla-de-mar-del-castell-de-sant-jordi/?lang=cat>

Miquel Del Roig – Canet rock. (s. d.). Recuperat el 4 de març de 2024, de

<https://www.canetrock.cat/speaker/miquel-del-roig-016>

Miquel del Roig - Topic. (2015, 23 juny). *La Farola, la Farola* [Vídeo]. YouTube.

Recuperat el 7 d'abril de 2024, de

<https://www.youtube.com/watch?v=dcLIDhGhrvo>

Monument Braços i Rems - L'Ametlla de Mar - Pobles de Catalunya. (2019). Recuperat el 3 de març de 2024, de

<https://www.poblesdecatalunya.cat/element.php?e=13097>

Oltra, L. (2022, 27 abril). *La tradicional Diada de la Bicicleta a Mas Platé serà el 15 de maig.* La Cala RTV. Recuperat el 6 d'abril de 2024, de

<https://www.lacalartv.cat/2022/04/27/la-tradicional-diada-de-la-bicicleta-a-mas-plate-sera-el-15-de-maig/>

Oltra, L. (2024a, gener 25). *Arriba la IV Trobada de Gegants a l'Ametlla de Mar.* La Cala RTV. Recuperat el 4 de març de 2024, de

<https://www.lacalartv.cat/2024/01/25/arriba-la-iv-trobada-de-gegants-a-lametlla-de-mar/>

Oltra, L. (2024b, gener 26). *Concert especial de Candelera per a la Banda de la Cala*.

La Cala RTV. Recuperat el 4 de març de 2024, de

<https://www.lacalartv.cat/2024/01/26/concert-especial-de-candelera-per-a-la-banda-de-la-cala/>

TALENTUM. (2023, 9 febrer). *No valoramos lo que tenemos hasta que lo perdemos –*

VOCA Editorial. Voca Editorial. Recuperat el 18 de abril de 2024, de

<https://www.vocaeditorial.com/blog/no-valorar-lo-que-tenemos/>

Torres, M.A & Polo, A. (2021 -a). Corassons [Fotografia]. *Meleta de Romer. Les postres de la Gessa* (1.ª ed.). Cossetània Edicions ©.

Torres, M.A & Polo, A. (2021 -b). Pastissets [Fotografia]. *Meleta de Romer. Les postres de la Gessa* (1.ª ed.). Cossetània Edicions ©.

Torres, M.A & Polo, A. (2023 -a). Fideus “arrossejats” de la Gessa [Fotografia]. *Els Ranxos de la Gessa*. Cossetània Edicions ©.

Torres, M.A. & Polo, A. (2023 -b). Suquet Calero del iaio Manuel v. 2.0. [Fotografia]. *Els Ranxos de la Gessa*. Cossetània Edicions ©.

Xaranga Suquet Calero (2020, 29 gener). *VÍDEO PROMOCIONAL XARANGA*

SUQUET CALERO 2020. Recuperat el 7 d'abril de 2024, de

<https://www.facebook.com/watch/?v=2649332935181855>

ANNEXOS

Annex 1. Validació de les entrevistes i qüestionaris

Feu clic [aquí](#) per accedir al PDF amb les validacions corresponents.

Annex 2. Entrevista a la Xaranga Suquet Calero

Feu clic [aquí](#) per accedir a l'entrevista realitzada a dos membres de la Xaranga Suquet Calero.

Annex 3. Entrevista a una membre de la Colla Gegantera

Feu clic [aquí](#) per accedir a l'entrevista realitzada a una membre de la Colla "Gegants de La Cala".

Annex 4. Entrevista a un membre de la Colla Gegantera

Feu clic [aquí](#) per accedir a l'entrevista realitzada a un membre de la Colla "Gegants de La Cala".

Annex 5. Entrevista a la Regidora de Cultura

ENTREVISTA Srta. Ana María Aragón Mora

1. Benvolguda, és un plaer tenir l'oportunitat de parlar amb vostè avui. Com està?

➤ **Resposta:** Molt bé. Gràcies.

2. Quin es el seu càrrec dintre de l'Ajuntament de l'Ametlla de Mar?

➤ **Resposta:** Regidora Governació, Educació i Cultura i Mitjans de comunicació, des de les passades eleccions del juny de 2023.

3. Com d'important creu vostè que és la cultura per al desenvolupament i la identitat Caleres?

➤ **Resposta:** És molt important. Cal mantenir vives les nostres tradicions i trets identitaris. Així com encabir les noves cultures fruit del trobament de persones provinents d'arreu en el nostre territori. Aprendre conjuntament. Millorar el nostre desenvolupament com a societat. La Cultura és clau.

4. Quines són les principals festivitats i esdeveniments culturals que se celebren a La Cala durant l'any?

➤ **Resposta:** Si les hem de dir en ordre cronològic des de l'inici d'any i només les lligades a la cultura i tradicions, tindríem la Cavalcada dels Reis Mags, les Festes Majors de la Candelera, el Carnestoltes, la Fira Alternativa, la Setmana Santa, Sant Jordi, Sant Joan, les activitats d'estiu, l'11 de setembre, Tots Sants i Nadal i Cap d'any. Caldria tenir en compte també, com a esdeveniments culturals amb diversos actes durant l'any, els premis literaris, les activitats fetes per les entitats i associacions culturals, etc...

5. De quina forma creu que aquestes contribueixen a enriquir la cultura Calera i les seves tradicions?

➤ **Resposta:** Totes elles compleixen amb un fet important: ens fa sentir persones. Persones importants i felices. Ens donen un sentiment de pertinença. Ens identifiquen com a membres d'una societat i, en particular, com a Caleros i Caleres.

6. Quines iniciatives s'estan duent a terme actualment des de l'Ajuntament per preservar el folklore de l'Ametlla de Mar?

➤ **Resposta:** Concretament sobre el folklore, donem suport a totes les mostres populars del folklore: Geganters, música, ball, vestimenta, etc... Tenim en mans projectes de futur, que cal anar treballant encara.

7. De quina manera la regidoria de Cultura proporciona suport o finançament per a la realització de projectes culturals i artístics al poble?

➤ **Resposta:** Tot el pressupost de Cultura va destinat al projectes culturals i artístics. Ja sigui mitjançant subvencions directes a entitats i associacions culturals, o bé, finançant projectes i/o esdeveniments concrets.

8. Com a regidora de Cultura, creu que a l'escola es treballen les tradicions i els costums del poble de forma suficient?

➤ **Resposta:** Consta que es treballa i s'apropa als i les alumnes al folklore.

9. Creu que des de l'Ajuntament es podria establir algun tipus d'estratègia o iniciativa per fomentar les activitats culturals i les festes Caleres als nostres centres educatius?

➤ **Resposta:** Sí, ho crec i hi estem treballant.

10. Teniu algun projecte de futur que ajudi a preservar l'art, la cultura, els costums i les tradicions Caleres?

- **Resposta:** Tenim projectes i idees que esperem podem dur a terme. Però estan en un fase de treball i en estat inicial. No us podem avançar res. Disculpeu!

Figura 3. Entrevista Srta. Ana María Aragón Mora
Font Pròpia.

Annex 6. Entrevista a dos membres de l'equip directiu de l'escola

1. Primer de tot, agraïm enormement la vostra participació en aquesta entrevista. Per començar, voldríem saber quin és el vostre càrrec actualment.

- **Resposta 1:** Fàtima Garcia, directora de l'escola.
- **Resposta 2:** Noélia Garriga, cap d'estudis.

2. Com us sentiu sobre la oportunitat de compartir la vostra visió actual sobre el folklore Calero?

- **Resposta 1 i 2:** No tenim gaire informació.

3. Què en penseu sobre la importància de connectar el folklore de La Cala en l'àmbit educatiu?

- **Resposta 1 i 2:** Pensem que és una oportunitat d'apropament de l'alumnat del municipi a la seva cultura més propera.

4. Creieu que les diferents entitats folklòriques Caleres tenen col·laboració suficient amb l'escola? A què és degut?

- **Resposta 1:** El curs passat vam convidat la colla gegantera a la jornada intercultural i enguany convidem a la Batucada Kalakatà.
- **Resposta 2:** Cada curs tenim exposició de caps de nano i de cara al curs vinent ens estem plantejant presentar els caps de nano que fa el nostre

alumant i que puguin sortir a la rua de Candelera. També tenim col·laboracions amb l'escola de música durant el curs.

5. Quins avantatges creieu que podrien sorgir arrel d'aquestes col·laboracions?

- **Resposta 1:** Podria ser una manera d'incentivar l'alumnat per tal que s'inscrigui a aquestes entitats.
- **Resposta 2:** Només el fet de que hi hagi alumnes que tenen algun familiar que pertany a aquestes entitats, és una motivació afegida.

6. Si mai hi heu col·laborat, us heu trobat amb algun tipus de repte? Quin?

- **Resposta 1 i 2:** Sempre hi ha bona predisposició per part de tothom.

7. Penseu que fan falta recursos per a que tant des de l'escola com de les diferents agrupacions i entitats es pugui establir aquesta col·laboració? Quins?

- **Resposta 1:** Potser faltaria un espai de trobada de totes les entitats per tal de donar-se a conèixer.
- **Resposta 2:** Es podria fer a través del Pla educatiu d'entorn del municipi.

8. Des del vostre punt de vista, creieu que a l'escola es treballa de forma suficient la cultura i tradició de La Cala?

- **Resposta 1:** A l'àrea d'educació artística i de coneixement del medi es treballa el poble i les seves tradicions de manera transversal.
- **Resposta 2:** Dins l'àrea de música es treballa la jota de La Cala, i hem creat una xaranga amb alumnat i mestres de l'escola per tal de posar música a la rua dels nanos.

9. Hi ha algun pas que considereu indispensable per establir ponts de connexió culturals entre escola i les diferents entitats Caleres?

- **Resposta 1:** Que les entitats es donin a conèixer a l'escola a través d'espais de trobada.
  - **Resposta 2:** Que l'ajuntament promogui aquest espai de trobada.
10. I per finalitzar, què us sembla el fet d'integrar el folklore local dintre del món educatiu?
- **Resposta 1:** Molt enriquidor.
  - **Resposta 2:** Totalment necessari per saber d'on venen i fer que valorin el patrimoni cultural del poble.

Figura 4. Entrevista a dos membres de l'equip directiu de l'escola.
Font Pròpia.

Annex 7. Entrevista a una membre de la Banda de Cornetes i Tambors

Feu clic [aquí](#) per accedir a l'entrevista realitzada a una membre de la Banda de Cornetes i Tambors.

Annex 8. Entrevista a una membre del Grup Escènic de la SCER

Feu clic [aquí](#) per accedir a l'entrevista realitzada a una membre del Grup Escènic de la SCER.

Annex 9. Entrevista a dos membres de la Regidoria de Cultura

ENTREVISTA REGIDORIA DE CULTURA

1. Primer de tot, agraiem enormement la vostra participació en aquesta entrevista. Per començar, voldríem saber quin és el vostre càrrec actualment.
  - **Resposta 1:** Tècnic Regidoria de Cultura.
  - **Resposta 2:** Treballo a la Biblioteca.

2. Com us sentiu sobre la oportunitat de compartir la vostra visió actual sobre el folklore Calero.
  - **Resposta 1:** Em motiva.
  - **Resposta 2:** No sé si podem aportar gaire cosa.

3. Què en penseu sobre la importància de connectar el folklore de La Cala en l'àmbit educatiu?
  - **Resposta 1:** Seria bàsic per tal de potenciar-lo, promoure'l i mantenir-lo viu.
  - **Resposta 2:** Des de la Biblioteca no tenim molt de contacte amb l'escola ni tampoc amb les entitats folklòriques.

4. Creieu que les diferents entitats que folklòriques Caleres tenen col·laboració suficient amb l'escola? A què és degut?
  - **Resposta 1:** Crec que no massa. Potser perquè es difícil encaixar la dinàmica escolar en la disponibilitat de les entitats.
  - **Resposta 2:** Desconeixem bastant este context.

5. Quins avantatges creieu que podrien sorgir arrel d'aquestes col·laboracions?
  - **Resposta 1:** Millor coneixement de la cultura i el patrimoni. Més respecte cap al fet cultural.
  - **Resposta 2:** Segur que col·laborant, tothom en guanya.

6. Si mai hi heu col·laborat, us heu trobat amb algun tipus de repte? Quin?

- **Resposta 1:** No he tingut l'oportunitat de col·laborar mai en cap activitat folklòrica en l'àmbit escolar.
- **Resposta 2:** No hi hem col·laborat.

7. Penseu que fan falta recursos per a que tant des de l'escola com de les diferents agrupacions i entitats es pugui establir aquesta col·laboració? Quins?

- **Resposta 1:** Segur que fan falta algun tipus de recurs perquè es produeixi esta col·laboració però no sé ben bé quin tipus de recurs podria ser el més adient per aconseguir aquest objectiu.
- **Resposta 2:** Recursos i engagar dinàmiques que permetin esta relació i col·laboració.

8. Des del vostre punt de vista, creieu que a l'escola es treballa de forma suficient la cultura i tradició de La Cala?

- **Resposta 1:** Crec que s'hi fan coses però no ens arriba informació sobre el que es fa i quines repercussions té.
- **Resposta 2:** Ho desconec.

9. Hi ha algun pas que considereu indispensable per establir ponts de connexió culturals entre escola i les diferents entitats Caleres?

- **Resposta 1:** Crec que la motivació del professorat és clau per poder tirar endavant una col·laboració d'aquest tipus.
- **Resposta 2:** No ho sabria dir.

10. I per finalitzar, què us sembla el fet d'integrar el folklore local dintre del món educatiu?

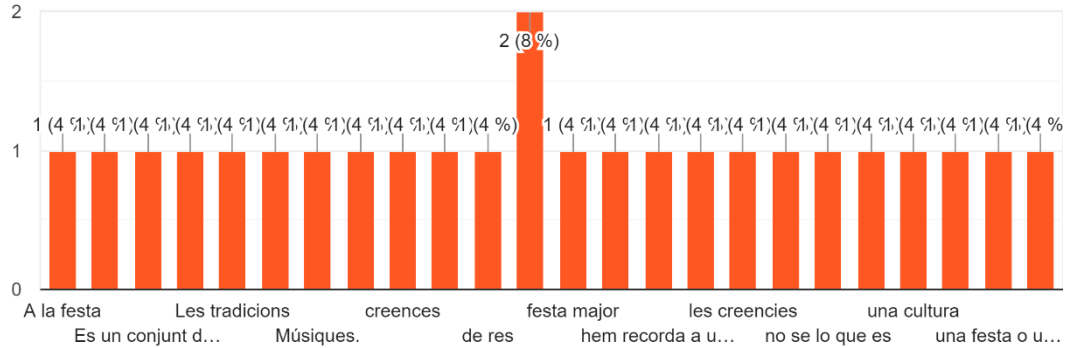
- **Resposta 1:** Crec que hauria de ser obligatori. Que els infants coneguin culturalment l'entorn on viuen.
- **Resposta 2:** Està bé. S'hi hauria de treballar.

Figura 5. Entrevista a dos membres de l'equip directiu de l'escola.
Font Pròpia.

Annex 10. Questionari previ a la realització de la SA

1. Abans de començar, què creus que significa o a què et recorda la paraula "folklore"?

25 respostes

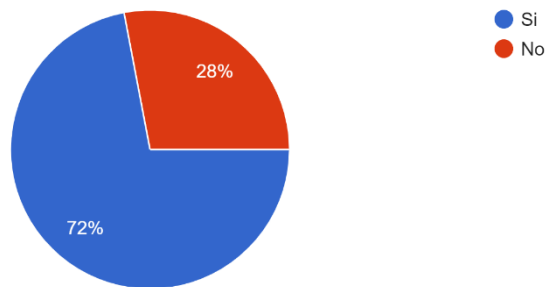

Gràfic 1. Respostes a la pregunta 1 del qüestionari "El Folklore Calero".

Font pròpia.

2. En saps alguna cosa sobre les costums, tradicions, gastronomia, música... de l'Ametlla de Mar?

25 respostes

Gràfic 2. Respostes a la pregunta 2 del qüestionari "El Folklore Calero".

Font pròpia.

3. Si és que si, el què?

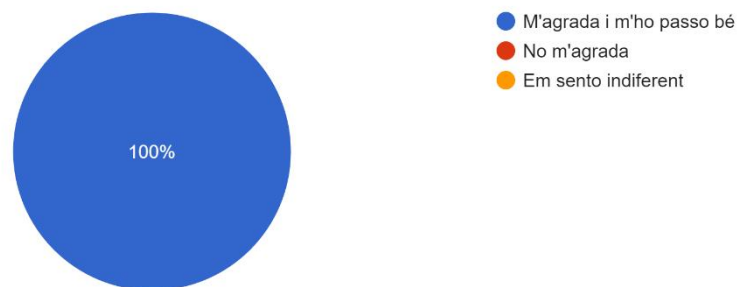
20 respostes

Figura 6. Respostes a la pregunta 3 del qüestionari "El Folklore Calero".
Font pròpia.

4. Com et sents quan participes en activitats culturals (Sant Jordi, Candelera...) a l'escola?

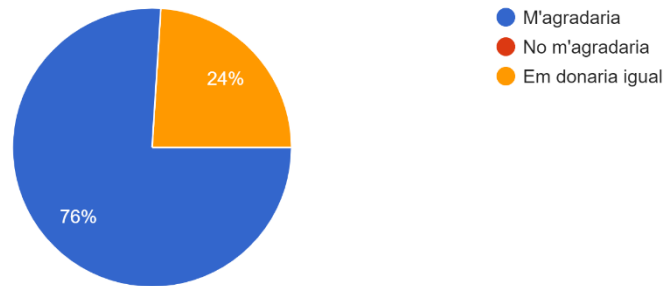
25 respostes

Gràfic 3. Respostes a la pregunta 4 del qüestionari "El Folklore Calero".
Font pròpia.

5. Què et pareixeria realitzar activitats que tinguin a veure sobre el folklore Calero a l'escola?

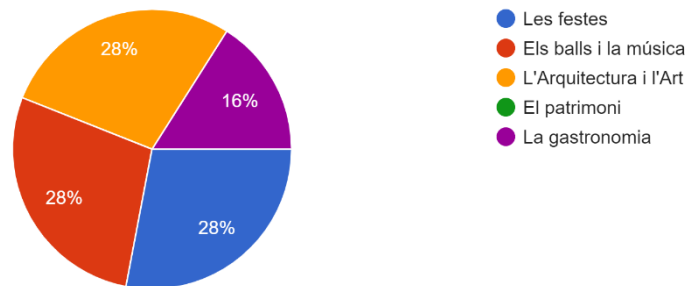
25 respostes

Gràfic 4. Respostes a la pregunta 5 del qüestionari "El Folklore Calero".
 Font pròpia.

6. Sobre quins aspectes t'agradaria aprendre més? Pots escollir més d'una resposta

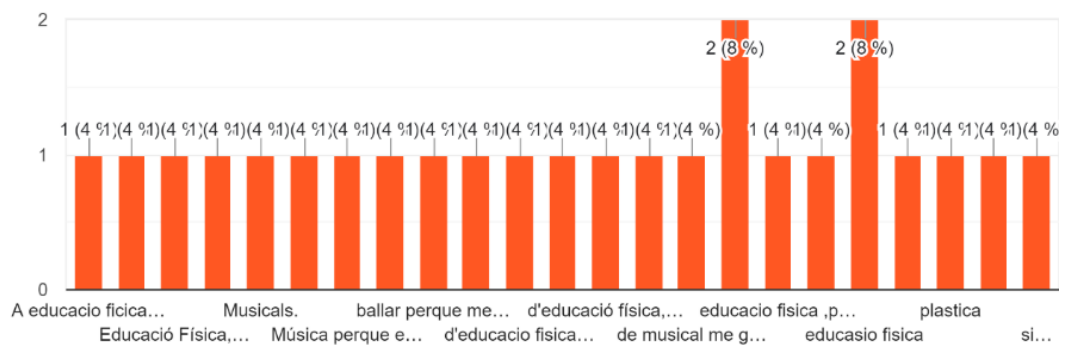
25 respostes

Gràfic 5. Respostes a la pregunta 6 del qüestionari "El Folklore Calero".
 Font pròpia.

7. Quin tipus d'activitats t'agradaria realitzar? (musicals, plàstiques, de llengua, d'educació física...) I per què?

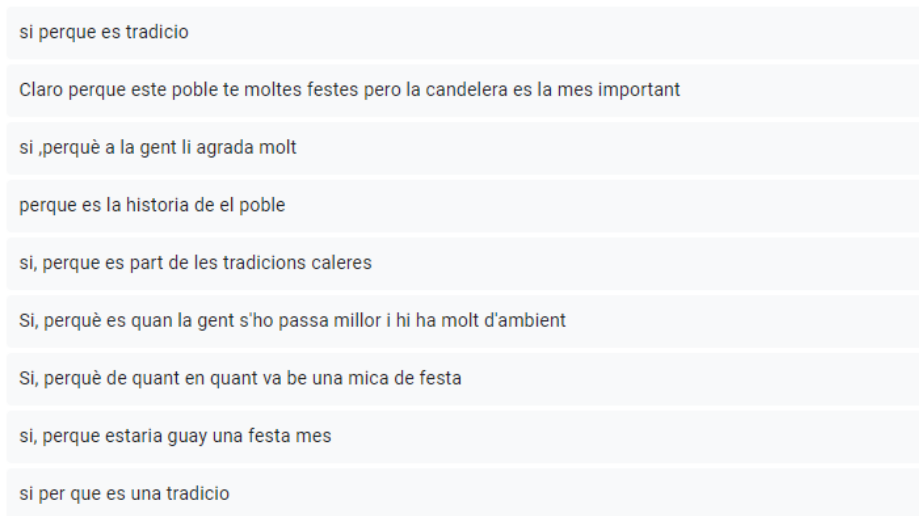
25 respostes

Gràfic 6. Respostes a la pregunta 7 del qüestionari "El Folklore Calero".
 Font pròpia.

8. Creus que el folklore Calero és important per al poble? Per què?

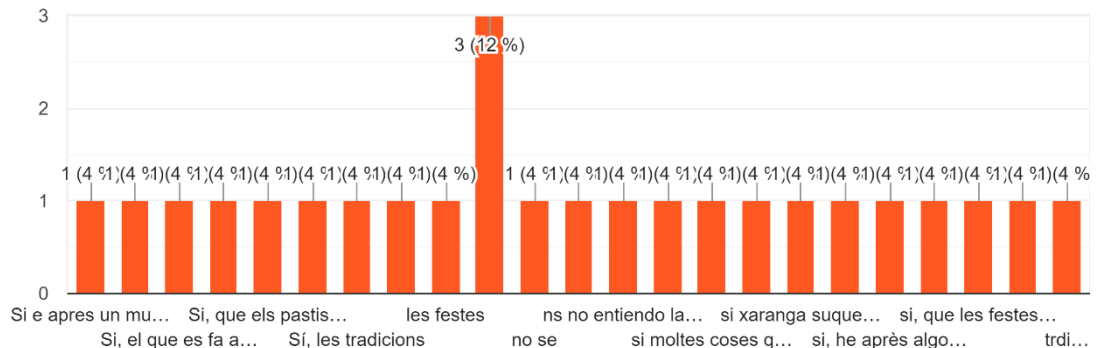
25 respostes

Figura 7. Respostes a la pregunta 8 del qüestionari "El Folklore Calero".
 Font pròpia.

9. Has après alguna cosa al llarg del teu pas per l'escola sobre la cultura, tradicions, música, gastronomia... de l'Ametlla de Mar? El què?

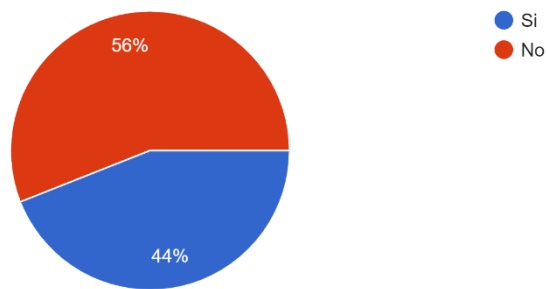
25 respostes

Gràfic 7. Respostes a la pregunta 9 del qüestionari "El Folklore Calero".
 Font pròpia.

10. Participes actualment en alguna agrupació o entitat del poble que tingui relació amb el folklore?

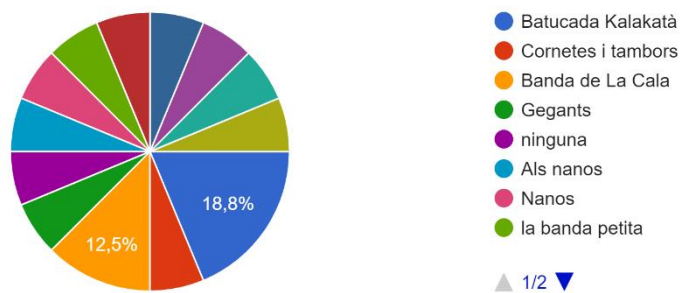
25 respostes

Gràfic 8. Respostes a la pregunta 10 del qüestionari "El Folklore Calero".

11. Si és que sí, en quina?

16 respostes

Gràfic 9. Respostes a la pregunta 11 del qüestionari "El Folklore Calero".

Annex 11. Qüestionari posterior a la realització de la SA

1. Ara que ja has realitzat les activitats, què creus que significa "folklore"?

24 respostes

El folklore son les festes i tradicions que es fan a un lloc
pues tot lo que fa una festa, la seva gastronomia, dansa...
El folklore son totes les tradicions i tots els costus d'una localitat
una tradicio del poble
festes i tradicions que es fan a un lloc
Les coses que es realitzen a festes
Les coses tipiques del poble.
folklore son festes que es fan
Les costums i tradicions d'un lloc.

Figura 7. Respostes a la pregunta 1 del qüestionari "El Folklore Calero (Posterior)".
Font pròpia.

2. Què has après sobre les costums, tradicions, gastronomia, música... de l'Ametlla de Mar amb les activitats?

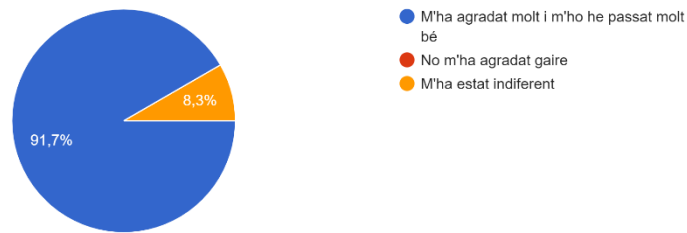
24 respostes

que es un poble molt bonic, ample de gastronomia i molt music
moltes coses
la musica de la xaranga es molt bona
son importants i s'han de conservar
Pues que cada poble te cada tradicions diferents i que totes son importants.
Que son totes molt divertides i hi han que fan que el poble s'ajunti mes
pues coses sobre:miuel del roij, les fortificacions, plats tipics ...
Que la gastronomia es molt bona, que hi ha un cantant important que es Miquel del roig i que es la candelera
que son molt xules

Figura 8. Respostes a la pregunta 2 del qüestionari "El Folklore Calero (Posterior)".
Font pròpia.

3. Què t'ha paregut realitzar activitats sobre el folklore del poble a l'escola?

24 respostes

Gràfic 10. Respostes a la pregunta 3 del qüestionari "El Folklore Calero (Posterior)".
Font pròpia.

4. Com t'has sentit?

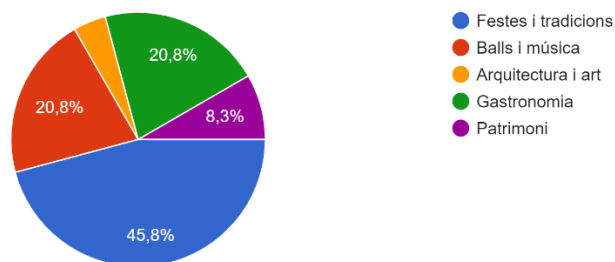
24 respostes

Gràfic 11. Respostes a la pregunta 4 del qüestionari "El Folklore Calero (Posterior)".
Font pròpia.

5. Sobre quins aspectes has après més?

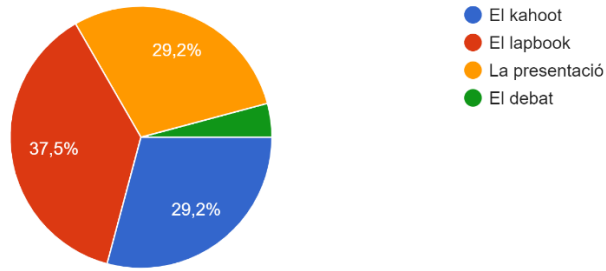
24 respostes

Gràfic 12. Respostes a la pregunta 5 del qüestionari "El Folklore Calero (Posterior)".
Font pròpia.

6. Quina activitat t'ha agradat més realitzar?

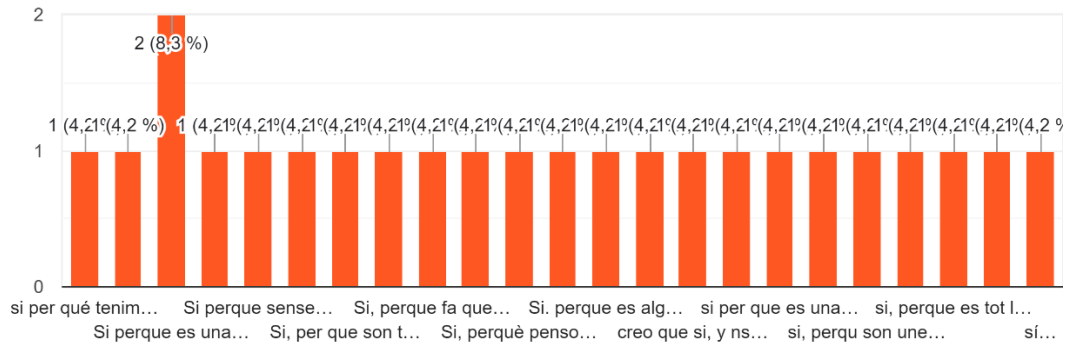
24 respostes

Gràfic 13. Respostes a la pregunta 6 del qüestionari "El Folklore Calero (Posterior)".
Font pròpia.

7. Ara, creus que el folklore Calero és important per al poble? Per què?

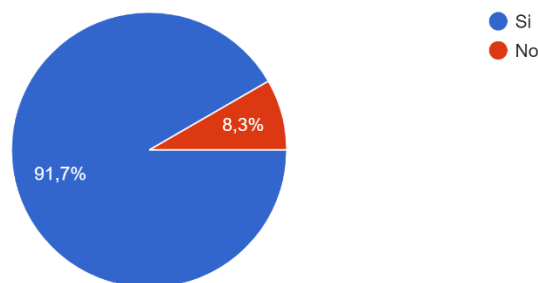
24 respostes

Gràfic 14. Respostes a la pregunta 7 del qüestionari "El Folklore Calero (Posterior)".
Font pròpia.

8. Has après alguna cosa nova que no sabies?

24 respostes

Gràfic 15. Respostes a la pregunta 8 del qüestionari "El Folklore Calero (Posterior)".
Font pròpia.

9. Si és que sí, el què?

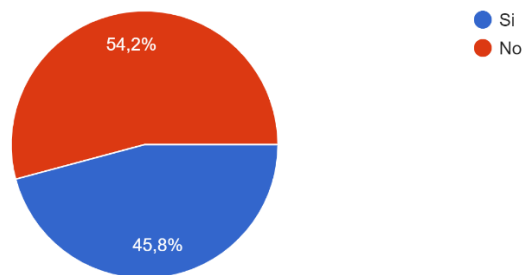
22 respostes

pues molyes cosas sobre los pastissets i els fideus rossejats.
Totes les curiositats sobre les festes, el menjar i sobre Miquel del roig
he apres com se fa els pastissets y fideus arrosejats
que es el folklore
Moltes coses de la gastronomia
Que Miquel del Roig va se profesor.
alguna curiositat sobre les festes.
a hacer compra venta de moviles
he apres molt de gastronomia

Figura 9. Respostes a la pregunta 9 del qüestionari "El Folklore Calero (Posterior)".
Font pròpia.

10. Penses col·laborar amb alguna entitat calera?

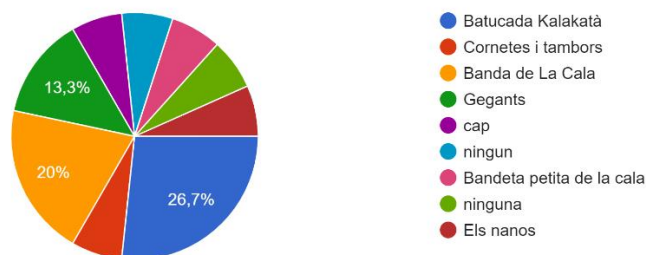
24 respostes

Gràfic 16. Respostes a la pregunta 10 del qüestionari "El Folklore Calero (Posterior)".
Font pròpia.

11. Si és que sí, en quina?

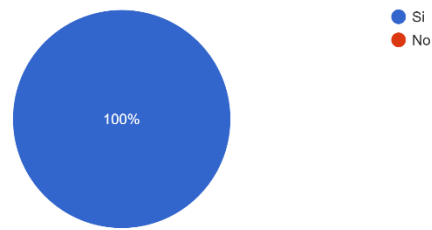
15 respostes

Gràfic 17. Respostes a la pregunta 10 del qüestionari "El Folklore Calero (Posterior)".
Font pròpia.

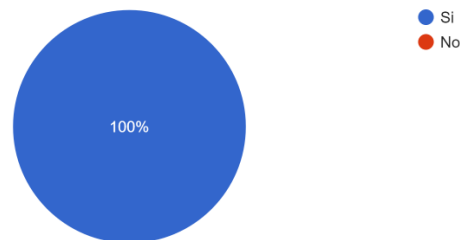
Annex 12. Qüestionari equip docent

2. És important que l'alumnat de l'escola aprengui sobre aquest?

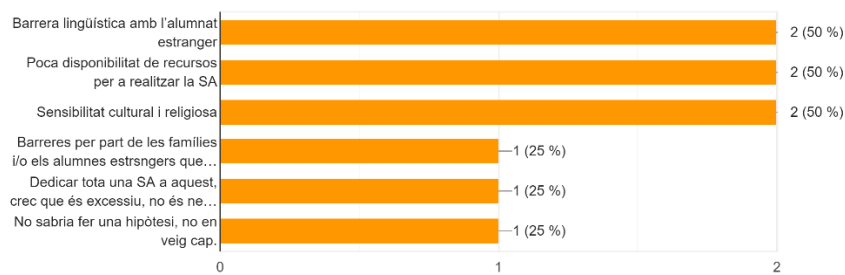
Gràfic 18. Respostes a la pregunta 2 del “Qüestionari Folklore – Equip Docent”.
Font pròpia.

8. Pot, una SA d'aquest tipus, afavorir el coneixement i la valoració de la cultura i tradicions?

Gràfic 19. Respostes a la pregunta 8 del “Qüestionari Folklore – Equip Docent”.
Font pròpia.

11. Quins desafiaments creus que poden sorgir en aplicar una Situació d'Aprenentatge (SA) relacionada amb el folklore Calero? Pots triar més d'una resposta.

Gràfic 20. Respostes a la pregunta 11 del “Qüestionari Folklore – Equip Docent”.
Font pròpia.

Annex 13. Situació d'aprenentatge¹⁴

Títol	L'ÀNIMA DEL TERRITORI: EXPLORANT EL FOLKLORE CALERO
Curs (nivell educatiu)	6è d'Educació Primària
Àrea / Matèria ¹⁵ / Àmbit ¹⁶	Llengua Catalana i Literatura, Educació Artística i Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural.

¹⁴ Les situacions d'aprenentatge són els escenaris que l'alumnat es troba a la vida real i que els centres educatius poden utilitzar per desenvolupar aprenentatges. Plantegen un context concret, una realitat actual, passada o previsible en el futur, en forma de pregunta o problema, en sentit ampli, que cal comprendre, i a la qual cal donar resposta o sobre la qual s'ha d'intervenir. És en la seva resolució que l'alumnat assoleix les competències. [Annex 5. Aprenentatge basat en situacions](#). Són propostes pedagògiques orientades al desenvolupament de les competències.

¹⁵ A l'educació primària fem referència a les àrees i a l'educació secundària obligatòria i el batxillerat a les matèries.

¹⁶ Agrupació d'àrees o matèries que s'imparteixen de manera integrada.

DESCRIPCIÓ (context + repte)

Per què aquesta situació d'aprenentatge? Està relacionada amb alguna altra? Quin és el context?¹⁷ Quin repte planteja?¹⁸

CONTEXT: Són realment conscients els i les alumnes de tots els costums, tradicions i cultura que els envolta? Hi ha coneixement suficient sobre el que significa folklore i, concretament, folklore Calero? En aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat aprendrà curiositats sobre les vessants folklòriques de les festes i celebracions més importants, la música i la dansa, l'arquitectura i l'art, la gastronomia i el patrimoni, treballant entre iguals mitjançant grups cooperatius.

REPTE: Què podem fer per assegurar-nos de que realment tenim informació sobre el nostre propi folklore? En grups de 4 o 5 persones, hauran de buscar informació sobre una de les anteriors vessants i plasmar-la en un lapbook, sent capaços de treballar en grups i adoptant, de forma individual, un rol que porta implícit la realització d'unes tasques. Per tant, és primordial el treball en grup i la comunicació fluida en el desenvolupament d'aquesta situació d'aprenentatge.

---

¹⁷ Context: conjunt de circumstàncies que expliquen un esdeveniment o una situació i que envolten un individu, un col·lectiu o una comunitat, etc.

¹⁸ Un repte és un desafiament que sorgeix d'una pregunta, un problema, un cas, una polèmica, una recerca, un encàrrec, un projecte, un servei..., situat en un context. Resoldre'l implica mobilitzar sabers i connectar accions a partir dels quals es desenvolupen capacitats personals.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES DE LES ÀREES O MATÈRIES

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge s'afavoreix l'assoliment de les competències específiques de les àrees o matèries següents:

<u>Àrea o matèria</u>	Competències específiques
Llengua Catalana i Literatura	<p>CE2. Comprendre i interpretar textos orals i multimodals, i identificar el sentit general i la informació més rellevant, valorant, de manera progressi ament autònoma, aspectes formals i de contingut bàsics per construir coneixement, formar-se una opinió i eixamplar les possibilitats de gaudi i lleure.</p> <p>CE3. Produir textos orals i multimodals amb coherència, claredat i registre adequats, atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals variades, amb autonomia, per expressar idees, sentiments, emocions i conceptes, construir coneixement i establir vincles personals.</p> <p>CE5. Produir textos escrits i multimodals, amb adequació, coherència i cohesió, i aplicant estratègies elementals de planificació, redacció, revisió, correcció i edició, amb regulació dels iguals i autoregulació progressi ament autònoma i atenent les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.</p> <p>CE6. Cercar, seleccionar i contrastar informació procedent de diverses fonts, de forma planificada i de manera progressi ament autònoma, avaluant la seva fiabilitat, reconeixent alguns riscos de manipulació i desinformació i adoptant un punt de vista personal i respectuós amb la propietat intel·lectual, per transformar aquesta informació en coneixement i comunicar la de manera creativa.</p>
Educació Artística	<p>CE4. Dissenyar, elaborar i difondre creacions culturals i artístiques col·laboratives, assumint diferents rols, posant en valor el procés, per desenvolupar la creativitat, el sentit de pertinença i arribar a un resultat final.</p>

<p>Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural</p>	<p>CE1. Seleccionar i utilitzar dispositius i recursos digitals de forma responsable i eficient per tal de buscar informació, comunicar-se i treballar col·laborativament i en xarxa i per crear continguts segons les necessitats digitals del context.</p> <p>CE3. Resoldre problemes i reptes generant cooperativament un producte creatiu i innovador a partir de projectes interdisciplinaris, utilitzant diferents formes de raonament, com el pensament de disseny i el pensament computacional, per respondre a necessitats concretes.</p> <p>CE7. Observar, detectar, comprendre i interpretar canvis i continuïtats del medi natural, social i cultural, analitzant relacions de causalitat, simultaneïtat i successió, per explicar i valorar les relacions entre diferents elements i esdeveniments que permeten entendre el present i imaginar futurs possibles.</p>
--	--

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES DE LES COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge s'afavoreix l'assoliment de les competències específiques transversals següents:

Competència transversal ¹⁹	Competències específiques
Competència Ciutadana (CC)	<p>CC1. Identificar els fets històrics i socials més rellevants relatius a la seva pròpia identitat i cultura, reflexionar sobre les normes de convivència i aplicar-les de manera constructiva, dialogant i inclusiva en qualsevol context.</p>
Competència Digital (CD)	<p>CD1. Fer cerques guiades a Internet i utilitzar estratègies senzilles per al tractament digital de la informació (paraules clau, selecció d'informació rellevant, organització de dades, etc.) amb una actitud crítica sobre els continguts que s'obtenen.</p>

¹⁹ Competència digital, competència emprenedora, competència ciutadana i competència personal, social i d'aprendre a aprendre.

	<p>CD4. Conèixer els riscos i adoptar, amb l'orientació de cada docent, mesures preventives en l'ús de les tecnologies digitals per protegir els dispositius, les dades personals, la salut i el medi ambient, i iniciar-se en l'adopció d'hàbits d'ús crític, segur, saludable i sostenible d'aquestes tecnologies.</p>
<p>Competència Emprenedora (CE)</p>	<p>CE1. Reconèixer necessitats i reptes a afrontar i elaborar idees originals utilitzant destreses creatives i prenent consciència de les conseqüències i efectes que les idees puguin provocar en l'entorn per proposar solucions valuoses que responguin a les necessitats detectades.</p> <p>CE3. Crear idees i solucions originals, planificant tasques, cooperant amb altres i en equip, valorant el procés realitzat i el resultat obtingut, per dur a terme una iniciativa emprenedora, considerant l'experiència com una oportunitat per aprendre.</p>
<p>Competència Personal, Social i d'Aprende a Aprenre (CPSAA)</p>	<p>CPSAA3. Reconèixer i respectar les emocions i experiències dels altres, participar activament en el treball en grup, assumir les responsabilitats individuals assignades i utilitzar estratègies cooperatives dirigides a la consecució d'objectius compartits.</p> <p>CPSAA5. Planificar objectius a curt termini, utilitzar estratègies d'aprenentatge autoregulat i participar en processos d'auto i coavaluació, reconeixent les seves limitacions i sabent buscar ajuda en el procés de construcció de coneixement.</p>

OBJECTIUS D'APRENTATGE I CRITERIS D'AVUACIÓ

Objectius d'aprenentatge²⁰ Què volem que aprengui l'alumnat i per a què? CAPACITAT + SABER + FINALITAT	Criteris d'avaluació²¹ Com sabem que ho ha après? ACCIÓ + SABER + CONTEXT
1. Adquirir responsabilitat i compromís a través del seu rol dintre del grup per al desenvolupament de les activitats.	1. Demostrar interès, implicació i treballar en equip durant les sessions. 2. Exercir, dintre del seu grup, el rol que li hagi estat assignat.
2. Cercar i seleccionar informació rellevant sobre el folklore Calero tant en pàgines web com en diaris, revistes i/o altres, per a la posterior confecció del lapbook.	3. Cercar informació referent a la vessant folklòrica assignada a través d'internet, diaris, revistes i/o altres. 4. Seleccionar aquella informació rellevant per al desenvolupament del seu lapbook.
3. Expressar de forma clara, ordenada i concisa els continguts obtinguts a través de la cerca d'informació en la presentació dels seus treballs.	5. Presentar de forma clara i coherent el treball davant dels seus companys i companyes. 6. Repartir els continguts de la presentació de forma equitativa entre tots els membres del grup.
4. Prendre consciència sobre la cultura i tradició local i la importància del folklore per desenvolupar un sentiment de pertinença cap al seu poble.	7. Reflexionar de manera crítica sobre la rellevància del folklore Calero, desenvolupant un sentiment de pertinença cap al seu poble.

²⁰ Les competències específiques estan formulades de forma general i convé concretar-les per definir quins seran els aprenentatges que s'adquiriran amb la realització de la situació d'aprenentatge. Aquesta concreció ha de permetre formular unes competències pròpies de la situació d'aprenentatge que són l'equivalent dels objectius d'aprenentatge.

²¹ Els criteris d'avaluació es poden desplegar en indicadors. Un objectiu d'aprenentatge pot relacionar-se amb un, dos o més criteris d'avaluació.

SABERS

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge es tractaran els sabers següents:

	Saber	<u>Àrea</u> o <u>matèria</u>
1	Interès per expressar-se oralment amb pronunciació i entonació adequades en totes les situacions.	Llengua Catalana i Literatura.
2	Comprensió de textos orals en diferents contextos: activitats d'aula, situacions d'aprenentatge en qualsevol àrea, en la vida quotidiana i en mitjans de comunicació.	
3	Ús de models textuais elementals (narració, descripció, diàleg i exposició) en les produccions orals i de forma autònoma.	
4	Utilització d'elements gràfics i paratextuals adequats al suport, de forma autònoma, que facilitin l'organització i la comprensió del text produït a l'aula.	
5	Aplicació d'estratègies de recerca d'informació en fonts documentals variades i amb diferents suports i formats, reconeixent l'autoria i aplicant criteris de fiabilitat, de forma progressivament autònoma.	
6	Selecció de tècniques d'indagació (observacions, identificació i classificació, formulació de preguntes i prediccions, planificació i realització d'experiments i recerques, cerca de patrons, creació de models, cerca d'informació i de dades, experiments amb control de variables, comunicació dels resultats...) adequades a les necessitats de la investigació.	

7	Selecció i utilització de dispositius i de recursos digitals d'acord amb les necessitats del context educatiu.	Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural.
8	Utilització de les normes bàsiques de seguretat, protecció i privacitat en navegar per Internet i per protegir l'entorn personal d'aprenentatge (contrasenyes segures, identitat digital...).	
9	Utilització d'estratègies de resolució de problemes en situacions d'incertesa: adaptació i canvi d'estratègia quan calgui, valoració de l'error propi i dels altres com a oportunitat d'aprenentatge en el desenvolupament cooperatiu del projecte.	
10	Valoració del patrimoni natural i cultural com un bé i un recurs per fer-ne ús des de la cura i la seva conservació.	
11	Experimentació amb diferents mitjans, suports i materials d'expressió plàstica, utilitzant tècniques bidimensionals, tridimensionals i digitals en imatges, dibuixos, pintures, modelatges i construccions i accions performatives pròpies o col·laboratives treballades en diferents contextos.	Educació Artística.
12	Utilització de tècniques, materials i recursos informàtics i tecnològics per a la captura, creació, edició, documentació i difusió de produccions plàstiques i visuals personals o de grup per expressar idees o emocions.	
13	Ús d'estratègies elementals de cerca i filtratge d'imatges i sons.	

DESENVOLUPAMENT DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE

Quines són les principals estratègies metodològiques que es preveuen utilitzar? Quins tipus d'agrupament realitzarem? Quins són els principals materials que necessitarem? Etc.

En aquesta situació d'aprenentatge, els estudiants de 6è de Primària tindran l'oportunitat de descobrir el món del folklore Calero mitjançant el treball cooperatiu, on els estudiants treballaran en grups de 4 a 5 persones, fomentant la col·laboració entre iguals, la comunicació fluïda i el respecte tant cap a la resta de companys com cap al mestre i els materials a utilitzar (Chromebook, llibretes i estoig, etc.); i desenvolupant habilitats de treball en equip, la creativitat i el pensament crític.

Cada grup tindrà l'oportunitat d'especialitzar-se en una vessant específica del folklore Calero excepte un parell de grups que ho faran sobre el mateix. Les vessants seran: festes i celebracions tradicionals (2 grups), música i dansa, gastronomia, arquitectura i art, i finalment patrimoni local; convertint-se en experts sobre una de les parts d'aquella temàtica i desenvolupant un rol que li serà assignat a cada membre del grup de forma aleatòria.

Durant les sessions de desenvolupament, cadascun dels grups treballarà de manera col·laborativa desenvolupant el seu rol, investigant i recopilant informació sobre la vessant del folklore Calero que els hagi estat assignada. Per a fer-ho, utilitzaran una varietat de recursos, com ara una cerca per internet (vídeos, fotografies, informació variada...), preguntes a altres membres de la comunitat educativa i/o a les seves famílies, etc.

Un cop hagin recopilat la informació necessària, cada grup crearà un lapbook amb la mateixa i seguint les indicacions del dissenyador gràfic del seu grup, encarregat de distribuir-la pels diferents espais de la cartolina. Aquestes obres serviran com a expressió de tot allò que hauran après durant la investigació.

Finalment, tindran l'oportunitat de compartir les seves obres amb la resta de la classe en una sessió d'exposició sobre els lapbooks i, per saber si la resta de grups han estat atents, cadascun d'ells haurà de crear, a banda, una llista amb cinc preguntes sobre informació de les seves presentacions. D'aquesta manera, no només adquiriran coneixement sobre la vessant sobre la qual s'han especialitzat, sinó que coneixeran també curiositats sobre les vessants treballades per la resta de grups.

Està previst que els materials principals a utilitzar siguin: cartolines per als lapbooks i Chromebook de l'aula per a la recopilació de la informació i el desenvolupament de les preguntes de les seves presentacions.

ACTIVITAT	DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT D'APRENENTATGE I D'AVUACIÓ	TEMPORITZACIÓ
<p> Activitats inicials <i>Què en sé?</i> </p>	<p style="text-align: center;"> <u>L'ÀNIMA DEL TERRITORI: EXPLORANT EL FOLKLORE CALERO</u> </p> <p> Qüestionari previ al desenvolupament de la SA (annex 10): Durant la realització de la primera sessió, l'alumnat contestarà un qüestionari pel que fa al seu coneixement sobre el folklore Calero, resultats de les quals es faran servir també per al TFG. Aquest, però, serà anònim i només es podrà contestar un cop, demanant a l'alumnat la major rigorositat possible en les seves respostes. </p> <p> Presentació de la Situació d'Aprenentatge: Es realitzarà un breu Kahoot! (annex 14) de forma individual, amb informació sobre el folklore Calero i preguntes entre mig referents a les rames amb les quals es desenvolupa, espais en blanc que hauran de completar, etc.; utilitzant les seves respostes com a avaluació dels coneixements previs. Després es farà un sorteig in situ (annex 15) per a la tria de temàtiques i es demanarà que apuntin tot el material que necessiten per al desenvolupament de les següents sessions, ja que es donarà l'oportunitat de que portin aquest material de casa (ja sigui fonts informàtiques o fotografies, retalls de revistes, etc.), a banda de materials reutilitzats de l'escola. </p> <p> Els grups, presentats a continuació, hauran d'escollir dos elements del seu grup, excepte els del grup de Patrimoni, en el qual ja s'inclouen només un parell d'elements: </p> <p> ➤ Festes i tradicions (x2 grups). Escollir-ne 2 entre: Candelera, Sant Pere, Carnestoltes, </p>	<p style="text-align: center;"> Sessió 1, 50 minuts. </p>

	<p>Catifes de Corpus, Diada al Castell de Sant Jordi, Fira Alternativa, Diada al Mas Platé, Revetlla de Sant Joan, Diada Nacional de Catalunya, Proclamació de pubilles, Nadal i Reis.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Arquitectura i art. Escollir-ne 2 entre: Museu de Ceràmica, Centre d'Interpretació de la Pesca, Mans i Rems, Cala cultura. ➤ Gastronomia. Escollir-ne 2 entre: Fideus Arrossejats, Suquet Calero, Pastissets i Corassons. ➤ Música i dansa: Escollir-ne 2 entre: Xaranga Suquet Calero, Banda de La Cala, Banda de Cornetes i Tambors, Batucada Kalakatà, "La Farola, La Farola", Himne de La Cala, Salve a la Candelera, Ball de la Candela, Gegants de La Cala, Majorettes. ➤ Patrimoni. Castell de Sant Jordi d'Alfama i Les Fortificacions. <p>A cada grup, depenent de la vessant que li hagi estat assignada, se li donarà un Canva (annex 16) amb els ítems mínims que han d'aparèixer en el seu lapbook. A banda se'ls demanarà que d'un llistat de rols escullin aquell que volen desenvolupar, facilitant-los també en què consisteix cadascun d'ells (annex 17).</p> <p>Nota: Adoptar un rol dintre del grup, però, no significa que només s'hagin de realitzar aquell tipus d'accions, sinó que tots han de col·laborar per al bon desenvolupament dels lapbooks.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Material: Qüestionari (Formulari de Google), Kahoot!, Chromebook, projector, ordinador.	
--	--	--

Activitats de desenvolupament <i>Què estic aprenent?</i>	<p style="text-align: center;"><u>GRUPS D'EXPERTS EN ACCIÓ!</u></p> <p>En aquesta segona sessió, l'alumnat haurà de treballar amb el seu grup, convertint-se en expert sobre la vessant que li hagi estat assignada i fent una cerca d'informació exhaustiva, escollint aquella informació rellevant i que es demana que aparegui, dintre dels ítems mínims.</p> <p>Dintre dels grups, cadascú haurà de treballar desenvolupant els rols que els hagin estat assignats, confeccionant el seu lapbook amb tots aquells materials que creguin necessaris.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Material: Cartolines, tisores, diaris i revistes, fotografies, Chromebook, fulls en blanc, estoig, pegament, etc.	<p style="text-align: center;">Sessió 2, 90 minuts.</p>
	<p style="text-align: center;"><u>GRUPS D'EXPERTS EN ACCIÓ!</u></p> <p>L'alumnat continuarà treballant en la confecció dels seus lapbooks. Un cop acabats, es demanarà que pensin i escriguin en un full QUATRE preguntes (annex 18) que volen que els seus companys dels altres grups responguin després de les seves presentacions, per veure si han estat atents o no. En aquesta sessió també s'hauran d'organitzar per presentar a la resta de la classe els seus treballs i la informació dels mateixos.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Material: Cartolines, tisores, diaris i revistes, fotografies, Chromebook, fulls en blanc, estoig, pegament, etc.	<p style="text-align: center;">Sessió 3, 110 minuts.</p>

<p>Activitats de síntesi i estructuració <i>Què he après de nou?</i></p>	<p style="text-align: center;"><u>PRESENTEM ELS NOSTRES LAPBOOKS.</u></p> <p>Cada grup tindrà 6 minuts aproximadament per presentar els seus lapbooks. Prèviament a la presentació es repartirà una rúbrica d'autoavaluació grupal (annex 19) la qual cada grup haurà d'emplenar de forma conjunta després de les presentacions dels altres companys i companyes.</p> <p>El mestre avaluarà, també, la feina feta pels grups, amb una rúbrica d'avaluació (annex 20) amb els mateixos ítems.</p> <p>A més a més, es deixarà un temps després de cada presentació per a que emplenin un full amb les preguntes escrites i pensades per cadascun dels grups.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Materials: Lapbooks, projector, ordinador.	<p style="text-align: center;">Sessió 4, 110 minuts.</p>
---	---	---

<p>Activitats d'aplicació i transferència <i>Com sé que ho he après?</i></p>	<p style="text-align: center;"><u>QUÈ HEM APRÈS?</u></p> <p>Aquesta sessió servirà per acabar les presentacions en cas que no s'hagin pogut realitzar totes en l'anterior sessió. A banda i com a sessió de conclusió, es realitzarà el mateix qüestionari posterior al desenvolupament de la SA (annex 11) que en la primera activitat de la sessió 1, tot i que amb les preguntes canviades per a poder valorar l'aprenentatge de l'alumnat pel que fa a aquesta SA.</p> <p>Finalment s'establirà un debat on cada nen i nena podrà dir què en pensa d'aquesta SA, podrà opinar sobre les activitats dutes a terme, realitzar propostes de millora, dir què li ha agradat i què no, etc.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Materials: Qüestionari (Formulari de Google), Chromebook.	<p style="text-align: center;">Sessió 5, 50 minuts.</p>
---	---	--

BREU DESCRIPCIÓ DE COM S'ABORDEN ELS VECTORS²² EN AQUESTA SITUACIÓ D'APRENENTATGE

- 1. Aprenentatges competencials:** En aquesta SA es desenvolupen diverses competències com ara la digital mitjançant la cerca d'informació, la social i ciutadana mitjançant el treball cooperatiu, l'artística i cultural a través de l'exploració del folklore Calero...
- 3. Universalitat del currículum:** L'alumnat podrà participar de totes les activitats mitjançant la participació activa, adoptant un rol i

²² 1. Aprenentatges competencials. 2. Perspectiva de gènere. 3. Universalitat del currículum. 4. Qualitat de l'educació de les llengües. 5. Benestar emocional. 6. Ciutadania democràtica i consciència global.

contribuint amb la resta de companys i companyes independentment de la seva procedència i de la seva situació sociocultural.

4. **Qualitat de l'educació de les llengües:** A través de la investigació de la vessant folklòrica corresponent al seu grup, l'alumnat podrà expressar les seves idees, indagar, plasmar i presentar-ho a la resta de companys; en llengua catalana i utilitzant un vocabulari específic.
6. **Ciutadania democràtica i consciència global:** L'alumnat adquirirà una comprensió més profunda pel que fa al folklore Calero, comprnent el per què de les tradicions i de la cultura del poble, el seu patrimoni, la música, etc. A banda, en la mateixa es promou la preservació de les tradicions Caleres i el respecte per les mateixes.

MESURES I SUPORTS UNIVERSALS²³

- **Personalització dels aprenentatges:** Es personalitza l'aprenentatge pel que fa al folklore, centrant-lo específicament en el poble de l'Ametlla de Mar.
- **Avaluació formativa i formadora:** Es proporcionarà retroalimentació als diferents grups i se'ls guiarà pel que fa a la cerca d'informació de la seva vessant folklòrica, intentant millorar la seva comprensió dels continguts. També es tindrà en compte el rendiment acadèmic i la participació de tots i cadascun dels membres dels grups en les diverses activitats d'aquesta SA, fomentant el seu desenvolupament acadèmic i personal.

MESURES I SUPORTS ADDITIONALS²⁴ O INTENSIVS²⁵

---

²³ Les mesures i els suports universals són els que s'adrecen a tot l'alumnat. Han de permetre flexibilitzar el context d'aprenentatge, proporcionar als alumnes i als docents estratègies per minimitzar les barreres d'accés a l'aprenentatge i a la participació que es troben a l'entorn, i garantir la convivència i el compromís de tota la comunitat educativa.

²⁴ Les mesures i els suports addicionals s'adrecen a alguns alumnes. Permeten ajustar la resposta educativa de forma flexible, preventiva i temporal, focalitzant la intervenció educativa en aquells aspectes del procés d'aprenentatge que poden comprometre l'avenç personal i escolar.

²⁵ Les mesures i els suports intensius són específics per als i les alumnes amb necessitats educatives especials, estan adaptats a la seva singularitat i permeten ajustar la resposta educativa de forma extensa, amb una freqüència regular i, normalment, sense límit temporal.

Quines mesures o suports addicionals o intensius es proposen per a cadascun dels alumnes següents:

Alumne/a	Mesura i suport addicional o intensiu
Alumne 1	Explicacions més detallades i més temps a l'hora de realitzar les activitats i avaluacions.
Alumne 2	En procés de diagnòstic de TDAH. Encara no se li han realitzat adaptacions.
Alumne 3	Adaptació de les avaluacions: Explicacions més detallades i ajuda entre iguals.

EVIDÈNCIES DE LA POSADA EN PRÀCTICA DE LA SA

Foto 19. Fotos dels membres de cada grup amb els seus lapbooks.
Font pròpia.

Foto 20. Presentació del Grup 1. Festes i celebracions tradicionals.
Font pròpia.

Foto 21. Presentació del Grup 3. Festes i celebracions tradicionals.
Font pròpia.

Annex 14. Kahoot!

Feu clic [aquí](#) per accedir al Kahoot! sobre el folklore Calero.

Annex 15. Sorteig de temàtiques

Feu clic [aquí](#) per accedir al generador de grups aleatori per a realitzar el sorteig de temàtiques.

Annex 16. Canva amb els ítems mínims

Feu clic [aquí](#) per accedir al Canva amb els ítems mínims que han d'aparèixer al lapbook.

Annex 17. Rols a desenvolupar

Feu clic [aquí](#) per accedir als rols a desenvolupar dintre dels grups.

Annex 18. Preguntes a contestar respecte de les presentacions

Feu clic [aquí](#) per accedir a les preguntes a contestar respecte de les presentacions de cada grup.

Annex 19. Rúbrica d'autoavaluació grupal

MODEL DE FITXA			
ASPECTE	PUNTUACIÓ		
Contingut i informació. <i>Hi ha tota la informació que es demana?</i>	Falta informació	Inclou la informació bàsica	Hi ha informació complementària
Organització i estructura. <i>El lapbook està ben estructurat?</i>	Necessita millorar	La seva estructura és adequada	Estructurat de forma excel·lent
Gràfics (imatges, dibuixos...) <i>Són rellevants per a la presentació?</i>	Són poc rellevants	Són bastant rellevants	Són molt rellevants
Expressió i comunicació oral <i>S'entén la presentació?</i>	Costa d'entendre	S'entén prou bé	És molt entenedora
Comprensió del tema <i>El grup comprèn el tema sobre el qual parla?</i>	Comprensió bàsica	Comprensió completa	Comprensió completa i detallada
Participació i col·laboració entre els membres del grup <i>Els membres del grup han col·laborat entre ells?</i>	Hem col·laborat poc	Hem col·laborat de forma suficient	Hem col·laborat molt

Nom del grup: Grup 1. Festes i celebracions tradicionals (1).			
ASPECTE	PUNTUACIÓ		
Contingut i informació. <i>Hi ha tota la informació que es demana?</i>	Falta informació	Inclou la informació bàsica	Hi ha informació complementària
Organització i estructura. <i>El lapbook està ben estructurat?</i>	Necessita millorar	La seva estructura és adequada	Estructurat de forma excel·lent
Gràfics (imatges, dibuixos...) <i>Són rellevants per a la presentació?</i>	Són poc rellevants	Són bastant rellevants	Són molt rellevants
Expressió i comunicació oral <i>S'entén la presentació?</i>	Costa d'entendre	S'entén prou bé	És molt entenedora
Comprensió del tema <i>El grup comprèn el tema sobre el qual parla?</i>	Comprensió bàsica	Comprensió completa	Comprensió completa i detallada
Participació i col·laboració entre els membres del grup <i>Els membres del grup han col·laborat entre ells?</i>	Hem col·laborat poc	Hem col·laborat de forma suficient	Hem col·laborat molt

Nom del grup: Grup 2. Música i dansa.			
ASPECTE	PUNTUACIÓ		
Contingut i informació. <i>Hi ha tota la informació que es demana?</i>	Falta informació	Inclou la informació bàsica	Hi ha informació complementària
Organització i estructura. <i>El lapbook està ben estructurat?</i>	Necessita millorar	La seva estructura és adequada	Estructurat de forma excel·lent
Gràfics (imatges, dibuixos...) <i>Són rellevants per a la presentació?</i>	Són poc rellevants	Són bastant rellevants	Són molt rellevants
Expressió i comunicació oral <i>S'entén la presentació?</i>	Costa d'entendre	S'entén prou bé	És molt entenedora
Comprensió del tema <i>El grup comprèn el tema sobre el qual parla?</i>	Comprensió bàsica	Comprensió completa	Comprensió completa i detallada
Participació i col·laboració entre els membres del grup <i>Els membres del grup han col·laborat entre ells?</i>	Hem col·laborat poc	Hem col·laborat de forma suficient	Hem col·laborat molt

Nom del grup: Grup 3. Festes i celebracions tradicionals (2).			
ASPECTE	PUNTUACIÓ		
Contingut i informació. <i>Hi ha tota la informació que es demana?</i>	Falta informació	Inclou la informació bàsica	Hi ha informació complementària
Organització i estructura. <i>El lapbook està ben estructurat?</i>	Necessita millorar	La seva estructura és adequada	Estructurat de forma excel·lent
Gràfics (imatges, dibuixos...) <i>Són rellevants per a la presentació?</i>	Són poc rellevants	Són bastant rellevants	Són molt rellevants
Expressió i comunicació oral <i>S'entén la presentació?</i>	Costa d'entendre	S'entén prou bé	És molt entenedora
Comprensió del tema <i>El grup comprèn el tema sobre el qual parla?</i>	Comprensió bàsica	Comprensió completa	Comprensió completa i detallada
Participació i col·laboració entre els membres del grup <i>Els membres del grup han col·laborat entre ells?</i>	Hem col·laborat poc	Hem col·laborat de forma suficient	Hem col·laborat molt

Nom del grup: Grup 4. Patrimoni.			
ASPECTE	PUNTUACIÓ (Marca amb un ✓)		
Contingut i informació. <i>Hi ha tota la informació que es demana?</i>	Falta informació	Inclou la informació bàsica	Hi ha informació complementària
Organització i estructura. <i>El lapbook està ben estructurat?</i>	Necessita millorar	La seva estructura és adequada	Estructurat de forma excel·lent
Gràfics (imatges, dibuixos...) <i>Són rellevants per a la presentació?</i>	Són poc rellevants	Són bastant rellevants	Són molt rellevants
Expressió i comunicació oral <i>S'entén la presentació?</i>	Costa d'entendre	S'entén prou bé	És molt entenedora
Comprensió del tema <i>El grup comprèn el tema sobre el qual parla?</i>	Comprensió bàsica	Comprensió completa	Comprensió completa i detallada
Participació i col·laboració entre els membres del grup <i>Els membres del grup han col·laborat entre ells?</i>	Hem col·laborat poc	Hem col·laborat de forma suficient	Hem col·laborat molt

Nom del grup: Grup 5. Arquitectura i art.			
ASPECTE	PUNTUACIÓ (Marca amb un ✓)		
Contingut i informació. <i>Hi ha tota la informació que es demana?</i>	Falta informació	Inclou la informació bàsica	Hi ha informació complementària
Organització i estructura. <i>El lapbook està ben estructurat?</i>	Necessita millorar	La seva estructura és adequada	Estructurat de forma excel·lent
Gràfics (imatges, dibuixos...) <i>Són rellevants per a la presentació?</i>	Són poc rellevants	Són bastant rellevants	Són molt rellevants
Expressió i comunicació oral* <i>S'entén la presentació?</i>	Costa d'entendre	S'entén prou bé	És molt entenedora
Comprensió del tema* <i>El grup comprèn el tema sobre el qual parla?</i>	Comprensió bàsica	Comprensió completa	Comprensió completa i detallada
Participació i col·laboració entre els membres del grup <i>Els membres del grup han col·laborat entre ells?</i>	Hem col·laborat poc	Hem col·laborat de forma suficient	Hem col·laborat molt

*Aquests dos ítems no els han pogut valorar ja que no han acabat el lapbook i tampoc l'han presentat.

Nom del grup: Grup 6. Gastronomia.			
ASPECTE	PUNTUACIÓ (Marca amb un ✓)		
Contingut i informació. <i>Hi ha tota la informació que es demana?</i>	Falta informació	Inclou la informació bàsica	Hi ha informació complementària
Organització i estructura. <i>El lapbook està ben estructurat?</i>	Necessita millorar	La seva estructura és adequada	Estructurat de forma excel·lent
Gràfics (imatges, dibuixos...) <i>Són rellevants per a la presentació?</i>	Són poc rellevants	Són bastant rellevants	Són molt rellevants
Expressió i comunicació oral <i>S'entén la presentació?</i>	Costa d'entendre	S'entén prou bé	És molt entenedora
Comprensió del tema <i>El grup comprèn el tema sobre el qual parla?</i>	Comprensió bàsica	Comprensió completa	Comprensió completa i detallada
Participació i col·laboració entre els membres del grup <i>Els membres del grup han col·laborat entre ells?</i>	Hem col·laborat poc	Hem col·laborat de forma suficient	Hem col·laborat molt

Annex 20. Rúbrica d'avaluació

MODEL DE FITXA	AS	AN	AE
Contingut i informació	Manca alguna informació important o hi ha informació incompleta.	Tant la presentació com el lapbook inclouen la informació bàsica i rellevant sobre la vessant investigada.	La presentació està completa, hi ha informació bàsica i complementària i es destaquen els aspectes més interessants.
Organització i estructura	Manca cohesió en l'estructura del lapbook.	Hi ha una estructura general en la presentació, clara i organitzada.	La presentació està estructurada de forma excel·lent.
Gràfics	Les imatges i/o dibuixos són poc rellevants i la presentació és poc atractiva.	Les imatges i/o dibuixos són rellevants per a la presentació.	Les imatges i/o gràfics són molt rellevants per a la presentació i milloren significativament la seva comprensió.
Expressió i comunicació oral	L'expressió i comunicació oral dels membres del grup és comprensible però presenta algunes dificultats.	El grup s'expressa de forma clara i concisa, facilitant la comprensió del contingut.	El grup s'expressa de forma clara i concisa, facilitant la comprensió del contingut i captivant l'atenció dels seus companys i companyes.
Comprensió del tema	El grup mostra una comprensió bàsica del tema presentat amb algunes mancances.	El grup mostra una comprensió completa del tema.	El grup mostra una comprensió completa i detallada del tema, incloent aspectes rellevants i curiositats.
Participació i col·laboració	Alguns membres del grup mostren poca participació pel que fa al desenvolupament del treball.	Tots els membres del grup participen i col·laboren entre ells, contribuint al desenvolupament del treball.	Tots els membres es comuniquen, participen i col·laboren entre ells de forma fluida i harmònica, contribuint al desenvolupament del treball.

GRUP 1	AS	AN	AE
Contingut i informació	Manca alguna informació important o hi ha informació incompleta.	Tant la presentació com el lapbook inclouen la informació bàsica i rellevant sobre la vessant investigada.	La presentació està completa, hi ha informació bàsica i complementària i es destaquen els aspectes més interessants.
Organització i estructura	Manca cohesió en l'estructura del lapbook.	Hi ha una estructura general en la presentació, clara i organitzada.	La presentació està estructurada de forma excel·lent.
Gràfics	Les imatges i/o dibuixos són poc rellevants i la presentació és poc atractiva.	Les imatges i/o dibuixos són rellevants per a la presentació.	Les imatges i/o gràfics són molt rellevants per a la presentació i milloren significativament la seva comprensió.
Expressió i comunicació oral	L'expressió i comunicació oral dels membres del grup és comprensible però presenta algunes dificultats.	El grup s'expressa de forma clara i concisa, facilitant la comprensió del contingut.	El grup s'expressa de forma clara i concisa, facilitant la comprensió del contingut i captivant l'atenció dels seus companys i companyes.
Comprensió del tema	El grup mostra una comprensió bàsica del tema presentat amb algunes mancances.	El grup mostra una comprensió completa del tema.	El grup mostra una comprensió completa i detallada del tema, incloent aspectes rellevants i curiositats.
Participació i col·laboració	Alguns membres del grup mostren poca participació pel que fa al desenvolupament del treball.	Tots els membres del grup participen i col·laboren entre ells, contribuint al desenvolupament del treball.	Tots els membres es comuniquen, participen i col·laboren entre ells de forma fluida i harmònica, contribuint al desenvolupament del treball.

GRUP 2	AS	AN	AE
Contingut i informació	Manca alguna informació important o hi ha informació incompleta.	Tant la presentació com el lapbook inclouen la informació bàsica i rellevant sobre la vessant investigada.	La presentació està completa, hi ha informació bàsica i complementària i es destaquen els aspectes més interessants.
Organització i estructura	Manca cohesió en l'estructura del lapbook.	Hi ha una estructura general en la presentació, clara i organitzada.	La presentació està estructurada de forma excel·lent.
Gràfics	Les imatges i/o dibuixos són poc rellevants i la presentació és poc atractiva.	Les imatges i/o dibuixos són rellevants per a la presentació.	Les imatges i/o gràfics són molt rellevants per a la presentació i milloren significativament la seva comprensió.
Expressió i comunicació oral	L'expressió i comunicació oral dels membres del grup és comprensible però presenta algunes dificultats.	El grup s'expressa de forma clara i concisa, facilitant la comprensió del contingut.	El grup s'expressa de forma clara i concisa, facilitant la comprensió del contingut i captivant l'atenció dels seus companys i companyes.
Comprensió del tema	El grup mostra una comprensió bàsica del tema presentat amb algunes mancances.	El grup mostra una comprensió completa del tema.	El grup mostra una comprensió completa i detallada del tema, incloent aspectes rellevants i curiositats.
Participació i col·laboració	Alguns membres del grup mostren poca participació pel que fa al desenvolupament del treball.	Tots els membres del grup participen i col·laboren entre ells, contribuint al desenvolupament del treball.	Tots els membres es comuniquen, participen i col·laboren entre ells de forma fluida i harmònica, contribuint al desenvolupament del treball.

GRUP 3	AS	AN	AE
Contingut i informació	Manca alguna informació important o hi ha informació incompleta.	Tant la presentació com el lapbook inclouen la informació bàsica i rellevant sobre la vessant investigada.	La presentació està completa, hi ha informació bàsica i complementària i es destaquen els aspectes més interessants.
Organització i estructura	Manca cohesió en l'estructura del lapbook.	Hi ha una estructura general en la presentació, clara i organitzada.	La presentació està estructurada de forma excel·lent.
Gràfics	Les imatges i/o dibuixos són poc rellevants i la presentació és poc atractiva.	Les imatges i/o dibuixos són rellevants per a la presentació.	Les imatges i/o gràfics són molt rellevants per a la presentació i milloren significativament la seva comprensió.
Expressió i comunicació oral	L'expressió i comunicació oral dels membres del grup és comprensible però presenta algunes dificultats.	El grup s'expressa de forma clara i concisa, facilitant la comprensió del contingut.	El grup s'expressa de forma clara i concisa, facilitant la comprensió del contingut i captivant l'atenció dels seus companys i companyes.
Comprensió del tema	El grup mostra una comprensió bàsica del tema presentat amb algunes mancances.	El grup mostra una comprensió completa del tema.	El grup mostra una comprensió completa i detallada del tema, incloent aspectes rellevants i curiositats.
Participació i col·laboració	Alguns membres del grup mostren poca participació pel que fa al desenvolupament del treball.	Tots els membres del grup participen i col·laboren entre ells, contribuint al desenvolupament del treball.	Tots els membres es comuniquen, participen i col·laboren entre ells de forma fluida i harmònica, contribuint al desenvolupament del treball.

GRUP 4	AS	AN	AE
Contingut i informació	Manca alguna informació important o hi ha informació incompleta.	Tant la presentació com el lapbook inclouen la informació bàsica i rellevant sobre la vessant investigada.	La presentació està completa, hi ha informació bàsica i complementària i es destaquen els aspectes més interessants.
Organització i estructura	Manca cohesió en l'estructura del lapbook.	Hi ha una estructura general en la presentació, clara i organitzada.	La presentació està estructurada de forma excel·lent.
Gràfics	Les imatges i/o dibuixos són poc rellevants i la presentació és poc atractiva.	Les imatges i/o dibuixos són rellevants per a la presentació.	Les imatges i/o gràfics són molt rellevants per a la presentació i milloren significativament la seva comprensió.
Expressió i comunicació oral	L'expressió i comunicació oral dels membres del grup és comprensible però presenta algunes dificultats.	El grup s'expressa de forma clara i concisa, facilitant la comprensió del contingut.	El grup s'expressa de forma clara i concisa, facilitant la comprensió del contingut i captivant l'atenció dels seus companys i companyes.
Comprensió del tema	El grup mostra una comprensió bàsica del tema presentat amb algunes mancances.	El grup mostra una comprensió completa del tema.	El grup mostra una comprensió completa i detallada del tema, incloent aspectes rellevants i curiositats.
Participació i col·laboració	Alguns membres del grup mostren poca participació pel que fa al desenvolupament del treball.	Tots els membres del grup participen i col·laboren entre ells, contribuint al desenvolupament del treball.	Tots els membres es comuniquen, participen i col·laboren entre ells de forma fluida i harmònica, contribuint al desenvolupament del treball.

GRUP 5	AS	AN	AE
Contingut i informació	Manca alguna informació important o hi ha informació incompleta.	Tant la presentació com el lapbook inclouen la informació bàsica i rellevant sobre la vessant investigada.	La presentació està completa, hi ha informació bàsica i complementària i es destaquen els aspectes més interessants.
Organització i estructura	Manca cohesió en l'estructura del lapbook.	Hi ha una estructura general en la presentació, clara i organitzada.	La presentació està estructurada de forma excel·lent.
Gràfics	Les imatges i/o dibuixos són poc rellevants i la presentació és poc atractiva.	Les imatges i/o dibuixos són rellevants per a la presentació.	Les imatges i/o gràfics són molt rellevants per a la presentació i milloren significativament la seva comprensió.
Expressió i comunicació oral*	L'expressió i comunicació oral dels membres del grup és comprensible però presenta algunes dificultats.	El grup s'expressa de forma clara i concisa, facilitant la comprensió del contingut.	El grup s'expressa de forma clara i concisa, facilitant la comprensió del contingut i captivant l'atenció dels seus companys i companyes.
Comprensió del tema*	El grup mostra una comprensió bàsica del tema presentat amb algunes mancances.	El grup mostra una comprensió completa del tema.	El grup mostra una comprensió completa i detallada del tema, incloent aspectes rellevants i curiositats.
Participació i col·laboració	Alguns membres del grup mostren poca participació pel que fa al desenvolupament del treball.	Tots els membres del grup participen i col·laboren entre ells, contribuint al desenvolupament del treball.	Tots els membres es comuniquen, participen i col·laboren entre ells de forma fluida i harmònica, contribuint al desenvolupament del treball.

* Aquests dos ítems no s'han pogut valorar ja que no han acabat el lapbook i tampoc l'han presentat.

GRUP 6	AS	AN	AE
Contingut i informació	Manca alguna informació important o hi ha informació incompleta.	Tant la presentació com el lapbook inclouen la informació bàsica i rellevant sobre la vessant investigada.	La presentació està completa, hi ha informació bàsica i complementària i es destaquen els aspectes més interessants.
Organització i estructura	Manca cohesió en l'estructura del lapbook.	Hi ha una estructura general en la presentació, clara i organitzada.	La presentació està estructurada de forma excel·lent.
Gràfics	Les imatges i/o dibuixos són poc rellevants i la presentació és poc atractiva.	Les imatges i/o dibuixos són rellevants per a la presentació.	Les imatges i/o gràfics són molt rellevants per a la presentació i milloren significativament la seva comprensió.
Expressió i comunicació oral	L'expressió i comunicació oral dels membres del grup és comprensible però presenta algunes dificultats.	El grup s'expressa de forma clara i concisa, facilitant la comprensió del contingut.	El grup s'expressa de forma clara i concisa, facilitant la comprensió del contingut i captivant l'atenció dels seus companys i companyes.
Comprensió del tema	El grup mostra una comprensió bàsica del tema presentat amb algunes mancances.	El grup mostra una comprensió completa del tema.	El grup mostra una comprensió completa i detallada del tema, incloent aspectes rellevants i curiositats.
Participació i col·laboració	Alguns membres del grup mostren poca participació pel que fa al desenvolupament del treball.	Tots els membres del grup participen i col·laboren entre ells, contribuint al desenvolupament del treball.	Tots els membres es comuniquen, participen i col·laboren entre ells de forma fluida i harmònica, contribuint al desenvolupament del treball.